

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

LETO XXXVI
GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Stoletje zadružnega hranilništva na Slovenskem

Močna opora kmetu

21. januarja 1883 so slovenski rodoljubi v Celju ustanovili Zvezo slovenskih posojilnic, prvo predhodnico današnje Zveze hranilno-kreditnih služb. V vsej stoletni zgodovini so bile slovenske posojilnice in hranilnice močna kmetova opora, do socialistične preobrazbe tudi ena izmed branikov slovenstva. Današnje hranilno-kreditne službe so podaljšana kmetova roka; kmet odravata kmetu posojilo.

Ljubljana — V Sloveniji je danes 62 hranilno-kreditnih služb. Organizirane so pri vseh kmetijskih zadrugah in organizacijah; od 41 temeljnih organizacij v gozdarstvu le Peterica nima lastne službe. 107 tisoč varčevalcev — 85 odstotkov jih je kmetov, ostalo so zaposleni v zadrugah in podeželjani — ima za 4,1 milijarde hranilnih vlog. To je realno štirikrat več kot pred desetimi leti.

Hranilno-kreditnih služb ne gre enačiti z bankami, ki med drugim kreditirajo tudi osebno potrošnjo. Službe ves zbrani denar zoper vračajo v kmetijstvo in gozdarstvo. Polovico vlog uporabljajo zadruge za nabavo reprodukcijskega materiala ter za plačilo kmetijskih pridelkov, enak delež namenjajo za posojila kmetom. Desetina denarja ostane za rezerve, čeprav kmečke banke z likvidnostjo nimajo težav.

V Prešernov spomin

Kranj — Ob slovenskem kulturnem prazniku se bo na Gorenjskem, posebej v Kranju — Prešernovem mestu — vrstil niz kulturnih prireditev. Lahko celo želimo, da jih je iz leta in leta več. Žal pa je še vedno deležna bremajhne pozornosti Kranjčanov vsakoletna spominska svetčnost v Prešernovem gaju, zato bi vas radi nanjo posebej opozorili. Na predvečer obletnice pesnikove smrti, v ponedeljek, 7. februarja, ob 18. uri bo pred spomenikom Franceta Prešerna in Simona Jenka v Prešernovem gaju pel akademski pevski zbor France Prešeren iz Kranja. Po ure kašnje, ob 18.30, pa v večeru podoknik pred Prešernovo hišo v kranjskem mestu mešani pevski zbor Iskra iz Kranja.

Po spominski svetčnosti bo ob 19. uri v prostorih Skupščine občine Kranj kulturna skupnost Kranj podelila vsakoletne velike in male Prešernove plakete, priznanja za kulturno delo.

Podelitev Prešernovih nagrad Gorenjske bo letos v Kranju. Slovensost bodo pripravili v torek, 8. februarja, ob 18. uri v prostorih Skupščine občine Kranj.

Posojila odobravajo kmetom kreditni odbori, v katerih je prek tisoč kmetov. Zadružni denar je namreč kmetov in služba je le podaljšek kmetov roke. Štiri petine posojil gre za naložbe v živinorejo, ostalo za poljedelstvo, sadjarstvo, vinogradništvo, kmečki turizem ... Med najemniki niso le posamezni kmetje, temveč vedno bolj tudi strojne, pačne, hmeljarske, vinogradniške in hlevske skupnosti.

Tudi po zaslugu »kmečkih bank« so kmetje v desetletju med popisom zgradili ali obnovili 10800 hlevov, postavili 16 tisoč silosov, zgradili 17 skupnih hlevov za molznicice, samo v strojnih skupnostih kupili tisoč kombajnov za spravilo siračne koruze. Ob tem pa so malo vlagali v stanovanjske hiše, ker službe, razen redkih izjem (med njimi je tudi skofjeloška zadruga),

za tovrstne naložbe ne odobravajo posojil. Primerjave, da ima živila ponekod boljše bivalne prostore kot kmetje, ne moremo vzeti dobesedno. Dovolj jasno pa pove, da čaka tu kmetijce še pomembna naloga. Pred sedmimi leti je v republiki spodeljal poskus, da bi kmetje od vsakega litra mleka, kilograma goveje živine, pšenice, krompirja prispevali del denarja v stanovanjski sklad. Kmečka solidarnost, sicer lepa vrlina podeželja, je takrat, žal, odpovedala.

Zadružno hranilništvo je v stoletni zgodovini prehodilo trdno pot in preživljalo številne krize. Zdaj jih verjetno čaka nova preizkušnja, saj se drastično spremjamajo kreditni pogoji. Ti so bili v minulem desetletju ugodni: triodstotna obrestna mera in doba vracanja od deset do 15 let. Zdaj se obeta celo petkrat ali šestkrat višja obrestna mera. To bi bil za kmetijstvo nespodbuden ukrep, saj se ne vklaplja v prizadevanja za 85-odstotno samooskrbo s hrano. Prvi znaki krize se že kažejo. Lani so naložbe v primerjavi s prejšnjimi leti upadle za dve petini, kmetje pa v skrbi pred višimi obrestnimi merami pospešeno vracajo dolgove.

C. Zaplotnik

Komunalci pometajo namesto da bi kidali sneg — Zima se je letos krepko pošnila, saj zmanj čakamo, da bi nasula snega in ponudila otrokom zimsko veselje, komunalcem pa povzročila običajne zimske skrbi. Pred dnevi smo na Bledu namesto kupov snega lahko posneli kupe zadnjega jesenskega listja. Komunalci so te dni ponekod namesto lopat uzeli v roke metle. V Radovljici so pometli Gorenjsko cesto in okolico avtobusne postaje, toda nekateri so jih pokarali, češ, da zapravljajo denar. Cistoč okolju imajo torej le na jeziku. Toda radovljški komunalci so vztrajni, pred dnevi so očistili tudi pobočje pod radovljisko graščino, od koder so odpeljali kar pet s metri do vrha naloženih tovornjakov. Vztrajnost se jim je obrestovala, saj je očitno pobočje prepričalo že zadnje dvomljive, da je prijetnejše živeti v čistem okolju. Radovljške komunalce dajemo za zgled kranjskim, ki kot kaže čakajo na sneg, da bo pokril nesnago na ulicah kranjskega mesta. — M. Volčjak — Foto: F. Perdan

Od sklepov v arhivih ni koristi

Sklepi problematik konferenc ostajajo na papirju, ker jih osnovne organizacije v delovnih organizacijah z dočlenenega področja ne vnašajo v svoje programe, komunisti pa se zanje v samoupravnih organih ne zavzemajo

Kranj — Od ene problemske konference do druge se stališča in ugotovitve komunistov ne spreminjajo dosti, zato ob primerjanju uresničenega lahko ugotovimo, da se na posameznih področjih, za katera so veljali sklepi s programske konferenc, pravzaprav ni dosti spremenilo. Na problemski konferenci so komunisti enotni, v svojih sredinah pa ne poskrbijo, da bi sklepe vnesli v programe svojih osnovnih organizacij ZK, ne prizadevajo si za uresničevanje dogovorenega. Dogaja se celo, kot je na svoji seji ocenjevalo predsedstvo občinskega komiteja ZKS Kranj, da zagovarjajo v svojih delovnih organizacijah parcialne interese,

kar velja za področje lesnega gospodarstva na Gorenjskem in zdravstva. Takšen odnos do dogovorenega in sprejetega nikakor ne bo pospešil razvoja v omenjenih dejavnostih niti za korak naprej, saj se razhaja na načeli enotno začrtane politike. Sklepi v arhivu še ne pomenijo nič, ampak le dosledno zagovarjanje sprejetih načel razvoja v samoupravnih organih vseh delovnih organizacij na področju, ki jih dogovor zajema.

Takšna ocena uresničevanja sklepov programske konferenc, organiziranih na Gorenjskem, prav gotovo ni spodbudna, je pa vsekakor kažipot za bodoče programske konference. Zato je posebno vprašanje, kakšna usoda bo doletela sklepe programske konference o kmetijstvu in živinoreji na Gorenjskem, ki bo predvidoma organizirana še ta mesec. Nepovezanost, slaba organiziranost, slaba regijska enotnost, to je le nekaj značilnosti, ki jih bomo morali postopoma odpravljati in to predvsem v občinah samih, šele nato bomo sposobni za enotnejšo politiko v regiji. L. M.

V SREDIŠCU POZORNOSTI

Osnova za dogovarjanje

Nejasnosti okoli novega deviznega zakona so se konec pretekla tedna nekoliko razjasnile. V interesni skupnosti Jugoslavije so sprejeli enotna merila za določanje deleža deviz, ki bo poravnati skupnih obveznosti ostal organizacijam združenega dela. Gospodarstveniki ocenjujejo, da ne prinašajo kakih izjemnih novosti in pomenuj boj priporočilo za obnašanje, saj ostanejo v veljavi vsi republiški in zvezni odloki, ki urejajo razpolaganje z devizami. Tako je sedaj že jasno, da bodo organizacije združenega dela prispevale za potrebe federacije 5 odstotkov deviznega priliva, 3 odstotke za devizne rezerve Narodne banke Jugoslavije in 17 odstotkov za uvoz nafte. Vendar pa bo do 1. aprila veljal dosedanji režim razpolaganja z devizami.

Tako bi združenemu delu dali dovolj časa, da se s samoupravnimi sporazumi dogovori za uporabo deviz. Nekatere prednostne panoge bi imele najvišji možni delež razpolaganja z ustvarjenimi devizami, ki znaša 75 odstotkov. Sicer pa bodo morale organizacije združenega dela, ki jim bodo ostale, ko se bodo dogovorile o razpolaganju v panogi, najprej poravnati zapadle devizne obveznosti do tujine, druga nujna obveznost je uvoz reprematriala in surovin, ki ga potrebujejo za izvozno proizvodnjo, tretja je nakup drugega reproduktivskega materiala, četrta preskrbi trga.

Tiste organizacije združenega dela, ki več uvažajo kot izvajajo, oziroma takoimenovani pasivci, bodo morale manjkajoče devize kupiti na deviznem trgu. Tega naj bi ustvarjali s presežki deviz v organizacijah združenega dela. V okviru SISEOT bodo namreč izračunali delež razpolaganja z devizami za vsako organizacijo združenega dela posebej, pri čemer naj bi bilo možno tudi sporazumevanje o združevanju deviz v interesnih povezavah. To bi lahko bile sezavljene organizacije združenega dela ali reproverige in podobno.

Razen meril za ravnanje ob določanju deleža deviz, ki bo postal združenemu delu, so letos tudi nekatere skupne zadeve bolje urejene. Tako se bodo devize za nafto zbirale na posebnem računu, porabljajo pa se bodo na podlagi dogovora o enotni preskrbi z nafoto, ki je že sklenjen. Zato bo preskrba z nafoto v posameznih delih države tako dobra, kot se bodo kje potrudili, da bodo zbrali potrebne devize.

Tudi toljokrat izrečana in objavljenia spodbuda večjim izvoznikom se je začela uresničevati. Tako bodo lahko organizacije združenega dela, ki bodo letos izvoz povečale za več kot 20 odstotkov, z deviznim prilivom od izvoza nad 20 odstotnim povečanjem, v celoti same razpolagale.

Vsekakor pa z merili in zakonom še ni vse rešeno. Združeno delo se bo moralno samo potruditi, da bo z usklajevanjem in dogovori prišlo do tistih deležev deviz, ki bodo v skupnem gospodarstvu dati največje možne učinke.

L. Bogataj

Posojilo za plinovod

Tržič — Med tržiškimi organizacijami združenega dela so samoupravnimi sporazumi o finančiranci izgradnje slovenskega plinovoda podpisale le tri: Peko, Bombažna predilnica in tkalnica ter Tovarna kos in srpov.

Ceprav so izpolnili vse obveznosti iz sporazuma, Petrolovi delavci zaradi pomanjkanja denarja niso uspeli potegniti kraka plinovoda do tovarniških prostorov do roka, za katerega so se dogovorili. Naložbo so prestavili v leto 1982, vendar je iz istega razloga spet ostala neuresniona.

Konec tega leta ali v začetku prihodnjega bosta Peko in Bombažna predilnica in tkalnica plin končno dobila. V kratkem bodo namreč v Petrolu končno uspeli sestaviti finančno konstrukcijo naložbe, ki bi bo pomagalo posojilo obeh največjih tržiških tovarn. Vsaka bo primaknila po pet milijonov dinarjev.

Tovarna kos in srpov bo, žal, še dalj časa ostala brez plina, saj je gradnja omrežja do te tovarne izredno zahtevna in seveda draga. Toliko denarja v Petrolu kljub sklenjenemu sporazumu nimajo.

Plin je v zaostreni gospodarski in že zlasti energetski krizi za Peko ter Bombažno predilnico in tkalnico izredno pomemben. Nadomestil bo precejšen del drage energije, predvsem mazuta in kurilnega olja, ki ju zdaj uporablja. Njuna poraba se bo zmanjšala, hkrati pa bosta delovni organizaciji nekaj ublažili visoke materialne stroške v svojih poslovnih bilancah ter se seveda izognili vse pogostnejšim težavam pri oskrbi s tem naftnim derivatom.

H. J.

DANES V GLASU

4. STRAN:

Predstavljamo poklic vojaške starešine

V Mavčičah zapirajo gradbeno jamo — Na gradbišču vodne elektrarne v Mavčičah končujejo zapiranje gradbene jame, prvo fazo gradnje elektrarne, ki bo predvidoma končana aprila. Gradbeno jamo zapirajo z glavnim vzdolžnim delom ografe, ki bo kasneje sestaviti del jezu in pretočnega potja. Desni bok gradbene jame so že povsem zaprl, levega 80 odstotno. Dosej so vgradili 3.400 ton cementa, 10 tisoč prostorninskih metrov betona, izkopali in odprali pa so 35 tisoč prostorninskih metrov materiala. Dosej so porabili že 700 milijonov dinarjev od nekaj več kot 1 milijarde dinarjev, kolikor je predvidenih za pripravljalna dela. D. Papler — Foto: F. Perdan

PO JUGOSLAVIJI

DRAŽJA HRANA

Včeraj se je podražilo meso, določeno pa so bile tudi občutno višje odkupno-prodajne cene najpomembnejših kmetijskih pridelkov. S tem, je bilo rečeno v obrazložitvi, naj bi izboljšali položaj kmetijstva in z večjo pridelavo in prirejo izboljšali tudi preskrbo. Podražil se je tudi železniški tovorni in potniški promet in sicer za 15 odstotkov. Skupaj z decembrsko podražitvijo se je tako cena prevoza dvignila kar za slabih 35 odstotkov, kar pomeni, da se bodo povečali stroški gospodarstva oziroma industrije.

Odkupno-prodajne cene poljščin so povprečno višje za 15,54 odstotka, mesa in živine pa za 27,27 odstotka. To pomeni, da so se kmetijski pridelki v povprečju podražili za slabih 22 odstotkov, kar bo podražilo industrijske izdelke za dodatnih 1,25 odstotka ter dvignito droboprodajne cene za 1,45 in živilenske stroške za 2,5 odstotka. Pri tem je treba upoštevati, da v izračun ni vključena podražitev mesa, pa tudi ne napovedana podražitev mesa in mleka ter mlečnih izdelkov. Res pa je tudi, da se bo učinek teh podražitev pokazal še v drugem polletju, ko bodo prišli na trg vsi podraženi kmetijski pridelki.

Z omenjenimi podražitvami kmetijskih pridelkov so po mnenju zveznega komiteja za kmetijstvo odpravili glavna neusklađa med cenami, ki so do sedaj ogrožala stabilnost pridelave in preskrbe domačega trga. Problem ostaja še vedno prosto oblikovanje cen živilskih krme in živine, zaradi česar lahko domnevamo, da bodo te probleme morali še enkrat uvrstiti na dnevni red.

Zvezni komite za kmetijstvo tudi meni, da so s sedanjimi cenami odpravljena neskladja v proizvodni verigi in je zato moč doseči pogovor o produktivnosti v kmetijski proizvodnji. Kmetijstva naj bi letos izvozilo za 1,5 milijarde dolarjev in zato je nemogoče pričakovati, da bi prav vse probleme lahko rešili z višjimi cenami. Cene naših kmetijskih pridelkov so namreč bile že do sedaj višje od cen kmetijskih pridelkov v deželah evropske gospodarske skupnosti.

Varčevanje s prireditvami

Tržič — Letos bodo v tržički občini štiri velike mednarodne prireditve: evropski alpski pokal na Zelenici, tekmovanje v motokrosu Alpe-Adria, razstava mineralov in fosilov ter štartska nedelja.

Vse štiri so tradicionalne in so Tržičane potrdile kot izvrstne organizatorje, hkrati pa se prek njih ime Tržiča, Gorenjske in Jugoslavije sliši daleč v svet. Pomembne so torej tudi v turističnem in nenazadnje nekatere še v gospodarskem, dohodkovnem pogledu.

Zato je toliko manj razumljivo, zakaj se v posameznih sredinah vse pogostejo oglašajo razpravljalci, ki zahtevajo selekcijo oziroma nasprotujejo tej ali oni prireditvi. Nekateri gredo celo tako daleč, da n. pr. govorijo proti evropskemu smučarskemu pokalu, istočasno pa zagovarjajo motokros.

Najtehnejši vzrok, zaradi katerega se porajajo domi o umestnosti štirih velikih in dragih prireditiv v občini, ki res ni velika in posebno bogata, je seveda denar. Klubi, društva, organizacijski odbori vsak po svoje trkajo na vrata morebitnih pokroviteljev, saj sami oziroma interesne skupnosti, v katero pač sodijo s svojo dejavnostjo, nimajo dovolj denarja.

H. Jelovčan

Najslabši prvi, najboljši sedmi razred

Najslabše pogoje med gorenjskimi šolami s prilagojenim programom ima osnovna šola Polde Stražišar na Jesenicah, saj nima niti zunanjih površin — Učenci odlično sodelujejo z nekaterimi delovnimi organizacijami.

Jesenice — V vse osnovne šole s prilagojenim programom na Gorenjskem na Jesenicah, v Radovljici, Kamni gorici, Kranju in Škofiji Loka je bilo vključenih 357 učencev ali 1,6 odstotkov vseh gorenjskih šoloobveznih otrok. V celodnevni osnovni šoli s prilagojenim programom pa je vključenih 169 učencev v Kranju.

Najslabše pogoje dela ima osnovna šola na Jesenicah, ki sploh ne razpolaga s prostori za rekreacijo in telesnovzgojno dejavnost in nima niti primernih zunanjih površin, saj je v neposredni bližini Železarne. Zaradi pomanjkanja sredstev je predvidena novogradnja v srednjeročnem planu izpadala.

Uspeh v šolah s prilagojenim programom na Gorenjskem je bil 95 odstotni; primerjava učnega uspeha med posameznimi razredi kaže, da je najslabši učni uspeh v prvem razredu, najboljši pa v sedmem. V dodatni pouk je nasploh vključenih več učencev, vse šole pa imajo pestro šolsko in izvenšolsko dejavnost. Posebno pestrost v šolah s prilagojenim programom so dosegli pred-

vsem na področju organizacije intezivnih dejavnosti, v katere so bili vključeni vsi učenci teh šol. Učenci iz teh šol so se povezovali z vrstniki rednih osnovnih šol in se prav v teh dejavnostih izenačevali z ostalimi učenci osnovnih šol.

Več težav in manj uspeha pa so osnovne šole s prilagojenim programom dosegle v prizadevanjih s krajnimi skupnostmi, predvsem zaradi velike oddaljenosti nekaterih krajnih skupnosti, od koder se vozijo učenci v šolo. V osnovno šolo Polde Stražišar na Jesenicah so vključeni mentalno prizadeti otroci iz vse občine in imajo zato kar 32 vozačev.

Bolje pa se te šole povezujejo z organizacijami združenega dela, ki so nekatere pokazale izredno razumevanje pri zaposlovanju in delovni praksi in pri opravljanju nekaterih kooperativnih del v delavnicah pod posebnimi pogoji v Radovljici, Jesenicah in Kranju. Oblike sodelovanja so se pokazale kot uspešne predvsem z Železarno Jesenice, Verigo Lesce, Savo Kranj in Gorenjskim trgom v Kranju. Osamljeni pa so primere povezovanja z družbenopolitičnimi organizacijami, na vseh šolah pa so pri uresničevanju vzgojnoobraževalnega dela sodelovala društva za pomoč duševno prizadetim.

D. Sedej

Junija pripelje vlak bratstva

Letos bo iz bratske republike Slovenije ponovno pripeljal v Slovenijo Vlak bratstva in enotnosti. S to veliko manifestacijo se že od leta 1963 spletajo prijateljske vezi izgnancev iz različnih krajev Slovenije in domačini v Srbiji, ki so leta 1941 bratsko sprejeli Slovence in jim odprtih src dali streho nad glavo.

Med izgnanci v Srbiju so bili tudi prebivalci jeseniške občine, ki si prav tako že vrsto let izmenjujejo obiske in srečanja s prebivalci srbskih občin, predvsem valjevsko, s katero je jeseniška občina tudi obredna. Pri občinski konferenci SZDL Jesenice deluje koordinacijski odbor za sprejem Vlaka bratstva in enotnosti, ki ga vodi Franc Globočnik. Prejšnji teden so se člani odbora ponovno sestali, navzoči so bili pa tudi izgnanci iz jeseniške občine, ki bodo letos povabilni na svoje domove svoje srbske prijatelje.

Vlak bratstva in enotnosti bo prispev iz Srbije 5. junija. Osrednji sprejem bo v Krškem. Vlak bo zatem nadaljeval vožnjo proti Gorenjski. Jeseničani bodo svoje goste prisrečno sprejeli, v času njihovega bivanja na Jesenicah pa jim bodo pokazali kulturne in zgodovinske znamenitosti v okolici Jesenice in na Gorenjskem. Za goste pripravljajo tudi skupno prireditve s kulturnim programom. Vlak se bo vrnil v Srbijo 8. junija.

J. Rabič

Svet v tem tednu

Pred Delhijem

Pred marčevskim srečanjem neuvrščenih v indijskem glavnem mestu New Delhiju predsednik predsedstva SFRJ Petar Stambolič odpotoval v Indonezijo in Burmo — Bo prišlo do srečanja Andropov-Reagan

V dokaj zamotanem mednarodnem položaju se neuvrščeno gibanje pripravlja na sedmo vrhunsko srečanje v indijskem glavnem mestu New Delhiju. Beseda »zamotan« je kar pravščina, saj svet pretresajo številne krize. Libanonska kriza je še vedno »vroča« in pri njenem razreševanju sodelujejo tudi neuvrščene države, ki se soočajo v tem primeru tudi z interes velesil. Dobrih novic o skorajnjem prenehanju spopada med Iranom in Irakom (obe državi sta članici neuvrščenega gibanja) ni, čeprav je iraški voditelj Hussein ponudil iranskemu verskemu voditelju Homeini dobro voljo za njuno srečanje. Vročje je v srednji Ameriki, kjer so nekatere majhne in šibke države prav tako izpostavljene najrazličnejšim pritiskom. Dolgotrajni utegnjebo biti pogovori med velikima o vojaški strategiji, o namestitvi novih ameriških raket pershing v Evropi in umakniti sovjetskih, ki se uperjajo proti Zahodni Evropi. Tako ena kot druga stran govorovi o volji za omejevanje oboroževanja, hkrati pa iz proračunov izvaja ogromne denarje za orožje. Zapletlo se je v Afriki glede Angole in prisotnosti kubanskih vojakov v tej državi. Pred indijskim vrhunskim srečanjem neuvrščenih, ki bo med 7. in 11. marcem, torej mednarodni položaj ni rožnat, obenem pa velja omeniti tudi komentar moskovske Pravde, ki je ostro obtožila nekatere neuvrščene države, da se izmikajo izvirnim načelom tega gibanja in da trgajo prijateljstvo ter povezanost s socialističnimi državami.

Indija kot gostiteljica neuvrščenega vrha zagotavlja, da bodo osnovni dokumenti zasedanja kar se da popolni, zvesti izročilom gibanja in sprejemljivi za vse.

Zivahnna politična aktivnost je v tem trenutku značilna za neuvrščeno gibanje. Vanjo sodi tudi zdajšnji obisk predsednika predsedstva SFRJ Petra Stamboliča v Indoneziji in Burmi, kamor je odpotoval skupaj z zveznim sekretarjem za zunanje zadeve Lazarjem Mojsovim. Obe državi sta pomembni v neuvrščenem gibanju Indonezija je bila pobudnica za ustanovitev gibanja in njegova stalna članica, čeprav je zadnja leta doživelila številne notranje premike. Burma pa je iz gibanja izstopila, čeprav je sodelovala na prvi konferenci v Beogradu in je še sedaj pristaš načel neuvrščenega gibanja. S predstavniki obeh držav je treba izmenjati stališča, zato je obisk predsednika našega predsedstva v obeh državah izjemno pomemben.

Zahodni svet pa skuša dosegči višjo stopnjo enotnosti do ključnih vprašanj in do predlogov predsednika Reagana glede odnosov z Vzhodom. Prav zato je v začetku tega tedna odšel na turnejo po zahodni Evropi ameriški podpredsednik Bush. Predvsem je zanimiva njegova potrditev sporočila, da se je ameriški predsednik Reagan pripravljen sestati z novim sovjetskim voditeljem Andropovim in se pogovoriti o najaktualnejših vprašanjih sveta.

J. Košnjev

NAŠ SOGOVORNIK

Franc Benedičić, direktor uprave za družbene prihodke skupščine občine Škofja Loka

Največ sprememb pri obdavčitvi obrti

Škofja Loka — V pripravi je nov odlok o davkih občanov, ki ga bo do kratkega dobili v pretres delegati vseh treh zborov občinske skupščine. Ker prinaša nekatere novosti, ki občane zanimajo, smo za kratko obrazložili novosti zaprosili direktorja uprave za družbene prihodke občine Škofja Loka Franca Benedičiča.

»Odlok o davkih občanov izhaja iz novega zakona o davkih občnov, ki je bil po približno štiriletnih pripravah sprejet decembra lani. Največ problemov je bilo okoli kmetijskih davkov, in ker ni prišlo do soglasja, so se odločili, da se zakon sprejme, davki od kmetijstva pa se opredelijo z drugim zakonom. To pomeni, da sedanji zakon ne opredeli davkov od kmetijske dejavnosti. Za to področje se pripravlja poseben zakon, ki naj bi bil sprejet marca, kar pa je težko verjeti, saj se vrsto neusklašenih zadev ni uresničenih.«

Kakšne sprememb pripaša?

»Spremembe se nanašajo predvsem na zasebno drobno gospodarstvo. Spremenil se bo način ugotavljanja osnov za davek od gospodarske dejavnosti. Prilagaja se sistemu, ki velja za družbeno obrt. To pomeni, da bo osnova za odmero davka od obrtne dejavnosti nižja, odmora davka pa višja. Davek se bo namreč računal od čistega dohodka. Druga sprememba se nanaša na davek od opravljanja postranske (po-poldanske) dejavnosti. Do sedaj so obrtnikom ugotavljali brutno osebni dohodek, presežek dohodka pa je bil obdavljen. Sedaj pa se bo obdaval celotni dohodek po stopnjah, kot veljajo za davek od gospodarske dejavnosti. Za »popoldance« bodo tako dajavate nekaj višje.«

Novi zakon omogoča tudi obdavčevanje dohodka, ki ga zaslужijo občani z začasnim opravljanjem določenih del. To je obdavčevanje šumarskega. Če pa delo opravljajo stalno, ga bo treba prijaviti kot določeno obrot. Pri tem se bomo prav gotovo srečali z nekaterimi težavami, ker so možnosti ugotavljanja tega dohodka dokaj skromne, po drugi strani pa so tudi kazni za takšne prekrške smešno nizke.

Novost je tudi obračun davka od posesti stavb. Predvideno je enotno vrednotenje za celotno območje Slovenije. Davka od stavb so opredeli, kmetije in vsi tisti, ki imajo manjša stanovanja oziroma stanovanjske hiše od 70 kvadratnih metrov. To pomeni, da bo veliko dosednjih plačevalcev oproščenih dajatev. Ker pa naj bi se iz tega naslova zbral enako davka, bodo bolj obdavčeni tisti, ki imajo večje stanovanjske površine.«

Obetajo se torej nekaki višji davki?

»Ni vse tako črno. Zakon o davkih občanov kot družbeni dogovor o usklajevanju davčne politike v letu 1983 predvideva zaradi pospeševanja drobnega gospodarstva vrsto olajšav, ki se do sedaj niso priznale. Gre za olajšave pri naložbah v osnovna sredstva, za olajšave pri naložbah v poslovne prostore in za obrtnike, ki izvajajo. Vendar pa obrtnike ravno tako kot drugo gospodarstvo pesti visoki porasti cen materialov za proizvodnjo, medtem ko imajo svoje cene že več kot letno enake. Zato bo lahko omemnjene olajšave izkoristili le tisti obrtniki, ki je sedaj ustvaril dovolj akumulacije za vlaganje. Tako se bojimo, da se zaradi neskladja cen osnova za odmero davka po pristojnem mnenju 421-1/72, ki imajo večje stanovanjske površine.«

L. Bogataj

Turistično društvo Tržič ustanovljeno

V torek je bil v Tržiču ustanovni sestanek odbora novega turističnega društva — Izoblikovati konkreten program dela, pridobiti čim več članov in denarja za uspešen start, hkrati pa čimprej oziviti turistično poslovalnico, so njegove prve naloge

Tržič — Pod arkadami občinske stavbe, ob prodajalni ljubljanskega Doma, je licenčni prostor precej dolgo čakal na oživitev turistične dejavnosti v Tržiču. Naneslo je, da je bil prav v torek, ko je poslovalnica dobila svojo končno podobo, tudi ustanovni sestanek odbora turističnega društva Tržič.

Predsednik Jakob Štabuc je ob tej priliku že razgrnil nekatere smernice bodočega dela, ki bodo določene opredeljene sredi meseca, ko bodo člani, vsak za svoje področje, napisali letnoleta.

Brez začetnih težav seveda še nekaj časa ne bo šlo. Posebno, ker je denarja za novi zagon z razsulega društva ostalo bore malo. Vsega skupaj ni niti 300.000 dinarjev. Vendar pa ga bo dovolj, da bo lahko čimprej zaživel turistična poslovalnica z redno zaposlenim delavcem, sprva le za polovico časa, pozneje, ko bodo uspehi rodili tudi več denarja, pa za polnega. Težje bo verjetno najti sposobnega, takoreč univerzalnega človeka, ki bo dovolj samostojen in samoiniciativen, da bo kos pestri paleti zadolžitev in da bo z gospodarnim delom preživil samega sebe.

Staro turistično društvo je v dobrih dveh letih, kar ne obstaja več niti na papirju, izgubilo svoje člane. Ena od prvih nalog novega odbora je

H. Jelovčan

Potrebe vseh, ne občinske uprave

V tržiški občini obstaja vrsta nujnih naložbenih zahtev, predvsem za gradnjo oziroma obnovo družbenih in komunalnih objektov – Izvršni svet bo pripravil variantni predlog z vrstnim redom in finančnimi možnostmi razrešitve najbolj perečih problemov.

Tržič – Denarja za uresničevanje skupnih potreb je v tržiški občini že vsa leta zelo malo. V obdobju gospodarske ustalitve, ko so vse sile usmerjene v čim večjo proizvodnjo in izvoz, je izhod za rešitev tega zgočih problemov še bolj zapleten. Kljub temu pa bo treba izločiti vsaj tiste, ki najbolj glasno kličejo in se jih ne da več odlagati.

Nekatere so tesno povezane z občinskim proračunom, vseskozi močno okleščenim, saj si je lani moral celo sposoditi »pravice« v znesku 2,25 milijona dinarjev od drugih gorenjskih občin, če je hotel pokriti vse obveznosti. Letos se mu pišejo še slabši časi, saj 490 milijonov dinarjev pomeni v primerjavi z lanskemu do 10,7-odstotno povišanje. S tem, ko je občinski prometni davek kot eden najpomembnejših virov za napajanje proračuna preusmerjen v republiko, tudi viškov ne bo več. Nasprotno, na neki način bo treba zapolniti vrzel, ki pomeni dobrih stotin milijonov dinarjev.

Kako bo letosnji občinski proračun obvladal vse nalože, je zdaj še težko reči. Še teže, kje bo našel okrog pet milijonov dinarjev za odplačevanje posojila za gradnjo skladisa blagovnih rezerv, ki bo končana konec polletja, in za nakup novih rezerv. Nekaj denarja bo treba izvrtrati za kompenzacije za meso in mleko ter za sovlaganje v razširitev v obnovi premogovniških zmogljivosti, za katero letos odpade na tržiško občino prek pet milijonov dinarjev. Ograjevanje med gorenjske občinske plotove bo vsekakor morala zamenjati enotno dogovorjena rešitev, posebno, ker se za nekatere potrebe kažejo pritski po zdrževanju denarja celo v okviru same Gorenjske.

Ob težavah, ki padajo na ramena občinskega proračuna, jih je še več dovezanih z gradnjo oziroma obnovo družbenih in komunalnih objektov.

Žalna svečanost za Kamnitnikom

Občinski odbor ZZB NOV Škofja Loka in Združenje borcev NOV Škofja Loka organizirata v Sredo, 9. februarja, ob 16. uri pri spomeniku za Kamnitnikom žalno svečanost v spomin petdesetih ustreljenim talcem.

Komemorativni spredel bo krenil z Mestnega trga ob 15.30.

Organizatorji vabijo vse svojce padlih, občane in mladino, da se komemoracije udeleže v čim večjem številu in tako počastijo spomina padle žrtve.

Gorenjski komunisti o idejnopolitičnem usposabljanju

Usposobljenost pomembna,

ne edina sila v akciji komunistov

KRANJ – V okviru javne razprave o idejnopolitični usposobljenosti in organiziranosti vseh komunistov sta pretekli teden komisija organiziranosti v razvoju pri MS ZKS za Gorenjsko in Medobčinsko studijsko središče pripravila okroglo mizo, na kateri so razpravljali predvsem o odgovornosti osnovnih in občinskih organizacij ZK pri usposabljanju članov, o kadrovjanju v različne oblike idejnopolitičnega izobraževanja ter drugih vprašanj.

V razpravi, ki se je udeležilo več kot 50 komunistov iz gorenjskih občin, je bilo največ govorova o idejnopolitičnem izobraževanju in marksističnem usposabljanju. Nedvomno je bilo v zadnjih starih dneh, odkar so bila ustanovljena medobčinska akademija središča, na področju usposabljanja komunistov narejen velik korak naprej. Ce bi sledili le evlike, v teh letih se je raznih načinov idejnopolitičnega usposabljanja udeležilo okoli 4500 gorenjskih komunistov ali 43 odstotkov vseh, bi lahko predno zadovoljni. Vendar pa je treba pri tem dovestati, da se je zahtevnejši oblik izobraževanja, kot so dopisna šola, trimesečni seminari, bilo udeležilo le slabši polovica, ostalo pa so bili udeleženci seminarjev za novosprejetje ter za kandidate za sprejem v ZK, kar bolj sodi v osnovno formiranost. Prav zato dosedanjih delež komunistov na Gorenjskem v raznih oblikah usposabljanja v izobraževanja nikakor ni vzrok za preti-

rano zadovoljstvo. V razpravi je predstojnik Medobčinskega študijskega središča Jozef Bohinc navedel, da se je tudi na Gorenjskem pokazalo, da kljub idejni rasti komunisti niso kot protstovjem, ki se pojavitajo v družbi. Zato ni čudno, če raven idejnopolitičnega znanja komunistov zaostaja za potrebnimi razvoju socialističnega samoupravljanja, v nekaterih sredinah je vloga ZK opešala, ponekod pa celo povsem odpovedala. Zaradi šibke motivirnosti v osnovnih organizacijah ZK za izobraževanje zadnja leta tudi upada število komunistov v nekaterih zahtevnejših oblikah izobraževanja, tako v trimesečnih seminarih kot tudi v občinskih partisksih šolah. Da osnovne organizacije ZK zadnja leta kadrujejo vse manj novih članov, se odraža tudi v vse manjšem številu udeležencev v seminarjih za kandidate za sprejem in tudi v seminarjih za novosprejetje člane ZK.

Vse preveč hitro se zadovoljimo z nezahtevnimi in karseda kratkimi oblikami izobraževanja, je kritično ugotovil Romano Bradič iz komiteja občinske konference ZK Jesenice. Že same osnovne organizacije ne pošiljajo članov k zahtevnejšemu izobraževanju, hkrati pa se pojavitajo še težave glede pokrivanja stroškov z nadomestili osebnega dohodka, nadomeščanje delavcev tako v neposredni proizvodnji kot tudi v družbenih dejavnostih, na primer v šolstvu, zdravstvu in še kje. Ključnega pomena pa je vsekakor prenašanje pridobljenega znanja v praksu, saj lahko te na ta

Popolnoma odprta so tudi nekatera bolj obrobna vprašanja, ki jih Tržičani doslej niso uspeli spraviti v sistemski okvire. Med njimi so koča na Javorniku, žičnica v Hrastah, ki propada, športna igrišča in podobno. Zaradi njih usihajo določene dejavnosti. Seveda bi jih morali uvrstiti v okrilje prispevnih stopenj interesnih skupnosti, ki pa imajo denarja le za redno dejavnost.

Iz kopice nanizanih v nebo vpijočih nujnosti je v letošnji resoluciji razvoja in v programu komunalne skupnosti zajetih precej manj nalog. Kot je rečeno, ima prvenstvo oskrba s pitno vodo. Do konca leta bo izdelan načrt vodooskrbe in projekt izgradnje zajetja v Čremu gozdnu oziroma Lomu, katerega bodo pač raziskave in izračuni pokazali za primernejšega. Pred začetkom postopne gradnje pa bo seveda potreben dogovor o načinu združevanja denarja.

Kot je poudaril predsednik tržičkega izvršnega sveta Ivan Kapel na zadnjem posvetu z direktorji, so potrebne skupne, vseh delavcev in občanov, ne le občinske uprave. Zato jih je potrebno tako tudi obravnavati. Predlog selekcije glede na nujnost in možnosti bo v več variantah prišel na eno prihodnjih sej skupščinskih zborov, kjer bodo delegati določili vrstni red in vire financiranja. Ob že ustaljenih pride v poštov podaljšanje družbenega dogovora o gradnji družbenih objektov, začasna preusmeritev denarja za vrtec v druge namene, višja »glavarina« in prispevki za uporabo mestnega zemljišča in podobno.

H. Jelovčan

Pokopališča imajo vse manj prostora. Posebno v Križah je že docela ograjeno. Tudi mrljških vežic, razen v Tržiču, ni.

V Križah je nujna gradnja nove pošte in telefonske centrale, na katero se navezevajo tudi bodoče omrežje v Kotorju. Prostih priključkov je trenutno le petindvajset, razen tega pa bo imela prednost povečava centrala v Tržiču. S telefonimi popolnoma nepokrito je območje Sebenj.

Od družbenih objektov je v tem srednjoročnem obdobju predvidena gradnja vrtca v industrijski coni. Glede na to, da razvoj cone kasni, tudi prehitovanje v vrtcu ne bi bilo najbolj pametno. Najbrž bi kazalo denar medtem usmeriti drugam. Nujnih gradenj, če odmislimo draga večnamensko dvorano, je veliko. V Lomu pogrešajo trgovino. Družbeni plan dopušča možnost tudi zasebnikom, če je Mercator ne bi zmogel. Postaja milice bo morala dobiti nove prostore, ker sedanji lokacijsko niso primerni, razen tega pa se streha lahko vsak čas zruši. Tržnico v Bistrici bodo reševali v okviru skladisa blagovnih rezerv, s Petrolom se dogovarjajo o nadgradnji hotelskih zmogljivosti na Deteljici. Kolikortoliko uspešno se odvija le obnova planinskih domov, za katero delavci posebej združujejo denar.

Po dveh končanih mandatih in dobršem delu začetka tretjega mandata se v uresničevanju delegatskega sistema že kažejo nekatere izkušnje. Ena od ugotovitev je, da je učinkovitost delegatskega sistema in samoupravnega dogovarjanja odvisna od vloge družbenopolitičnih organizacij.

Po začetku tretjega dela mandata v skupščinskem sistemu smo bili privlačeni precejšnji zavzetosti pri delu delegatov in posameznih zborov. Pred koncem minulega leta pa je ta zavzetost nekako popustila. Ce bi se bližali koncu mandata oziroma novim volitvam, bi si to lahko razgledali, da gre morda za utrujenost. Tako pa so razlogi prav gotovo drugje. Eden od njih je tudi nekakšna nemoč delegatov (in zborov) pri oblikovanju odločitev. Prenekateri predlogi so bili pripravljeni zadnji hip, problematika pa je bila takšna, da ni dopuščala posvetovanj in časa za usklajevanje. Treba jih je bilo preprosto potrditi, pri čemer so se delegati pocutili le kot stroj za poskrbeti za izobraževanje in izpoljevanje na podlagi izkušenj. Povsod na Gorenjskem, kjer tega

Odrešilna čistilnica

Kranj – V petek, 21. januarja, se je spet sestala komisija za drobno gospodarstvo pri občinski konferenci SZDL in obravnavala prošnjo kranjskega hotela Jelen, da v prostorih nekdanjega keglejišča pri Starem Mayru naredi čistilnico, pralnico in šivalnico, ki naj bi bila odprtga tipa, svoje delo pa bi opravljala tudi za potrebe Selena. Takrat je bilo tudi rečeno, da naj komisija pridobi še mnenje krajanov, res potrebne. Na petkovo sejo sta prišla tudi predstavniki krajanov, predstavnik Domplana in predstavnik občinske davčne uprave.

Krajani mesta so odločno proti čistilnici. Prvič, pravijo, imajo prav v tem delu mesta (100 metrov pro) že čistilnico, drugič pa so proti zato, ker bo še dodatno onesnaževala okolje in obremenjevala že tako dotrajano kanalizacijo. Poleg tega pa v ta konec mesta ne smeš z avtom brez nalepke in bi bilo nerodno za stranke. Menili so, da čistilnica nikakor ne spada v program revitalizacije starega Kranja.

Zelo oprijemljivimi dejstvi proti čistilnici je prišel tudi predstavnik Domplana, ki je povedal, da za Kranj in bližnjo okolico zadostuje 28 delavcev, zaposlenih v čistilnicah in pralnicah. Danes jih imajo že 40! In ti, ki bi bili zaposleni pri Starem Mayru, bi bili še dodatni.

V Glasu smo Jelenovim gostinskim delavcem (ki naj bi bili tudi turistični delavci) odpirali oči, da je Starega Mayra škoda za tak namen, da naj tu vendar ostane gostinska ponudba, takšna ali drugačna, ker si že dolga leta prizadavamo, da bi ta del mesta postal trgovsko in gostinsko-turistična zadržljena celota.

Kaže, da ta dejstva niso pomagala. Z dvema glasovoma proti je bila na petkovi seji izglasovana čistilnica namesto keglejišča. Jelenovi vodilni ljudje so odločno trdili, da jih samo čistilnica lahko reši, ker so pa v izgubi in sami nimajo denarja za preureditev. Kvečjemu bi keglejišče lahko oddali za kakšno sklapjanje.

Na regijskem posvetu na Gorenjskem o razvijanju delegatskega sistema in delegatskih odnosov je predstavnik republike skupščine poudaril, da bi se nad takšno obliko odločanja morale zamisliti predvsem družbenopolitične organizacije. Težno, da bi včasih prekratke roke za razpravo in oblikovanje stališč še bolj skrajševali, bi morali odločno zavreči. In prav družbenopolitične organizacije so tiste, ki bi se morale zoperstaviti takšni praksi.

Družbenopolitične organizacije morajo biti aktivne v svojih osnovnih sredinah. To velja še posebno za mladino, kot je rekel eden od razpravljalcev, ki je zahtevala, da se jim omogoči samostojen nastop v družbenopolitičnem zboru. Mladinska organizacija naj se obrne v temeljne organizacije zdržanega dela in s svojo prisotnostjo v zboru zadržuje dela uveljavljala svoja stališča. Samo teh nekaj naštetičnih vprašanj torej potrjuje izredno odgovorno vlogo družbenopolitičnih organizacij in potrebo po koordinirjanju za nadaljnji razvoj delegatskega sistema in delegatskih odnosov.

A. Zalar

diše. Najboljša rešitev je zanje čistilnica, ker ima zasebnik, ki jo bo prevzel, dovolj denarja za preureditev. Oni bodo dobili stari milijon najemnine ali še nekaj čez in prav bo na tem delu mesta, v največ za 10 let, in ta spremembu ne sme vplivati na revitalizacijo mestnega jedra.

Skljeneno je, če bo Jelen seveda dobil še vse druge pristanke da naj bo tu čistilnica, pralnica in šivalnica, vendar za kratek čas, največ za 10 let, in ta spremembu ne sme vplivati na revitalizacijo mestnega jedra.

Za tako odločitev so bili tudi predstavniki občine, ki so, kaže, srečni, da delovne organizacije same rešujejo svojo stisko in njim ni treba posebej pomagati. Pa naj vseeno še na nekaj spomnim: Ko smo se odločili, da zapremo stari del mesta, so na delegatsko vprašanje, kako do servisov, če bo mesto zaprto, dali zagotovilo, da bodo vsi servisi, ki so v tem delu mesta, v najkrajšem času premeščeni na Plavino oziroma na obrobje mesta. Zdaj pa prav seruisi tišimo sem!

Zaradi ozkih in kratkovidnih gospodarskih gledanij spet rinemo v neumnost. Vse gledamo le skozi prizmo dinarja. Kaj nam mar onesnažen Kranj, kaj življaste pare zraven Mayrevih golažev in vam-pov, kaj potem, če pri Mayru ne bo več keglejišča... Zdrav Kranjec bi pa razmisljal, da će milijon najemnine lahko reši delovno organizacijo, bi jo lahko tudi malo boljša ponudba, boljše delo. Da keglejišče ni dobro šlo, so bili zagotovo krivi tudi ljudje. In namesto, da bi zamenjali ljudi in se potrudili, da bi Stari Mayr pridobil svoj stari sloves, zamenjemo namembnost...

Stvar je že tako dača, da je keglejišče že podrt in stroji čistilnice in pralnice že čakajo na priključitev. Vhod naj bi bil iz Tomšičeve ulice, plini bodo šoli pa v zrak. Hitro razbijmo, so si mislili pri Jelenu, postavimo stroje, potem pa ne bodo nikoli mogli reči sne.

Upam, da bo zmagala zdrava pamet usaj pri vseh tistih, ki še niso dali svojega pristanka. D. Dolenc

Razvoj delegatskega sistema in delegatskih odnosov

Vloga družbenopolitičnih organizacij

Po dveh končanih mandatih in dobršem delu začetka tretjega mandata se v uresničevanju delegatskega sistema že kažejo nekatere izkušnje. Ena od ugotovitev je, da je učinkovitost delegatskega sistema pri vložitvi način na želeni preobrat v akcijski usposobljenosti komunistov. Če pa bomo v osnovnih organizacijah tako kot nemalokrat doslej izbirali za različne olike usposabljanja tiste kandidate, je menil Janez Zure iz Kranja, ki jih laže pogrešamo v delovnem procesu, bomo se dolgo čakali na želeni preobrat v akcijski usposobljenosti komunistov. Po drugi strani pa imamo številni kader, ki ga ne znamo izkoristiti, je dejal Viktor Kralj. Na enega ob vzroku, da imamo na Gorenjskem kljub široku razvajanjem oblikovali idejnopolitičnega usposabljanja slabše rezultate, ki opozoril tudi Miloš Gregorčič. Velik osp in nekaterih zahtevnejših oblikah izobraževanja, kot je na primer dopisna šola marksizma, je posledica neselektivnega kadrovanja. Verjetno ne bi bilo toliko težav, če bi se zavzeli, da bi vsak komunist v daljšem obdobju desetih, dvajsetih let obiskoval vsaj en zahtevnejšo obliko usposabljanja. Tako se ne bi dosegalo, da so za to šolsko leto v radovljiski in jesenški občini skupaj lahko sestavili le en oddelek dopisne šole marksizma.

Razpravljalci so si bili enotni, da v osnovnih organizacijah bolj slabo vedo, kako pomembno je izbirati pravne kandidate za določene oblike usposabljanja. Brez izdelanega programa izobraževanja za vsakega posameznega člena ZK verjetno ne bo šlo več, ponekod pa bo treba zagrabiti če v temelju. Tako se ne bo več dosegalo, kot je ugotovila Ivanka Malovrh, da se pojavljajo celo med komunisti vprašanja, kako delovati v delegatskem sistemu. Gorenjski komunisti so ocenili, da je vsekakor treba najti načine, kako spodbuditi osnovne organizacije ZK, da bodo obdelale vsaj osnovne programe usposabljanja, pri tem pa ne bi kazalo vsega bremena izobraževanja prepustiti komisijam. Verjetno tudi ni ustrezno, č

Lani porabili manj električne energije

V Sloveniji smo lani porabili 8.482 milijonov kilovatnih ur električne energije, kar je za 2,3 odstotka več kot leto poprej, vendar kar 4,4 odstotke manj, kot je napovedala elektroenergetska bilanca. Na manjšo porabo sta vplivala varčevanje ter seveda zelo toplo zadnje tromeseče minulega leta.

Vendar pa so slovenske elektrarne proizvedle več električne energije, kot je napovedala bilanca, saj je bila pro-

izvodnja za 10 odstotkov večja kot leto poprej in je bila torej načrtovana količina presežena za 5,5 odstotka. Tako so slovenske elektrarne lani proizvedle 9.356 milijonov kilovatnih ur električne energije. V teh številkah je namreč vsteta izvožena elektrika, saj smo je nekaj morali vrniti sosednjim deželam. Nekaj smo jo oddali tudi drugim republikam, pri čemer je največje naročilo opravila šoštanska toplotna elek-

trarna, ki je za potrebe Bosne in Hercegovine predelala 218 tisoč ton premoga, ki so ga dobavili bosanski premogovniki.

Slovenske toplotne elektrarne so skupaj z jedrsko elektrarno v Krškem lani proizvedle 5.752 milijonov kilovatnih ur električne energije, vodne elektrarne pa 2.970 milijonov kilovatnih ur. V toplotnih elektrarnah je bila tako proizvodnja za 25,4 odstotka večja kot leto poprej, v vodnih pa za 3,1 odstotka. Pri tem velja povedati, da so se vodne elektrarne v prvih devetih mesecih lanskega leta otepale s sušo in njihova proizvodnja je bila za 10 odstotkov manjša kot v devetih mesecih leta 1981. Zadnji trije meseci pa so bili hidrološko zelo ugodni in oktobra ter decembra je bila proizvodnja vodnih elektrarn presežena za več kot 50 odstotkov.

Slovenija je bila lani znatno bolje kot drugi predeli Jugoslavije oskrbljena z električno energijo. K temu je bistveno prispevala dokaj dobra založenost toplotnih elektrarn s premogom. Poleg premoga iz velenjskih in zasavskih premogovnikov so iz drugih republik dobili okoli 600 tisoč ton premoga ter seveda dodatnih 218 tisoč ton za že omenjeno predelavo za Bosno in Hercegovino.

Toplotna vrednost premoga pa je bila slabša. Da so jo ob kritični kakovosti premoga povečali, so dodajali kurično olje. Lapor in blato v premogu pa sta zmanjševala moč naprav v toplotnih elektrarnah in povzročala okvare.

Razširjena železniška postaja

ŠKOFJELSKO GOSPODARSTVO — Na mednarodni železniški progi Gevgelija — Jesenice — München je železniška postaja Škofja loka tretja največja po transportnem delu na Gorenjskem, za Jesenicami in Kranjem. V preteklem letu je bilo prodanih 30.000 voznih kart, odpravljeno 50.000 potnikov; postajo je dnevno prevozi 80 vagonov, v letu dni pa 28.000. Skozi skladisje je šlo 6.000 ton kosovnega blaga, naloženo je bilo 7.500 vagonov s 65.000 tonami blaga, sprejeti pa 6.000 vagonov s 150.000 tonami repremateriale za škofjeloško industrijo. Železniška postaja Škofja Loka je kot prometna pot pomembna za delovne organizacije Termika, LTH, za Gorenjsko predilnicu, Gozdno gospodarstvo, Gradis, Jelovico, KŽK, močno pa sta zastopani tudi Selška in Poljanska dolina — Alples, Alpina, Niko, v zadnjem času se železnicu poslužuje tudi Veletrgovina Loka. Premajhne tirov razkladno-nakladalne zmogljivosti one-mogočajo še večje komercialno delo.

»Več kot polovica celotnega dela se opravi na industrijskih tirkih KŽK

in Termike, ostale zmogljivosti pa so zasedene več kot 150-odstotno, zato je nujna razširitev tirnega dela škofjeloške železniške postaje,« je dejal vodja ŽP Škofja Loka Marjan Novak. V gradnji je industrijski tir embalažno grafične podjetja, ki bo gotov čez dva meseca in bo dnevno prevezel s postajnih tirov do šest vagonov. V dolgoročnem planu pa se predvideva gradnja oz. podaljšek dveh tirov: v KŽK in izvlečni tir v Termiku, dva manipulativna tira za potrebe ŽP Škofja Loka ter trije ranžirni tiri za sestavo vlagov. Na

enem od obih manipulativnih tirov je predvidena gradnja visoke kladalne klančine in ureditev ločenega tira za odvoz vagonov transporterji. Postajna tira bodo namenjena za prehitevanje vlagov pri tem pa bo potrebno prestaviti peron za vstop in izstop potnikov zgraditi podhod. Sodelovanje strankami na loškem področju izredno zadovoljivo, v primerjavi cestnim prevozom je železniški cestni prevoz zmanjšan, zato se ga ŽP ŽD vedno bolj poslužujejo.

D. Sedej

Zahodnjaki v Pekovih čevljih

NA DELOVNE MESTU — Delavci Peka so lani od skupaj več kot 1,3 milijona parov izvozne obutve prodali 80 odstotkov na zahodne trge — Dobrih 8,1 milijona dolarjev konvertibilnega presežka — Letošnje zahtevane proizvodne in izvozne cilje bodo lahko pravočasno in kvalitetno uresničili le, če bodo dobro preskrbljeni z materiali

TRŽIŠKI ČEVLJARJI — Tržiški čevljari so lani kljub najrazličnejšim težavam, ki so bile še posebej prisotne v drugem polletju, dosegli vrsto delovnih uspehov. Naredili so skoraj 3,8 milijona parov obutve, sedem odstotkov več, kot so načrtovali in devet odstotkov več kot v prejšnjem letu.

Pekova proizvodnja ni nikoli obstala, čeprav je bila zaradi motenj v preskrbi z materiali stalno ogrožena. Zamude v dobavi so premoščali z delom v podaljšanem času in v sobotah, če niso hoteli kasiniti v obveznostih do zunanjih kupcev. Žal se jim to vedno ni posrečilo. Nedohajanje rokov jim je kvare naročila za letošnjo pomlad in pletje, ki so nekoliko skromnejša od lanskih.

Težave v preskrbi z materiali, predvsem usnji, čevljari že dolgo bolj ali manj uspešno premagujejo. Domačih ni dovolj, razen tega pa so njihove cene lani v povprečju kar za polovico presegle normalno rast, medtem ko je bil skok cen surovih materialov večji. Trenutno so domača usnja dvakrat dražja od uvozenih.

Za najnajnježji uvoz materialov so v tovarni obutve Peko lani najeli dva tuga kredita: prvič dva milijona mark in proti koncu leta še 800 milijonov lir. Razen tega so, predvsem v drugem polletju, izkoristili tudi možnost začasnega uvoza materialov, kar pa se jim precej pozna pri devetih odstotkov, osebni dohodki bodo rasli za dvanajst odstotkov. Več lani, ko niso dosegli niti predlajev, pa bodo pustili za akumulacijo, saj ne verjamejo, da bodo izvajalne stimulacije pokrile izpad dohodka.

Pomembno vprašanje, ki jih vpliva v negotovost tudi pri dohodkih predajnih pogojev za drugo polletje je razpolaganje z ustvarjenimi delami, ki na zvezni ravni še ni dovršeno. Zahtevne proizvodne in izvozne cilje bodo namreč lahko pravočasno in kvalitetno uresničili le, če bodo dobro preskrbljeni z materiali. To zato želijo v domači reprodukciji veriti doseči dogovor, da bi izvozne rizike nosili vsi udeleženci, ne samo čevljari.

H. Jelovčan

Izvoz pod planom

ŠKOFJELSKO GOSPODARSTVO — Lani naredilo za 5 odstotkov manj kot leta 1981 — Pod planom je bil tudi izvoz in sicer so prodali na tuje za 72,5 milijona dolarjev, od tega na konvertibilno področje za 48,3 milijona dolarjev

ŠKOFJELSKO GOSPODARSTVO — Težji pogoji gospodarjenja se zlasti pozajmo v predelovalni industriji, ki je zelo odvisna od redne preskrbe s surovinami. Ta pa je bila lani v marsikateri panogi slabla, pa naj je šlo za domači ali uvožene surovine. Slaba preskrba se odraža predvsem v manjših proizvodnji. Tako je bila v škofjeloški občini, kjer je slaba petina delovnih organizacij imela lani velike težave s preskrbo, polovica pa občasne, proizvodnja lani v primerjavi z letom 1981 kar za 5 odstotkov manj. Najbolj je upadla v proizvodnji električnih strojev in aparatorjev, kemičnih, plastičnih in tekstilnih industriji.

Zaradi manjše proizvodnje je bil manjši tudi izvoz. Celotni izvoz je znašal 72,5 milijona dolarjev in plan je bil dosežen komaj 81,3-odstotno. Uvozili pa so za 38,8 milijona dolarjev, kar je komaj 73 odstotkov planirane vrednosti. To se je seveda poznao predvsem pri slabši oskrbi s surovinami in materiali za proizvodnjo. Pokritje uvoza z izvozom pa je znašalo 1:1,86.

Na konvertibilno področje je škofjeloško gospodarstvo izvozilo za 48,3 milijone dolarjev in plan je bil dosežen 73-odstotno, uvozili pa so tega območja za 33,9 milijona dolarjev ali 69,7 odstotka planiranih kolikin. Pokritje uvoza z izvozom znaša na konvertibilnem področju 1:1,43. Številke so bile lani tako neugodne tudi zaradi velikega, enkratnega izvoza Jelovice in Gradisa leta 1981, ki pa sta lani dosegla komaj 15 oziroma 18 odstotkov predlanskega izvoznega izkupička na konvertibilnem trgu. Manj kot leta 1981 sta izvozili tudi obe Iskri, ki sta tudi veliki izvoznici. Zelo pa so izvoz na konvertibilno področje povečali Alpina, Alples in še nekatere druge organizacije.

Ugodno je tudi to, da se je delež konvertibilnega izvoza v celotnem izvozu lani povečal. Gorenjska predilnica, Jelovica, Gradis in Alples imajo le konvertibilni izvoz, Alpetour, Iskra Železnični in Iskra Reteče izvajajo na zahod okoli 98 odstotkov celotne prodaje na tuje. Alpina pa 44 odstotkov itd. V strukturi celotnega prihodka pa ima največ izvoza Alpina Žiri.

Večina izvoza sloni v škofjeloški občini na 11 delovnih organizacijah, kar pomeni, da še vrsta delovnih organizacij ne izvaja ali pa je njihov delež v mednarodni menjavi zelo majhen.

L. Bogataj

Jeklo išče nova pota

Nova elektrojelektrarna naj bi veljala 13 in pol milijarde dinarjev, samo prispevek za energijo pa znaša 3 milijarde dinarjev — Devizni strošek v toni jekla je ogromen

JESENICE — V času vsespolostnega tehnološkega napredka je domala prav nerazumljivo, da okoli nas še stojijo obrati bazične industrije, ki so tako zastareli, da so v nekoliko bolj razvitih industrijskih družbah že davna preteklost. Še posebej je zaskrbljujoče prav to, da gre v jeseniškem primeru za črno metalurgijo, ki bi ji zaradi kvalitetne nadaljnje predelave jekla moral že dati ustrezno prednost. Ceže zanemarimo dejstvo, da stagnacija jeseniške železarnne pomeni nenormalno visoke stroške proizvodnje in kot posledico okoli 60 odstotkov družbenega proizvoda občine ali vsaj za 20 odstotkov manj kot bi bil delež proizvoda lahko, ne moremo mimo tega, da je še kako jasno, da je vsaj v slovenski industriji železarna najbolj »zastajala«. Danes je v Jugoslaviji že sedem železarn brez Siemens-Martinovega postopka, medtem ko ga na Jesenicah še vedno morajo imeti.

Dejstva, da je železarna, predvsem pa njena jeklarna, na koncu iztrošenosti, se najbolj zavedajo slovenski železarji, ki so Jeseničanom dali prednost, četudi pred veliko bolj »atraktivnim« programom štorske Železarnice. V okviru jugoslovanskih železarn, kjer so stroški še vedno izjemno visoki — kar četrtna proizvodnih stroškov je odvisna od uvoza — pa ostane edina pametna rezerva delitev dela. Vrto glave so številke uvoženega koksa, polproizvodov, ob tem, da v Jugoslaviji nakopljemo toliko rude kot pred sedmimi leti in zato ni čudno, da je v vsaki toni jekla kar 107 dolarjev! Devizni strošek v eni toni jekla je ogromen, zato slovensko in jugoslovansko jeklo mora poiskati druga pota. Ne nazadnje tudi v ne tako majhnem problemu

zagotavljanja nujnih deviz: železarji so odločno proti temu, da bi oskrbovali z jeklom tiste, ki nočejo prevzeti nobenega rizika in ki so »kvaziravniki«, medtem ko pa jeklarni imajo že v tem mestu.

Nevzdržno že postaja, da kovinsko-predelovalna industrija ne more izvajati, ker dobiva premalo kvalitetno jeklo; elektroindustrija ga uvaža, na Jesenicah pa imajo že v tem mestu težave s polproizvodom.

Nova elektrojelektrarna ni jeseniška muha; Jeseničani v sedanjih pogojih gospodarjenja ne vidijo možnosti, da bi jeklarna poslovala brez izgube in da bi lahko znižali ogromne stroške tone jekla. Prav dobro se zavajajo velike vrednosti naložbe in svojih poznejših obveznosti. Dejavnost je zelo razširjena in uporabniki jekla iz Slovenije in Jugoslavije in pri sporazumih ne gre za kredit, temveč za resnično združevanje sredstev, za tveganje poslovnega rizika, za pokrivanje izgub. Niti ne mišijo pred tem, da bo projekt nerentabilen, če ga obravnavamo enako kot druge, z vsemi obrestnimi, krediti in družbenimi prispevki. Jeklarna bi proizvedla 30.000 ton jekla letno, kar je polovica izvoza železarn, najbolj kvalitetnega jekla in zato naj bi naložba dobila status izvozne naložbe. Ob tem se je razumljivo vprašati, če na nedvomno izvozno usmerjeno elektrojelektrarno lahko res »obesimo« vse družbene dajatve? Za zdaj naj bi bila vrednost investicije 13 milijard in pol dinarjev, samo prispevek za električno energijo pa znaša 3 milijarde dinarjev?

D. Sedej

Kapetan Milan Stanojević

NA DELOVNEM MESTU

Pehotni tehnični oficir

Mladi, ki končujejo srednje izobraževanje, izbirajo odločitve o svojem nadaljnjem študiju. Pri teh odločitvah in vključevanju v delo premalo razmišljajo o možnostih, ki jim jih ponujajo vojaški poklici. Morda zato, ker z njimi niso dovolj seznanjeni.

Tokrat jim predstavljamo enega od poklicev, ki si jih lahko pride do gojeni vojaških akademij. Le-te so namreč organizirane po zvrsteh oboroženih sil; se pravi, da izobražujejo starešine za raznovrstno delo v kopenski vojski, vojnem letalstvu in protiletalski obrambi ter vojni mornarici. Med obiskom ene od tankovskih enot v Sloveniji smo se pogovarjali s pehotnim tehničnim oficirjem.

»Proti koncu osnovne šole,« gripoveduje kapetan Milan Stanojević, rojen 1952. leta v Srbiji, »sem se sklenil vpisati v strojnотechničko vojaško šolo v Beogradu. Že kot otrok sem si želel izbrati poseben poklic. Ker smo bili v kraju, kjer sem živel, dobro seznanjeni tudi z vojaškimi poklici in je okolje visoko cenilo oficirjevo delo, sem se odločil zanj. Na to mojo odločitev je vplivalo tudi več drugih spoznanj; v vojaški šoli so ugodni pogoji za izobraževanje, po končani šoli ima starešina zagotovljeno delo in mu ni treba služiti vojaškega roka, zaposlitev v oboroženih si-

lah pa pomeni gotovost tudi zarađi urejenega nagrjevanja, napredovanja, stanovanjskih in drugih vprašanj.«

Po uspešno končani srednji vojaški šoli je starešina Stanojević nadaljeval študij na tehnički vojaški akademiji kopenske vojske v Zagrebu, kjer je izbral usmeritev motorji in motorna vozila. Z opravljenimi desetimi semestri študija si je ob oficirskem činu pridobil naziv diplomiranega inženirja strojništva. Pot do njegove poklike je bila vse prej kot lahka, vendar pri nobenem drugem študiju, kakor naglaša, mu ne bi bila v oporu tako solidna materialna opremljenost učnega procesa in mentorski sistem učenja.

»Ko sem 1976. leta prišel v oklepno enoto ljubljanskega armadnega območja,« nadaljuje govornik, »sem se moral najprej prilagoditi razlikam v delovnih in življenjskih razmerah med akademijo ter delovnim mestom. Čim hitreje človek spozna posebnosti novega okolja, toliko prej namreč lahko uspe pri delu in se vključi v življenjski utrip kraja,«

Nadvse zadovoljen je s svojim dosedanjim delom in življnjem v enoti ter kraju bivanja. Ker ima tod stanovanje in družino, se tudi po napredovanju — letos bo verjetno postal kapetan 1. razreda — zaenkrat ne nameščava preseliti drugam. S. Saje

Nadzor kot starešina pride na delo.«

Milan Stanojević je bil sprva komand

Kulturni praznik v Podnartu

Večer pesmi Jožeta Vovka

Podnart — Bliža se 8. februar — slovenski kulturni praznik. Že nekaj let ga DPD Svoboda Podnart praznuje na izvirne načine.

Lani sta nastopila dva zobra, domači in kroparski. Dirigent oben Egi Gašperšič jima je pripravil dvojne uglasbitve istih pesmi na Prešernova besedila. Vmesno bese- dilo pa jih je glasbeno-zgodovinsko spremljalo. Za uvod pa je njihova dramska skupina uprizorila eno dejanje Župančičeve pesnitve Jera- la.

Letos bo ves večer posvečen delu slovenskega pesnika Jožeta Vovka,

ki je bil doma na Češnjici pri Pod- nartu.

Jože Vovk se je prvič predstavil slovenski javnosti leta 1931, objavil je svoje prve pesmi v revijah Mladika in Dom in svet. Skozi lirske slike o naravi je izpovedoval svoja mladostna čustva. Napol impresio- nistične in ekspressionistične podobe so črpalne iz njegove rojstne pokra- jine. Zadnja leta pred vojno pa se je lotil tudi mestno-delavskih motivov.

Vojna ga je vrgla v begunjske in šentviške zapore, kjer so mu iz enega zamaha nastale šaljive prigodniške pesmi, kar je gotovo redkost v naši vojni ali vsaj taborični liriki. Sredi poletja 1941 so ga izselili v Srbijo. Tam pa je nadaljeval z resno, re- alistično pesmijo, kateri literarna zgodovina daje največ priznanja. Pesem Naš klic je Boris Paternu uvrstil v antologijo slovenske lirike od 1945 do 1965. Ob koncu vojne je pesmi izdal v drobni knjižici Izgnanci.

1956 je pretesel svoje petindvajsetno ustvarjanje in objavil zbirko Pesmi. Knjigo je kronološko razdelil na tri dele in jim dal podnaslove: za predvojne Pota; medvojne Izgnanci in povoje Molitev na gori.

Ob poeziji se je Jože Vovk posvečal še črticam, mladinski povesti in gledališču. Povest Naš Buček, ki nosi avtobiografske dogodivščine je že izšla trikrat. V slovenščino je prevedel dve komediji, Lope de Vega Prebrisana norica, ki so jo igrali v Kranju in z ljubljansko gledališčem Calderonovo Dama škrat.

Umrl je pri šestinštiridesetih letih, zato mu je smrt gotovo prekinila še mnogo ustvarjalnih načrtov. Vemo, da se je pripravljal na zgodovinsko povest Ranjena zemlja, v kateri bi pripovedoval, kako so iz njegove rojstne vasi v prejšnjem stoletju vozili železovo rudo v kroparske plavže.

Kulturni večer s pripovedovanjem o pesniku Jožetu Vovku, recitiranjem njegovih pesmi in petjem domačega moškega komornega zobra bo v Domu kulture v Podnartu v soboto 5. februarja ob 19. uri.

Stane Mihelič

S knjižne police

Novo v zbirki Mostovi

Mostovi je knjižna zbirka Pomurske založbe iz Murske sobote, v kateri je doslej, če stejemo sem tudi 6. letnik te zbirke izšlo že šestintrideset naslovov. Skoraj polovica med njimi jih prihaja iz literatur neuvrščenih držav; to je še posebne omembe vreden podatek, kajti literatura neuvrščenih ni ravno pretirano pogost gost na naših knjižnih policah. Zato smo zbirke Mostovi lahko veseli še toliko bolj, saj je njen namen in s tem namen izdajatelja predstaviti nam manj znana, a sicer že priznanja vredna literarna sponjanja.

Tako gre v zadnjem šestem letniku večinoma za prevode knjižnih novosti, katere v Sloveniji še nismo imeli priložnosti spoznati in torej pomenijo naše prvo srečanje z njimi.

Kolumbijski avtor, sicer Nobelov vragajenec **Gabriel Garcia Marquez** se nam v prevodu Nine Kovč predstavlja s tremi naslovi — roman **Kronika napovedane smrti**, Huda ura ter z njegovim prvim romanom sploh z naslovom **Odvrženi**.

Ponedeljki s Fanny švedskega pisatelja Pera Gunnarja Evanderja prihaja k nam v prevodu Svetinje Lene Holmquist, kar je gotovo samovsora značilnost te izdaje, ki pa zaradi tega prav v ničemer prev-

jalsko ne zaostaja za prevodi slovenskih prevajalcev.

Iz dežel Severne Afrike se v pričujoči letnik zbirke uvrišata dve deli — roman alžirskega pisatelja **Abdelhamida Benhudega** z naslovom **Južni veter** v prevodu Maje Kraigher in roman egipotskega avtorja **Samija Bindarija** z naslovom **Palača**. Prevedla ga je Alenka Moder-Saje, spremno besedo pa je prispeval Janko Modler, medtem ko so spremne besede za zgoraj omenjene novosti prispevali prevajalci sami.

Surabielska vrnila mladega šrilanskega avtorja **Raja Proctorja** nam predstavlja delček novih literarnih sponjanj te daljne neuvrščene dežele. Prevod tega romana je delo Darinke Kosec, spremno besedo pa je prispeval Jože Hradil, ki je obenem tudi odgovorni urednik celotne zbirke.

Roman **Odrinjenci** pri nas doslej praktično neznane pakistanske književnosti pa je šesta novost iz 6. letnika zbirke. Njegov avtor je **Šaukat Sidiki**, prevedla pa ga je Alenka Stanič. Da gre za mlado, še dobro razvijajočo se literaturo pove tudi podatek, da je delo nastalo nekako sredi petdesetih let. Knjigo je s spremno besedo opremil Janez Stanič.

Boris Bogataj

RADOVLJICA — Ženski pevski zbor Lipa bo v ponedeljek, 7. februarja nastopil v domu Janka Benedika.

KRANJ — V galeriji Prešernove hiše bodo drevi ob 18. uri ob slovenskem kulturnem prazniku odprtli razstavo »Prešernovi nagrajenci 1957 do 1961«, ki bo odprtta do 1. marca. V galeriji Mestne hiše bodo ob 18.30 odprtli razstavo »Grafika v Prekmurju«, s katero se bodo predstavili pomurski grafiki: Ivo Bošnjakovič, Stefan Galič, Zoltan Gabor, Stefan Hauko, Jože Horvat-Jaki, Lojze Logar, Franc Mesarč, Borut Vild. V stebriščni dvorani Mestne hiše pa bodo ob 19. uri odprtli biešanalni razstavo gledališke fotografije »Gledališče«, ki jo je Gorenjski muzej pripravil skupaj s Prešernovim gledališčem iz Kranja.

Glasbena šola Kranj bo drevi ob 19.30 priredila glasbeni recital solistov. V prostorih glasbene šole bosta nastopila flautist Aleš Kocjan in pozavni Božidar Lotrič.

JEZERSKO — KUD Jezersko bo v soboto, 5. februarja ob 19. uri v domu Korotan na Jezerskem premierno uprizorila »Divjega loveca« F. S. Finžgarja. Predstavo bodo ponovili v nedeljo, 6. februarja ob 15. uri.

VISOKO — V soboto, 5. februarja ob 19. uri bo KUD Visoko pripravilo v domačem zadržnem domu Prešernovo proslavo.

LESCE — KPD Veriga Lesce bo v soboto, 5. februarja ob 19. uri pripravilo v avli osnovne šole F. S. Finžgar večer pesmi in plesov.

PODART — DPD Svoboda Podnart bo v soboto, 5. februarja ob 19. uri v počastitev slovenskega kulturnega praznika predstavila slovenskega pesnika Jožeta Vovka. Prireditve bo v domačem kulturnem domu.

SREDNJA VAS — KUD Triglav Srednja vas v Bohinju bo v nedeljo, 6. februarja pripravilo v domačem dvorani »Prešernov večer«.

BREZJE — KUD Brezje bo v nedeljo, 6. februarja ob 19. uri pripravilo v domačem kulturnem domu večer pesmi domaćina Milana Poharja.

ČEŠNJICA — Dramska sekacija gasilskega društva v Bohinjski Češnjici bo v nedeljo, 6. februarja ob 15. in 20. uri premierno uprizorila komedijo Labisch-Petana »Gospod Evstahij iz Šiške«.

VELESOVO — KUD Borec iz Velesovega bo v soboto, 5. februarja ob 19. uri pripravil v dvorani v Adergasu koncert moškega pevskega zobra Davorin Jenko iz Cerkelj. V nedeljo, 6. februarja ob 15. uri pa bodo uprizorili tri igrice: Prijatelja, Darijo strica Tomaža in Čudežna vreča.

PREDOSLJE — DPD Svoboda Predoslje bo s Cankarjevo dramo Jakob Ruda v soboto, 5. februarja ob 19.30 gostovalo v domu krajevne skupnosti Vodice. V osnovni

šoli Josip Broz-Tito v Predoslju se bo v ponedeljek, 7. februarja ob 19. uri z monodramo **M. Pušavca** »Gašper Sonc« predstavil Jože Jelič KUD Predoslje.

ŠKOFJA LOKA — Zveza kulturnih organizacij Škofja Loka bo v ponedeljek, 7. februarja ob 18. uri pripravila v prostorih knjižnice Ivan Tavčar srečanje s pesniki in pisatelji začetniki Gorenjske. Predstavili se bodo književni ustvarjalci gorenjskih občin, njihove prispevki bodo predstavili člani Prešernovega gledališča iz Kranja, Linhartovega odra iz Radovljice in Loškega odra iz Škofje Loke. Literarnemu večeru bo sledila predstavitev tretje, nove številke literarnega glasila Sejalec, ki ga izdaja klub literatov pri Zvezki kulturnih organizacij Škofja Loka.

Knjžnica Ivan Tavčar bo pripravila v torek, 8. februarja na slovenski kulturni praznik **Dan odprtih vrat knjižnice**. Popoldne ob 17. uri bo na vrsti ura pravljic. V sredo, 9. februarja ob 18. uri bo predavanje z diapositivi »Kulturne znamenitosti Kranja! vodil Cene Avguštin.

ZIRI — V soboto, 5. februarja ob 19. uri bo v družbenem domu Partizan recital sodobne slovenske poezije, ki ga pripravljajo člani kluba študentov Poljanske doline sodelovanjem organizatorja kulturne dejavnosti v krajevni skupnosti. Od 19.30 naprej bodo člani foto sekcijs planinskega društva Ziri pred zadružnim domom pripravili javno projekcijo svojih del na prostem.

Cerkle — V ponedeljek, 7. februarja, na predvečer kulturnega praznika, bo v dvorani osnovne šole recital: Otroci zemlje... slovenske, v katerem se bodo člani dramske sekcijs predstavili občinstvu s pesmimi sodobnih slovenskih avtorjev, sledila pa bo monodrama mla- dega gorenjskega avtorja Marjana Pušavca: Gašper Solnce.

Prizor iz Mutastih bratov

Teden slovenske drame 83 — Prešernovo gledališče Kranj

Matjaž Kmecl: Mutasti bratje

Krstna uprizoritev Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta

Teden slovenske drame bodo zaključili slovenski gledališki delavci iz Trsta z krstno uprizoritvijo »Mutastih bratov« M. Kmecla. Naj že takoj na začetku povemo, da je predstava še »sveža« da prihaja skoraj direktno s premiere, saj je bila uprizorjena decembra lani. Do sedaj so novi gledališki podvig tržaških gledališčnikov pozdravili tako kritiki kot publike. Predstava sodi v niz tistih predstav, ki jih tržaški gledališčniki pripravljajo z največ mero ustvarjalnosti ter poštenosti. To je očitno še posebej pri »Mutastih bratih«, ki v svoji dramski osnovi predstavljajo tudi njihov problem. Matjaž Kmecl je slovensku občinstvu dobro znano ime, saj se je s svojim pisanjem uveljavil kot radijski in gledališki pisec ter esejist. Trenutno je predsednik komiteja za kulturo pri izvršnem svetu SRS, sicer pa profesor slovenske literarne zgodovine na ljubljanski univerzitet.

Pisec igre je v priložnosti članek ob premieri svoje igre med ostalim zapisal:

»Vse ali skoraj vse v tej igri ima po drobcih zvezo z resničnostjo, celota pa je kajpada izmišljena. Zato naj nične ne gleda v njej nikogar, naj gleda raje vsakogar, vsem zvoni zvonec s Smrtnikovega dvorišča. Naj ne reče, da ni bilo čisto tako, ker zares ni bilo — po svojem smislu pa je bilo — in je še kar naprej — precej zelo tako. Nekaj osnovne zgodbe je res utemeljene na svečano skrivnostnih dogodkih ob smrti Sturmova očeta in matere, toda že zgoda koroške Hemice in Oswald-Ožbeka je pobrana čisto drugje, daleč od ponosne Sturmove družine. Podobno velja za »Mutaste brate«. V Smrtnikovi družini je po kamnih zbrana vsa Koroška od Globasnice do ziljske Bistrice, od Sinčeve vasi do Kort. Ce je igra vsaj približno tisto, kar je njen avtor hotel in želel, pa bi moral govoriti o katerikoli manjšini na katerikoli meji — ne samo geografski, tudi moralni: o stiskih šibkega in majhnega, vendar zvesto samosvojega in potolčenega.«

Tako o svoji igri razmišlja Matjaž Kmecl, ki je s svojimi dramskimi, seveda uprizorjenimi besedili že večkrat »gostoval« na kranjskem gledališkem festivalu. Spomnimo se »Lepe Vide ali problema svetega Ožbalta«, »Friderika z Veroniko«, »Intervju in lani« »Levitkova smrt«. Med vsemi tekstji je največ gledaliških različic doživel »Intervju«. Vse do sredine sedemdesetih let pa je bil Kmecl predvsem zapisan radijskemu mediju in je v gledališki prostor stopil precej pozno, toda kot vse kaže uspešno.

Režiser Jože Babič:

»Gre za resnično poglobljeno gledanje na probleme zamejskih Slovencev kjerkoli so, mimo občasnih zgolj verbalnih, plitkih ali patriotskih gledanj, ki se ne realizirajo samo ob obiskih, ampak so, žal, prisotni tudi v miselnosti matične sredine, kjer se začuda ob tako močni prisotnosti narodnostne problematike osnovna informacija nikakor noče spojiti s tistim notranjim tkivom duševnosti sodobnega slovenskega človeka. Še vedno je zanj zamejstvo romantična prekomerna avantura, kjer živijo nekakšni slovenski ostanki. To se sicer ne dogaja pri starejši generaciji, ki je bila aktivno soudeležena pri reševanju teh vprašanj. V ostalem je ostalo, kar pravi Kmecl: trepljanje po ramenih, sočustvovanje, citiranje zgodovine kot nekaj, ki je bilo, a ne kot da je.«

Ob režiserju so predstavo pripravili scenograf Klavdij Palčič, kostumografska Anja Dolenc, glasbenik Aleksander Vodopivec, lektor Jože Faganel, asistent režije Marko Sosič, borilne prizore pa je pripravil Andrej Zajec.

Nastope celoten ansambel tržaškega gledališča: Anton Petje, Barba Jakopič v študijski alternaciji z Giuliano Sosič, Mira Sardoč, Stane Starešič, Tone Gogala, Bojan Umek, Stojan Colja, Igor Malalan, Jožko Lukeš, Silvij Kobal, v študijski alternaciji s Srečkom Možino, Alojz Milič, Drago Gorup, Adrijan Rustja, Robert Kovačič, Dušan Jazbec in Josip Šusterč.

Slab teden nas še loči od otvoritve letosnjega Tedna slovenske drame 83 v Prešernovem gledališču Kranj. Večina predstav bo odigrana v matični hiši, za dve bodo gledališčniki našli prostor v dvorani Zadružnega doma na Primskovem, oziroma v Ljubljani. Prihodnji četrtek se torej začenja TSD 83 s podelitvijo »Nagrade Slavka Gruma« ter krstno uprizoritvijo drame Josipa Vošnjaka: »DOKTOR DRAGAN« v izvedbi domaćega gledališča.

M. L.

Vrsta kulturnih prireditev

V medvoškem Donitu se vrstijo kulturne prireditev in skoraj ne mine teden brez pomembnega dogodka. Komisija za kulturo pri TOZD in DSSS že tretje leto ne pozna oddiha. Neumorna skupina kulturnih zanesenjakov pripravlja razstave, literarne večere... O delu komisije nam je predsednica Jožica Jordan povedala:

»Načelo našega dela je približati kulturo delavcem v njihovem delovnem okolju. Delavci dajejo denar za kulturo, zato naj bo kultura tudi zanje. V 6. tožidih in DSSS je zaposlenih 850 delavcev in skušamo pripravljati stvari, ki so večini všeč. Tako smo pripravili vrsto razstav likovnih umetnikov, razstavo keramike, kuhanja razstavo... Moram reči, da je zanimanje za razstave veliko.«

Tako Jožica Jordan, referent za ekonomsko propagando, ki se s kulturo ukvarja povsem ljubiteljsko. Toda sodelavec vedno znova preseneča z novimi idejami, ki jih z nj

Emil Bombač, direktor zadružne organizacije Sloga Kranj:

Naročeno pridelovanje oživi »divji trg«

Ko pri dogovarjanju beseda ni več držala, si je človek izmislil pogodbo. Z njo urejajo odnose z vsemi pravicami in obveznostmi tudi kmetje inzadruga. Alije pogodba obvezujoča za obo podpisnika ali je za enega le »prisega s figo v žepu« — o tem smo se povarjali z direktorjem temeljne zadružne organizacije Sloga Kranj Emilem Bombačem.

Kranj — »Pogodba ima pravno osnovo in njena določila morata spoštovati obo podpisnika. Zadruga mora od združenega kmeta prevzeti vse pogodbene količine kmetijskih pridelkov, preskrbeti mu mora reproducjski material, spremljati pridelovanje od začetka do konca in pomagati s krediti. Obveznost kmeta pa je, da dogovorjene preseže odda zadrugi in prispeva določen delež k njenemu dohodku. Sloga sklepa pogodbe s kmeti na podlagi letnega načrta in sporazumov, ki jih imamo z našimi kupci — s trgovskimi in predelovalnimi delovnimi organizacijami. Najprej moramo vedeti, koliko krompirja, mesa, mleka bodo le-te odkupile. Sele potem gremo lahko h kmetom. Vso živino odkupi škofješka klavnica, mleko kranjska mlekarna. Krompir vzamejo po godbene stranke (ki polovicu plačajo že naprej) s Koprskega, z Reke, iz Splita, Zadra, Ljubljane in Gorenjske. V zadnjih treh letih smo vsakič od kmetov odkupili več, kot so zapisali v pogodbe. V tem oziru smo 150-odstotno izpolnjevali obveznosti!«

Del pogodbenega odnosa je obveza zadruge, da za naročeno pridelovanje in prirejo zagotoviti potrebne količine umetnih gnojil, semen, krmil, goriva, zaščitnih sredstev.

»750 združenih kmetov članov in kooperantov zadruge — je letos sprejelo visoke obveznosti — 5800 ton krompirja, 1580 glav živine, šest milijonov 400 tisoč litrov mleka za domače potrebe ter 25 ton mesa, 750 ton krompirja in sto ton repe za izvoz. Za vse to bo zadruga zagotovila dovolj umetnih gnojil in semen. Verjetno bo primanjkovala zaščitnih sredstev, zato smo že razmišljali, da bi v trgovini odprtega tipa na Primskovem prodajali škropiva le združenim kmetom. Najeve težav pa bo tako kot doslej povzročala kmetom (in nam) nerodna oskrba z močnimi krmili in drugimi dodatki.«

S pogodbo (in odkupom) verjetno ne zajamete vseh pridelnikov količin?

»Naročeno pridelovanje se sprito pomanjkanja goriva, reproducjskega materijala ter zavoljo večje socialne varnosti krepi. S tem se ožijo možnosti »prostih strelcev«, ki oddajajo svoje pridelke na »divji, špekulantski trg. To je prišlo do izraza zlasti pri odkupu živine. Čeprav je bil lani hrvaški trg izredno

vabiljiv (tudi letos ostaja tako), so se kmetje iz kranjske občine izkazali kot dobri zadružniki. Le nekaj glav živine je namreč prešlo v roke hrvaških »hondlarjev. Posebne razmere so pri krompirju. Kmetje se že pri sklepanju pogodbe »zavarujejo. Vpisujejo manjše površine, kot jih bodo resnično posadili; še pogosteje pa nižje hektarske pridelke. To je njihova rezerva v primeru slabe letine; če pa je ta obilna, preseže krompirja pridelanega krompirja prodajo mimo zadruge. Po naših podatkih zaznamemo v organiziranem odkupu le dve tretjini vsega krompirja, včasih več, včasih manj, kar je odvisno tudi od cene. Če je ta spodbudna, gre večji delež skozi zadrugo, sicer pa za višjo ceno neposredno v roke porabnikom. Ne glede na to smo z desetimi oddanimi tonami krompirja z enega hektarja v republiškem vrhu, saj slovensko povprečje znaša le eno tono.«

Kmetje laže izpolnijo obveznosti v letu obilnega pridelka. Takrat nam radi oddajo tudi več, kot je zapisano. Če pa je letina skromna, je ponavadi cena na »divjem trgu« znatno višja. Takrat je tudi z odkupom več težav.«

V 16. členu pogodbe piše, da morebitne spore med zadrugo in kmetom rešuje zadružni svet; če ta ni uspešen, pa sodišče zadružnega dela v Kranju. Kakšne so pri tem važe izkušnje?

»Pri izpolnjevanju naših in kmetovih pogodbene obveznosti ne moremo biti pretirano dosledni. Kmete namreč dobesedno spodbuja h kršnju pogodbe neenotni jugoslovanski trg (na Hrvatskem za bika iztržijo tudi dva stara milijona več) ter pet različnih cen za govejo živino v Sloveniji. Podobno je pri oskrbi z reproducjskim materialom. Le-ta ni odvisna samo od zadruge, temveč od cele vrst posrednikov v dolgi verigi. Nepravilnosti, če do njih pride, rešujemo na pogovorih s kmeti ali na sejah zadružnega sveta. V njem pa je štiri petine kmetov, ki neradi posugajo po ostrih ukrepilih.«

C. Zaplotnik

Resolucija bo dopolnjena

Resolucija o družbenoekonomskem razvoju občine Kranj v tem letu je sprejeta, kasneje pa bo še dopolnjena s tako pomembnimi pokazatelji kot so doslej še neuskrajljene izvozne obveznosti

Kranj — Brez posebne razprave je v sredo skupščina občine Kranj na zasedanju vseh treh zborov sprejela tako pomemben dokument, kot je letošnja resolucija o družbenoekonomskem razvoju občine. Pridla razprava ob sprejemu resolucije pa je po svoje razumljiva, saj dokumentu manjkajo nekateri temeljni pokazatelji za gospodarjenje v tem letu. Vzroki so seveda znani tako sestavljalcu resolucije kot tudi delegatski skupčini — namreč prekasno dogovarjanje in usklajevanje planov ekonomskih odnosov s tujino, od česar so seveda v največji meri odvisne naloge kranjskih in seveda tudi drugih organizacij združenega dela v zunanjem trgovinskih menjavah. Ko bodo te pomembne stvari znane, bo sicer možno sprejeti dopolnilo k resoluciji, ki postavlja pred združeno delo tudi letos povečevanje izvoza kot eno najpomembnejših nalog. Ali pa bo mogoče letos zagotoviti 3 odstotno rast proizvodnje, kot jo predvideva resolucija, ob tem da so obveznosti delovnih organizacij glede izvoza še dokaj neznane vključno z možnostmi pridobivanja dohodka?

Prav na to je še posebej opozoril predsednik občinskega sindikalnega

sveta Ivan Torkar, saj mimo resnih opozoril iz združenega dela o stalnih ponavljajočih se napakah ob planiranju in dogovarjanju o okvirih gospodarjenja za prihodnje leto v bodoče ne bo mogoče. Kranj se sicer lani ni srečal z resnejšimi gospodarskimi težavami, kljub temu da gospodarstvo v začetku leta 1982 prav tako kot letos ni poznalo prav vseh ponavljajočih se, a na srečo kratkotrajne zadrege s surovinami in promaterialom. Pridne roke kranjskih delavcev so z delom ob vseh sobotah ob koncu leta sicer nadomestile izpad proizvodnje med letom, tako da so bili rezultati celo nad pričakovanimi, tudi po obsegu proizvodnje kot tudi glede izvozne obveznosti. S te plati je lahko optimistično ocenjevati izvozne naloge, ki jih republiška resolucija glede konvertibilnega izvoza postavlja pri 18 odstotkih, vprašanje pa je, če bodo tudi letos tako kot lani in že vrsto let na listi izvoznikov le ene in iste delovne organizacije, druge pa bodo izvozne možnosti spet le prečevale. L. M.

Odpravljamo vzroke, ne posledice

Takšno je prepričanje vseh, ki se v naši družbi spopadajo s problemom invalidnosti — Kako skuša olajšati invalidov položaj v koordinacijskem odboru za družbeni položaj in aktivnost invalidov pri občinski konferenci socialistične zveze v Kranju

Kranj — Koordinacijski odbor za družbeni položaj in aktivnost invalidov pri občinski konferenci socialistične zveze v Kranju je pobudnik občinskega akcijskega programa za reševanje socialne varnosti invalidnih oseb, ki ga je lani sprejela tudi skupščina. Koordinacijski odbor ni vršilec nalog akcijskega programa, temveč bed nad njihovim izvajanjem, uresničujejo pa jih ustrezne socialne službe in združeno delo.

Prejšnja leta so člani koordinacijskega odbora skušali prodreti pri strokovnih službah, ki se tako ali drugače ukvarjajo z usodo invalidov, in tako so slednji uspeli doseči enoten občinski program, ki bo posledi podlaga za zagotavljanje socialne varnosti invalidnim osebam. Vendar menijo, da tak program in tudi njegovo praktično izvajanje še nista dovolj. Z njim namreč le gasimo požar, namesto da bi ga zatrli, ki preden se razgori. Ko bi invalidsko problematiko, zlasti skrb za preprečevanje invalidnosti, vzel na pleča združeno delo, bi bilo nekaj več upanja, da bi v prihodnje omejili pojav invalidnosti. Po novem zakonu o invalidskem in pokojninskem zavarovanju, katerega zvezni inicija je že znana, republiška pa bo sprejeta sredi leta, je združenemu delu naložena precejšnja obveznost za invalida. Družba s tem želi doseči, da bodo tudi v tovarnah, kjer imajo mnogo delovnih invalidov, poslej skrbneje gledali na varnost delavca in ga še pravodostojno prezaposlili, če mu bo grozila zožena delovna sposobnost, zakon je precejšnja usluga. Tudi za skupnosti invalidskega in pokojninskega zavarovanja in druge socialne ustanove, ki imajo danes na plečih vsi invalidi.

Koordinacijski odbor, v katerem so tudi invalidi, pa se poleg dolgoročnih ciljev spopada tudi z vsakodnevнимi problemi invalida. Tako so predlagali, naj bi v Kranju poenotili skrb za rekreacijo invalidov in jo s tem tudi pocenili. V avtobusih naj bi znova uvedli posebne sedeže za invalidne. Prijajajo namreč časi, ko se bomo vse v vozilih z javnimi prevozni sredstvi. Predlagajo tudi, naj bi za invalidov uveli mesečne ali letne vozovnice po nekoliko zmernejših cenah. Velikokrat je bila beseda tudi o denarnih sredstvih Loterjskega zvoda, ki jih pretežno namenja humanitarnim organizacijam. Namesto da se ta sredstva izgubljajo v raznih birokratskih vodah, naj se namenjava odpravi gradbenih ovir, naloži v skrade, ki bodo invalidnim delavcem doplačevali razliko od doseženega do zajamčenega osebnega dohodka in podobno. Ker pa vse želje niso v pristnosti koordinacijskega odbora za družbeni položaj in aktivnost invalidov, se bodo morali leta še sirske povezovati kot preteklo leto.

D. Z.

Kdo bo prijavil olimpijsko ekipo

... se leto pred pričetkom največje športne prireditve v Jugoslaviji sprašujejo sankači in sankaški delavci Gorenjske, ki tvorijo jedro slovenskega sankaškega športa.

Zeleznični — Tristo sankačev — tekmovalev imamo v Sloveniji. Lahko bi zapisali kar na Gorenjskem in ne bi se veliko zmobil, saj je tod sedem sankaških klubov od skupno devetih: v Kranju, Tržiču, Begunjah, Kropi, Bohinju, Zelezničih in na Jesenicah. Razumljivo je, da so zato Gorenčci prevzeli v svoje roke tudi vajeti sankaškega športa v Sloveniji. Predsednik sankaške

promet. Za tekmovanje jih je pravimo in zaledenimo, potem pa krajani posujejo. V Selški dolini tudi ta problem rešili. 1100 metrov dolgo progo smo speljali po groti v Kraju nad Dolenjem Ustreza mednarodnim pravilom, ko da je na tej mogoče izvesti zahtevnejša tekmovanja. Edino varovati bi jo veljalo na neviški odsek. Zgledu sankačev iz Selških v okolice morajo slediti ostala društva, ki še nimajo letne proge. V Idriji in na Tržiču jo imajo kmalu uredili. Precej težav pa sankačem oprema. Tekmovanje ni v Jugoslaviji ne izdelujemo, tem ko je uvoz prepovedan. Vsi znajde, kakor ve in zna: večina pa sani izdelala sama, pojazno zategne sankačev Vladimir Polajnar.

Kakšen je odnos do sankaškega športa v Jugoslaviji, pove že leto pred olimpijskimi igrami vedno nimamo državne zvezde. Članica mednarodne organizacije je slovenska zveza, po slovenskih pravilih pa lahko prijaviti za tekmovanje le državna. Kdo bo to storil pri nas se sprašuje sankači in sankaški delavci.

»Pred dvema letoma smo Selški pobudo, da bi se sankači v Jugoslaviji končno organizirali, nas bodo v to prisile olimpijske in verjetno ni daleč čas, ko bodo ustavnovljena zveza za sankačev. S tem bi se dogovorili tudi financiranje te športne pancev, priprav olimpijskih kandidatov, vič bi lahko izvedli državno venstvo in dobili prvega državnega prvaka. Čeprav je olimpijska disciplina le sankanje na umetnih gah, ne bi smeli zanemariti starega — sankanja na naravnih progah. Dejansko ima le-to večje možnosti za razmah. V Jugoslaviji namreč le eno umetno progah, verjetno bo pri tej tudi ostale. Tega je na naravnih progah seveda mednarodno tekmovanje, svetovno prvenstvo, karavanje, tekmovanjih pa smo že dosegli rezultate, da nam ne treba reševati, sklene razmišljajmo o našem razvoju sankaškega športa. Gorenjskem in v Sloveniji. Vladimir Polajnar.

C. Zaplotnik

Če te tepe kurjava

Dobra kranjskogorska sezona, a le z domaćimi gosti in brez deževje — Razmišljajte o popustih za tuje goste je tuje turistični ekonomiji

Kranjska gora — Ne moremo zanikati, da se po nekaj letih v Kranjski gori vendarle ne le premika: skupnost so ustanovili, pod Gorenjko in Kompasom naj bi tako uskupaj, 27 organizacij, razvojno usmerili kranjsko gorski turistični tok. Letos bodo žičnice v krepki izgubi — kar se jim do zdaj še ni zgodilo — želijo v prihodnosti postaviti žičnice Trebež v vrednosti 10 starih milijard dinarjev. Za bančni kredit bodo morali zbrati več kot 3 milijarde starih dinarjev, precej denarja pa bodo terjale nove zmogljivosti: apartmaji in manjši potniški objekti. Kranjska gora se tudi veliko bolj odpira zasebnim potnudbi, manjšim lokalčkom, a ne na principu: priti, spokasitati in odleti, temveč na zahtevi: priti, sovlgati in ostati. Ne nazadnje je jemanjski urbanizem za Kranjsko gorico veliko bolj pronezjši, davčna politika ne oderuška, komunalno pa se ji v prihodnje nasmahu tudi veliko cenejše skupno ogrevanje kraja.

Se in še pa bo najbrž treba besed in polemik, da se poveže z Bledom in drugimi turističnimi kraji in obratno. Menda naj bi že dočakali dan, ko naj bi turistični delavci Gorenjske pokukali izra plotov in se nagneti za skupno mizo, trdno odločeni, da zaslužijo devize? Turi-

zem lahko daje veliko deviz, če se obenem s slabostmi samih delavcev odpravi slab položaj turizma na sploh, saj nizko akumulativna pogona že zdavnaj zahteva enake pogoje gospodarjenja.

Ce to zimo pogledamo v kranjsko gorske hotelle, potem bodo imeli zdaleč najboljšo sezono, saj se odlično prodajajo. A žal le domačemu gostu, tujihi ni in tudi »booking« za naslednje mesece so kaj žalostni, saj jih je v tujihi za 30 odstotkov manj. Malo turističnih krajev ima dve »močni« sezoni, zimsko in letno, tako kot Kranjska gora, a smo kmalu spet na bolj realnih tleh, če zemo, da jih stane liter naftne 44 dinarjev in če ogrevajo osem mesecev! Nimaš se s čim hvaliti; če te tepe kurjava, se za zimsko sezono lahko obrišeš pod nosom.

Nizozmencv ni več, zdaj prihajajo angleži, ki za penzion odstejejo toliko kot za angleški zajtrk v malo boljšem »pubue. Ce se zmrdujejo nad urejenostjo kraja, prebjogujo turistično društvo obljudbla nameniti milijon 850.000 dinarjev za lepsi videz kraja in skoraj 6 milijonov za živahnjejši utrip. Ceprav trgovci pravijo, da so in bodo »objavljati preskrbovalno situacijo«, se žal zna zgoditi, da bo pri zajtrku masla le za noht. Izkušnje niso kaj prida in kažejo na to, da so za nedavni FIS

D. Sedej

Zvezje je Vladimir Polajnar iz Železničnikov, s sankaškimi programi se ukvarjajo Milan Bižal iz Kranja, Jože Rozman z Jesenic in Vinko Bernik iz Selca, sodniški zbor vodi Stanko Hodnik iz Bohinjske Bistrike, olimpijske kandidate iz Slovenije trenira Jože Rakovec iz Dolenje vasi. Od osmih slovenskih sankačev se poleg Sarajevočanov poteguje za mesto v olimpijski reprezentanci sedmerica Gorenčev: Pikon, Rozman in Cesar iz Bohinjske doline, Klinar z Jesenic, Kaličnik iz Tržiča, Pohleven iz Selca in edina tekmovalka med olimpijskimi kandidati Tinka Tolar iz znane sankaške družbe z Martinj vrha.

Sankanje je v Sloveniji omejeno le na Idrijsko in Gorenjsko z Medvodenami, pravi predsednik zvezze Vladimir Polajnar. Naša naloga je, da za ta sport navdušimo tudi mlade v ostalih predelih Slovenije, zlasti na Stajerskem in Koroškem, kjer imajo ugodne naravne možnosti za razvoj tekmovalnega sankanja. Pogosto so ovira sankaške proge — hribovske ceste, po katerih se odvija

C. Zaplotnik

Razdrobljeni turizem

O organiziranosti turističnega gospodarstva so v radovljški občini v preteklih letih že velikokrat in veliko govorili. Toda blejski turizem je še naprej razdrobljen, povezave med Bledom in Bohinjem praktično ni, govorimo lahko celo o tradicionalnem nasprotovanju. Prav organiziranosti je bil posvečen nedavni posvet o turističnem gospodarstvu, ki ga je pripravilo na Bledu predsedstvo občinskega komiteja ZKS Radovljica.

MALO VOLJE ZA SODELOVANJE

Gradivo za akcijsko konferenco je bilo dobro pripravljeno, ponujalo je celo misel o fizični zdržitvi blejske turistične gospodarstva. Najprej se je pač treba povezati na ravni turističnega kraja, le tako bodo stekle povezave v okviru občine, republike. Na Gorenjskem pa se ponuja izvrstna možnost povezave blejskega in bohinjskega turističnega gospodarstva s kranjskogorskim.

Toda govorniki se za okroglo mizo prav organiziranosti turističnega gospodarstva niso upali dotakniti. Govorili so o številnih problemih našega turizma, o tem, kaj je bilo. Pod nihče pa ni upal reči, kaj bi bilo. Pod konferenco tako lahko potegnemo sklep, da je na Bledu volje za telesnejše sodelovanje zelo malo. Ostajamo torej le pri napotkih iz gradiva.

Prav dobra organiziranost pa postaja danes vse bolj pomembna. Turističnim delavcem po zgled ni treba daleč. Ozrli bi se lahko le tja do Poreča. Le trdno povezano turistično gospodarstvo se danes lahko uspešno pogovarja z oskrbovalci. Le redno povezano bo lahko narekovalo pogoje turističnega gospodarjenja. Sicer bo še naprej ostalo pri besedah, da je turizem v naši družbi zapostavljen.

ZDRUŽITI KADROVSKE, PRODAJNE IN NABAVNE SLUŽBE

Vse analize kažejo, da je eden bistvenih razlogov zaostajanja turističnega gospodarstva v radovljški občini njegova razdrobljenost. Vendar daje od zdržljatve HTP Bled in Zavoda za pospeševanje turizma niso prišli. Na bledu bi morali združiti vsaj ključne poslovne funkcije turističnega gospodarstva, kot so kadrovske, nabavne in prodajne službe. S turistično poslovno skupnostjo doslej niso uspeli narediti. Mnogi so v turistični skupnosti videli le mesto za reševanje problemov, ki jih v svojih hišah niso uspeli razrešiti. Tako turistična skupnost ni dobro zaživila, interesi so bili često preveč različni, da bi jih lahko uskladili.

Turistična poslovna skupnost bi morala sprejemati načrte prodaje, propagande, nastopov v tujini, potrebe po kadrih, skupnih naložbah, načrt vključevanja zasebnega sektorja v organizirano prodajo in razvojno politiko. To seveda pomenuje, da bi odločanje o ključnih vprašanjih prenesli na raven poslovne skupnosti, strokovne službe pri članih poslovne skupnosti pa bi

ZANEMARJENA PODOBA BLEDA

Bled poimenujemo biser pod Triglavom. Res je prelepa ta podoba kraja, kakor je zapisal Prešeren. Toda resnici na ljubo, moramo vedati da je Bled zanemarjen, ne premore več toliko turistične kulturne kot nekdaj.

Turistična kultura seveda niso le lepi, udobni hoteli, ki jih ima Bled. Tudi ne zgolj komunalno urejen kraj, kar seveda Bled še ni v celoti. Turistično podobo kraja sestavljajo številne podrobnosti, ki jih mora prežemati turistična miselnost vseh ljudi, ki žive v njem. Turistično podobo kraja lahko pokvarijo ploče-

odločitve le uresničevale. V ta namen bi morali popraviti samoupravne akte posameznih temeljnih organizacij, seveda posebej tistih, ki so povezane izven radovljške občine. Sklepi turistične poslovne skupnosti bi morali biti obvezujoči za vse njene člane, saj bodo le tako ustvarili povezave na ravni turističnega kraja, če fizična zdržitev blejskega turističnega gospodarstva ni možna.

DRUGI NAJVEČJI PROBLEM SO KADRI

Naj bodo sklepi še tako lepo zapisani, ostanejo vedno le na papirju, ker se ustavi pri ljudeh. Prav s kadri pa ima naše turistično gospodarstvo nenehne težave, na kar seveda vpliva tudi narava dela. Tako blejskemu kot bohinjskemu turizmu manjkajo dobiti strokovnjaki. Vendar se na blejski šoli za turizem in gostinstvo šola malo domačinov. Kadrovski načrti turističnega gospodarstva v radovljški občini pa so ohlapni, marsikje jih sploh nimajo.

Vsekakor bodo morali organizirano pridobivati učence za šolanje na blejski gostinski šoli, pripravljati vsaj dvakrat na leto predstavitev gostinskega poklica za osnovnošolce. Le dobri kadrovski načrti gorenjskega turističnega gospodarstva pa bodo podlaga za uvedbo štiriletnega šolanja na blejski gostinski šoli, s čimer bo postala privlačna tudi za boljše učence.

Zdaj pa imejo učenci blejske gostinske šole pre malo praktičnega pouka in takšno ugotovitev bodo posredovali posebni izobraževalni skupnosti za gostinstvo in turizem. Blejska šola pa bo prevzela restavracijo Blegoš, da bodo učenci v lastnem šolskem obratu opravljali delovno prakso. Restavracija bo seveda odprtega tipa in bo delala vse leto.

ZANEMARJENA PODOBA BLEDA

Bled poimenujemo biser pod Triglavom. Res je prelepa ta podoba kraja, kakor je zapisal Prešeren. Toda resnici na ljubo, moramo vedati da je Bled zanemarjen, ne premore več toliko turistične kulturne kot nekdaj.

Turistična kultura seveda niso le lepi, udobni hoteli, ki jih ima Bled. Tudi ne zgolj komunalno urejen kraj, kar seveda Bled še ni v celoti. Turistično podobo kraja sestavljajo številne podrobnosti, ki jih mora prežemati turistična miselnost vseh ljudi, ki žive v njem. Turistično podobo kraja lahko pokvarijo ploče-

vinasta streha na hiši, smeti na obrežju jezera ali domačin, ki mu gostje niso mar.

Prav v pogledu turistične vzgoje prebivalstva, posebej mladine, na Bledu niso veliko naredili. Tradicionalno visoke turistične ravni Bleda zgorj hotel Toplice ne bo mogel obdržati. Zalostno je že to, da se še zdaj pogovarjajo o blejski promenadi, da bi v sezoni zaprla za promet Cesto svobode od hotela Park do Jelovice. Z velikimi težavami so lani vendarle uspeli dokončno urediti sprehajalne poti okoli jezera. Bolje bi na Bledu lahko izkoristili pokrite dvorane, ki jih imajo dovolj, saj je zdaj festivalna dvorana često prazna. Tudi novo, ledeno dvorano bodo morali bolj vključiti v turistični utrip. Vsekakor pa bi kazalo ne Bledu priejeti kakovostne kulturne prireditve, ki bi lahko postale dodatna privlačnost kraja.

Manjka le ljudi, ki bi bili pripravljeni delati, sesti skupaj in se dogovoriti o skupnih prireditvah. Denar skorajda ne more biti opravljeno, saj je radovljška občina na drugem mestu v Sloveniji po zbrani turistični taksi. Strelka se vrtil že okoli 10 milijonov dinarjev. Takso je seveda treba vrnili gostu v obliki brazplačnih storitev.

M. Volčjak

Delovni čas po novem

Približno 3500 delavcev v kranjski občini ima po novem uro kasnejši začetek dela — Ostajajo pa še problemi zaradi prevozov in otroškega varstva

Kranj — Od priporočila slovenskega izvršnega sveta sredi oktobra lani, naj bi organizacije združenega dela in delovne skupnosti v družbenih dejavnostih premaknile začetek delovnega časa na kasnejšo uro, je minilo dobre tri meseca. V Kranju, ki sodi med manjšo slovenske občini, ki so se resneje lotile izvajanja priporočila, so se delovne organizacije sicer dokaj različno lotile naloge. Ponekod so res uvedli le premakljiv delovni čas, če ga še niso imeli in določili tudi čas obvezne prisotnosti na delu, drugje pa se na spremembe še pripravljajo in se jih bodo lotili še s 27. marcem letos, ko v Jugoslaviji skladno z evropskimi deželami premaknemo prvi ure na poletni čas. Za vse pa je značilno, da je delovni čas v delovnih organiza-

cijah z dvema ali več izmenami ostal nespremenjen. V razmeroma kratkem času tudi ni bilo pričakovati, da bi več delovnih organizacij, kot jih je, spremenilo vsaj za naše razmere tradicionalen začetek delovnega časa ob 6. oziroma ob 7. uri zjutraj.

Konec preteklega leta in prvi mesec letosnjega je v kranjski občini spremenilo delovni čas okoli 3500 delavcev, kar je več kot 10 odstotkov vseh zaposlenih v občini. Med njimi je večina delavcev skupnih služb v delovnih organizacijah in pa delavci, ki delajo v eni izmeni. Pri tem velja omeniti, da so se za eno uro približali dnevni svetlobi v zimskem času gradbinci in tudi večina delovnih organizacij v komunalni in občini, gozdarsvo in trgovina, medtem ko večina industrije ostaja pri

starem delovnem času, niti se na premik, razen izjem, ne pripravljajo. Vzroki za to so verjetno v samem tehnotološkem procesu v nekaterih delovnih organizacijah, drugje pa spet navajajo kot najresnejši razlog za vztrajanjem na sedanjem delovnem času, sedanje slabe možnosti za prevoz delavcev, ponekod pa opozarjajo na to, da bi jim spremembe prinesle le večje stroške in manjši učinek dela. Razen prevoza delavcev pa je ponekod še vedno problem otroško varstvo.

Učinki novega delovnega časa in drugih varčevalnih ukrepov se kažejo tudi v razmeroma zelo počasnem številu mesečnih vozovnic, saj so jih pri Alpetouru v januarju izdali skoraj 7000, kar je za 36 odstotkov več kot lani oktobra. To pa je še vedno manj od prvih napovedi o drugačnem začetku delovnega časa, ko je kazalo, da bo treba zagotoviti vsaj za polovico večji prevoz potnikov.

L. M.

MI PA NISMO SE UKLONILI

Strašni blok 25

Ko danes gledam to drobno, urejeno ženo zdaj že šestdesetih let, komaj morem verjeti, da je vse to, kar pripoveduje, resnično prestala. Toliko groze, trpljenja. V njenem domu na Planini v Kranju razen nekaj fotografij in spominov, ki še vedno žive v njej, prav nič ne spominja na tiste strašne čase. Pa, noči brez spanja. Vsem prestanim vojnim grozatom so se pridružili še drobci osebnih tragedij po vojni...

Ko se je pričela vojna, je pričakovala svojega drugega otroka. Mož Rudi je bil med prvimi aktivisti in partizani v revirjih. Komandir Revirske čete, prvi komandant prvega Stajerskega bataljona. Vsa pota so tudi njo vodila po njegovih stopinjah. V vso okolico Trbovlje jo hodila na zvezne. V Planinsko vas, na Miklavž, v Marijo – Reko, v Gabersko, celo na moravško stran. Izrabljala je svojo nosečnost, kajti takoj nima sumljiva.

Ko je v njenem delu prvič posegla izdaja, se je aprila 1942 umaknila k Jakobovim v Planinsko vas. 30. aprila je izdajalec pripeljal gestapoce in jim razkazoval, kje je njen mož vodil partizane. Nje k sreči ni osebno poznal, pa se je izgovorila, da je prišla k temi na obisk z Gorenjskega. Naredili so preiskavo. V zgornji sobi, kjer je spala njena punčka, je bila torbica z njenimi dokumenti. Prosila jih je, če bi malo bolj potihomu preiskovali, da bi se mala ne zbudila... Pa so bili obzirni in niso je odkrili. Se isti večer se je z obema otrokomoma premaknila v bunker nad vasjo. 2. maja 1942 pa je zapadel sneg in nikam ni mogla in tudi do nje niso upali. Kasneje so jo z obema otrokomoma poslali v Črno na Koroškem, kjer je bila na varneh.

Ko se je konec maja 1942 z otrokomoma spet vrnila v Trbovlje, se je spet vključila v delo. V Ljutomeru je imela bogate znanje, pa je mislila, da bo kaj dobila za partizane. Ni vedela, da so zdaj hudi nemčurji. Obiskala jih je, toda naslednje jutro jo je zajel Gestapo. Nobenih dokazov niso našli, zato so jo tedaj spustili. 5. avgusta 1942 pa im je zaradi izdajstva spet padla v roke. Strašni so bili tisti

dnevi. 30. julija so ji v Celju ustrelili brata, odpeljali mamo. Njo so zasliševali noč in dan. Vedno je govorila isto. Da je šla nekajkrat v Planinsko vas, ker so pač hodili v hribe, zdaj je pa šla zato, ker ji je sosed, sodelavec gestapa naročil, naj sporoč mož, da se mu ne bo nič zgodilo, če se bo vrnil. Dvakrat je šla tja po njegovem naročilu. Vse Jakobove so takrat zaprli in še druge iz vasi. Njo so imeli zaprto v drvarnici gostilne pri Figa birtu v Trbovljah. Z odprtim avtom so jo vozili po Trbovljah, jo kazali in zasmehovali, da je »gospa Hauptmanovae«.

V začetku septembra so jo odpeljali v zapor v Laško, od tod pa v celjski Pisker. Tu so jih odbrali nekajkrat, nekaj za taborišče, nekaj za strejanje. Bila je med tistimi za taborišče. Na gradu Borl so jih sodili: 3 mesece Auschwitza je dobila. 9. decembra 1942 so 36 Slovenski poslali v to zloglasno taborišče. Na blok 11, Slovenski blok, so jih dali. Huda zima je bila. Ven so hodie delat. Solze so jih tekle od mirza in nezmožnih bolečin v prsh. Po treh meseциh, ko bi po odsluženi kazni morale domov, so jih prestavili v drugo barako. V baraki, kjer bi bilo sicer 400 jetnic, jih je bilo le 22. Toliko jih je ostalo še od 36, ki so prisile skupaj sema z Borla. 10. marca 1943 so pričeli s poskusni na njih. Z injekcijami so jim vbrizgovali bacile malarije in glavnega tifusa.

Slohi niso bile več podobne ljudem, se danes spominja Leopoldina. Ena med njimi je tam rodila. Slohi se nizavdelata, da rodii, da ima otroka. Ona in Lojzka Stropnikova iz Ptujja sta ji pomagali. Ponoči sta se menjali, da sta odganjali podgane od otroka, ga branili z kamilicami, ki sta jih za jabolka dobili od Židin. Le štirinajst dni je otrok živel, potem je usmrtil.

Bled je ob visoke temperature, tresa jih je mrzlica. Devet jih je preživel to grozo. Ena je šla domov, materi, ki je doma pustila šest otrok, pa se je založila, da je niso dali domov, zmesalo. Ostalih sedem je zdaj hodilo delat ven. Leopoldina je šivala pri ſefu kuhanje. Zaupala mu je svojo zgodbo in pomagal ji je, kolikor je le mogel. Preko njega je dobivala pošte od mame in izvedela tudi kako strašno si želi kozarec piva. Da potem lahko kar umrije, je govorila. Dobila je pivo in tudi prenesla ga je k mami. Toda komaj je mati popila pivo, ki si ga je toliko želela, so sklicali apel. Apel celotnega taborišča. Leopoldino so zajeli v čisto

drugem oddelku. Stiri takšne so zabitili in dobole so najhujšo kazen: zapor na bloku 25. Kdo ni doživel tega, ne pozná prave groze. To je bil zidan blok in v njem same gole, krvave, spraskane, že povsem nore Židinje. Kri, smrad, umazanija. Pred blokom lesena korita za mučenje. Dva dneva, dolga kot leta, je tu preživel. Potem jo je rešil šef kuhanje, ki je vodil taborišča proti krematoriju. Dva dneva je bil v zidanem bloku, da bi potrebuje prav to živilo.

Decembra 1943 so jo končno le poslali domov. Zdaj je bila rešena strašna more. Toda, kdo bi pozabil jok tisočih mater iz Ukrajine, ki so jim vzel otroke, češ, da jih peljejo v Tirole, potem so pa videle, kako so kamionji zavili nazaj proti krematoriju. In še danes sliši hrup devetdesetih kamionov, ki so vozili ljudi od vlača pa naravnost v plinske celice...

Ko je bila doma, se je morala redno javljati Gestapu. Marca 1944 pa je dobila obvestilo, da jo misli spet zapreti. Takrat je odšla v partizane. Kurirji so jo odpeljali v Belo krajino. Njena zgodba je izšla v partizanskem tisku pod naslovom »Obtožujeme. Se danes ne ve, kdo je bil tisti tovarš, ki jo je zapisal. Kiatua je imel ilegalno ime. Obiskal je tudi Sergej Kraigher, ki je želel kar največ izvedeti o Tončki Cečevi. Skupaj sta bili v taborišču in ko je decembra 1943 Tončka umrla, so ji naredile pravi pogreb. Prav takrat, ko sta se s Sergejem pogovarjala, je Leopoldino začela tresti mrzlica. Le pet minut, potem je vročina hudo naraslila. Posledice taborišča so prisile za njo. Takšne malarije ni poznal noben zdravnik. Izčrpalo jo je. V neki zidanici nad Semičem so jo zdravili. Toda vleklo je k otrokom. Konec julija 1944 so ji na Stance Laze pri Moravčah pripeljali sina. Potem bi ga pri Čatežu, ko so kolono napadli črnoroki, kmalu izgubila. Posledice taborišča so prisile za njo. Tako je bila na zdravnik nad Semičem do jutra zdravljena. Toda vleklo je k otrokom. Konec julija 1944 so ji na Stance Laze pri Moravčah pripeljali sina. Potem bi ga pri Čatežu, ko so kolono napadli črnoroki, kmalu izgubila. Posledice taborišča so prisile za njo. Tako je bila na zdravnik nad Semičem do jutra zdravljena. Toda vleklo je k otrokom. Konec julija 1

Premalo vemo, kako živijo porabski Slovenci

Vezi z našimi rojaki v Italiji in Avstriji so tekom leta postale vse bolj čvrste in dokaj dobro smo seznanjeni z njihovim življenjem in bojem za obstoj — Premalo pa vemo, kako živijo porabski Slovenci, saj je podoba življenja naših rojakov na Madžarskem še vedno meglena, malce bolj jo poznajo le ljudje iz obmejnih prekmurskih krajev

V Železni županiji ob reki Rabi, najbolj strnjeno v Gornjem in Dolnjem Seniku, Števanovcih in Monoštru po oceni živi okoli 5 tisoč Slovencev. Zaradi izredno težkih potujevalskih razmer in najbolj šibkih družbenogospodarskih možnosti za razvoj so bili doma povsem odrežani od matičnega naroda. Sele v zadnjem desetletju so se razmere malce izboljšale, zahvaljujoč vzpostaviti prijateljskih stikov med sosednjima deželama, predvsem pa zaradi pogostejeških stikov med obmejnimi delovnimi organizacijami in zbljevanju prebivalstva. Madžarska ustava iz leta 1972 določa v enem svojih členov pravico do enakopravnosti in uporabe materinega jezika, pouka v materinščini in ohranjanje kulture slovenske manjšine. V praksi se kaj malo uresničuje. Porabski Slovenci so zaradi zgodovinskih okoliščin, potujevanja ter drugih pritiskov nedkanjih režimov že tako močno začrnili in negotovi vase in dejansko še vedno prava klasična manjšina v nekakšnem kulturnem rezervatu. Kot kaže, so bolj kulturna folklorna zanimivost za tujo rabo kot pa vsestransko napredovanje in razvijajoča se narodna skupnost.

Tudi v matični domovini nismo veliko naredili za njihov razvoj. Nobenega posebnega zanimanja za ta del našega naroda ni bilo, o čemer govorí podatek, da v nobeni naši znanstveni ustanovi ni izdelana niti ena resna študija o njih. Tudi naša skrb za kadre, posebej za področje izobraževanja in kulture, je bila vse prej kot zadovoljiva. Zato ni čudno, da je kulturna raven manjša kot bi morala biti. Delni vzroki tega so v odprtih vprašanjih zaščite v razvoju manjšine s strani večinskega naroda. Najbolj pereče je vprašanje vrtcev in šol. Dvojezični šol v Porabju namreč ni. O slovenski šoli, ki naj bi jo postavili bojda v Monoštru pa zaenkrat kaj več od ponavljajočih obljub ni bilo storjenega.

Slovenski učenci se uče materinščine le tri do štiri ure v dvotedenskem učnem turnusu. Zelo redki so tudi slovenski učitelji, ki bi bili dovolj usposobljeni za svoj poklic. Zaradi številnih problemov se prednostno zastavlja naloga večje pomoči matični domovini pri izobraževanju pedagoškega kadra in izmenjavi drugega vzgojnega kadra. Žalosten je tudi podatek, da imajo v nekaterih krajih v Porabju knjižnice s slovenskimi knjigami, nihče pa si jih

ne izposoja, ker jih ljudje preprosto ne znajo brati.

Prepričljiv dokaz težkih razmer je tudi dejstvo, da Slovenci v Porabju nimajo niti ene svoje organizacije ali društva, nobenega lastnega glasila. Le redki slovenski napisni povedi, da tam žive Slovenci. Pevski zbor in folklorna skupina se občasno vključujeta v nastope skupin večinskega naroda, zelo poredko pa imajo možnost gostovanja v Sloveniji.

Nasploh lahko ugotovimo, da porabski Slovenci v primerjavi z drugimi narodnostmi v LR Madžarski močno zaostajajo, ne samo v ekonomskem razvoju, temveč tudi v kulturnem in jezikovnem. Šele leta 1981 je dala komisija za narodnosti v Železni županiji pristojnim osrednjim organom oblasti pobudo, da se odpravi poniznalični naziv Vend za Slovence v Porabju.

Kakrsnakoli primerjava z razmerami v Prekmurju, kjer živi madžarska narodna skupnost ni mogoča, ker se pri nas dosledno držimo in uresničujemo ustavna določila in zagotavljamo zakonske pravice. Prav zaradi tega bi pričakovali, da bodo tudi madžarske oblasti poslednje uresničevala ustavna določila za zaščito naše manjšine in končno že izpolnile pogoste obljube v medsebojnih dogоворih.

Nedavno je to problematiko razčlenjala komisija za manjšinska vprašanja pri republiški konferenci SZDL. Med pomembnejšimi sklepi je zahteva, da sredstva javnega obvešanja bolj kot doslej, redno in obektivno obveščajo s težavami in uspehi porabskih Slovencev. Republiška konferenca SZDL bo preko medobčinskega sveta SZDL za Pomurje naveza na te nejšte stike z Domovinsko ljudsko fronto Železne županije in skušala doseči boljši odnos do naših rojakov na Madžarskem, zlasti pri skrbi za usposabljanje kadrov v šolstvu in kulturi, za večji pretok gospodarskih in kulturnih izmenjaj ter za živahnejše medsebojno spoznavanje na obeh straneh mene.

Izboljšati bo treba tudi medsebojno obveščanje o pomoči Srbije in Hrvatske njihovim manjšinam na Madžarskem, ki so vključene v Demokratično zvezo Južnih Slovanov. Predvsem pa bo treba doseči enakopravnješ obravnavanje številnih vprašanj in zagotoviti več stikov porabskih Slovencev z matično domovino.

JR

Črtomir Zorec

POMENKI O GORENJSKIH KRAJIH IN LJUDEH NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN

(79. zapis)

Zagorje ob Savi — tako je treba kraj označiti. Kajti Zagorj je na Slovenskem več. Poleg obsavskega je najbolj znanoto ono pri Postojni. Tu, v bližini, je živel na gradu Kalcu politik — narodnik in pesnik Miroslav Vilhar. Na to Zagorje se nanaša tudi njegova prelepa žalostinka o zagorskih zvonovih, pesem, ki je med Slovenci že zdavnaj ponarodela. Precej pomemben kraj na Kozjanskem, pri Šmarju ob Jelšah, se tudi diči z imenom Zagorje. Prav majcenjo — komaj 80 prebivalcev — imajo pri Ormožu pod Slovenskimi goricami.

ZAGORJE OB SAVI

No, tudi ta velik kraj — zdaj že mesto — leži na ozemlju nekdane zgodovinske Gorenjske. Sedaj je Zagorje seveda vključeno v veliko revirske območje (Zagorje, Trbovlje, Hrastnik) — toda zaradi popolnosti teh zapisov, moram sev v pisane vključiti tudi najvhodnejši del zgodovinske Gorenjske.

»Meje« so na tem občutljivem predelu potekale takole: po toku Save navzdol do izliva Trboveljske; po tej reči navzgor — kakih 1200 m — do pritoka Bevšice. Potem v severozahodni smeri do vrha Kisovca (1017 m nad morjem), od tam se meja potegne po Čemšanski planini ter v severozahodni smeri med Motnikom in Ločico, na bišvo deželno mejo med Kranjsko in Stajersko. Tako, da je še kar precej sveta zahodno od Trojjan pripadlo Gorenjski. Drži pa staro trditev, da je bilo Zagorje na Kranjskem, Trbovlje pa na Stajerskem. No, sočnost je te mejne muhe drugače uredila. Vse je porazdelila na velike občinske upravne enote. Sicer pa nekoliko sramežljivo še vedno go-

vorimo o Gorenjski, Dolenjski, Notranjski, Primorski, Gorški, Beli Krajinji, Štajerski Koroški (okrog Črne in Mežice) in Pomurju. Tuje besede za neko pokrajinsko celoto — regije — pa se raje izognimo! Grda tukta je nepotrebn! Tu je Gorenjska — ne pa kaka režeča se »gorenjska regija«!

Spet sem se preveč razgovoril in začel s poti, ki me je vodila v Zagorje ob Savi. Pravzaprav bom hitel še naprej po toku reke na vzhod — vse do izliva Trboveljske južno od Trbovelj ob Savi.

Vmes pa bo radoznaško imelo kaj videti — prav tu je ob strugi deroče Save še dobro viden obzidan »kanal«, ki so ga napravili že pred 180 leti, da bi bila struga globla in bolj plavna. To je sloviti Prusnik — najbolj nevaren savski odsek tudi za večje brodarje.

Ob strugi, na njenem desnem bregu, še sedaj železniški popotniki zro na staro, v skalo vsekano »slečno stezo« (nemško Treppweg), po kateri so vlekle volovske vprege, včasih pa tudi le močni možje, težko otovorjeno ladjo po reki navzgor.

In že se zapis ustavi — bolj vzhodno bo segel. Obšel bo Zeleno travo (o tragediji na njej bo govoril poseben zapis), Ravensko vas in Sela. Tako bom sestopil naravnost v srce Zagorja!

Opevati lepoto in milino kakega starega rudarskega kraja, najbrž ne bi bilo umestno — tu ni prostora za sanje in pesnikovanje, tu je bolj delo doma in sočne kletvice... Pa na predna, revolucionarna zavest. Borbenost in delavska solidarnost.

S tem pa se ne zanikam skrbne komunalne urejenosti. Tu sta kar dve popolni osnovni šoli, gostinska, tehnička in ekonomska šola, glasbena šola in delavska univerza.

Osrednja kulturna ustanova je = gočen Delavski dom. V njem nameščen dragocen mozaik, umetnik Kopča, Seljaka in Tomaža. V Zagorju je sedež številnih društev, prosvetnih, strokovnih in športnih. Tudi s spomeniki Zagorje častno obeleženo (ustreljnim talcem, smrtno ponesrešenim ruderjem in skupen spomen-darskim rodovom 1755—1980).

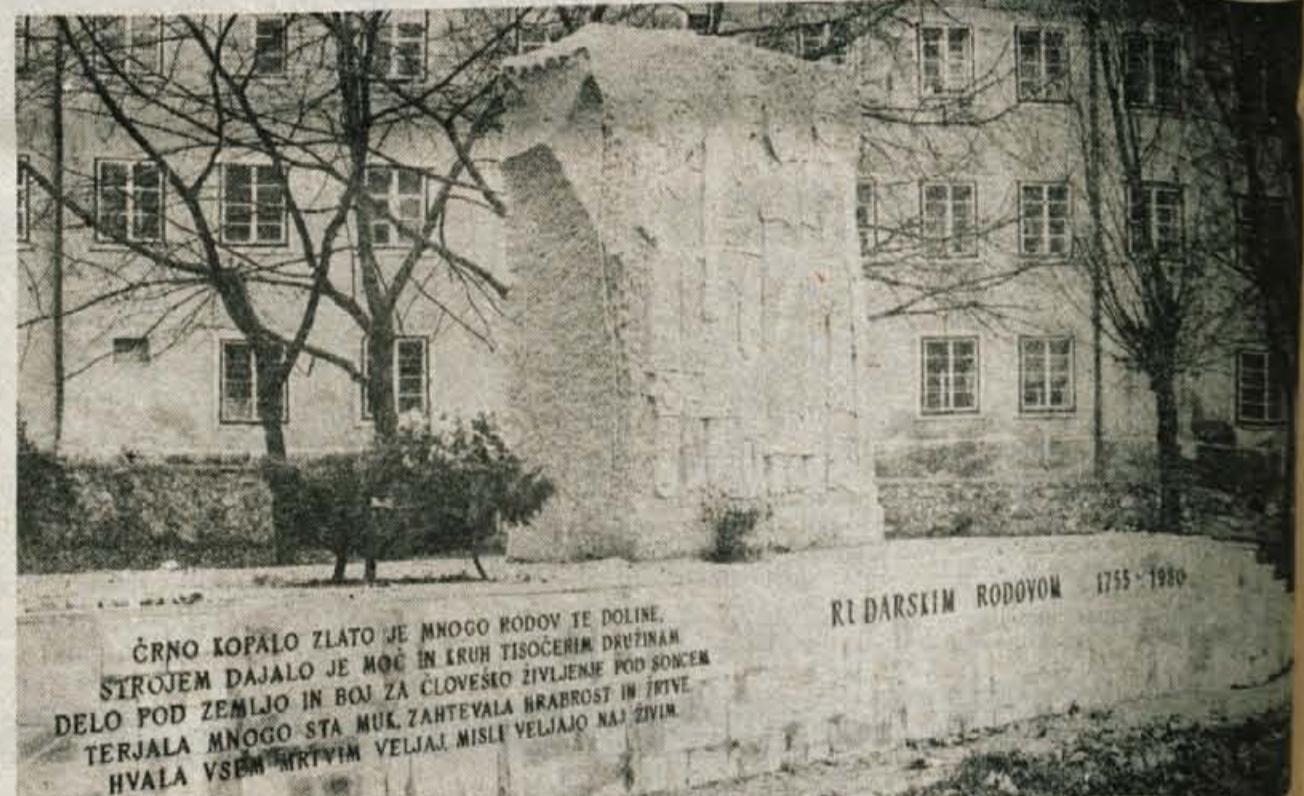
Seveda, za blagostanje kraja, najpomembnejši rudnik rjavega lignita, ki zaposluje kar 1400 ljudi med njimi 1200 ruderjev v jamah Kotredžu in Kisovcu. Tudi državna industrija (TEVE, tovarna kosilice Lisca, industrija apna) in živilno obrnštvo dajejo v kraju po nenehne delavnosti.

Zivahan kraj s prijaznimi ljudmi, njihova govorica je mala pojoča, prikupna. Resa so se selili v Zagorje ljudje z vseh večina, da se delavski razred najti, otrese lokalno patriotskih vez. So vsi le — Zagorjani, prvi med njenimi črnimi ruderji!

Se to povem: v tem oporku delavskega gibanja je v letu 1907 državnozborskega poslanca na sestavo al-demokratski listi kandidiral satel Ivan Cankar! V času okupacije je v Zagorju delovalo kar šest odborov OF. Dne 1. avgusta 1945 bila ustanovljena Zagorska partizanska četa.

Stevilne izkopanine na področju Zagorja kažejo, da so tu živelj že v bronasti dobi. Tudi železničar Rimjanov niso nobena redila. Vendar pa se je premogovno razvilo še v novejši dobi, v 18. stoletju. Ko je premog postal zaželenjeno gorivo za prve industrije. Sprva so premog tovorili čolni po Savi, pozneje pa so razvajali z železnicami, ki je tudi s potrebovala velike količine tegiva.

Iz Zagorja so bili doma številni umetniki, učenjaki, organizatorji politiki. Med drugimi tudi dalmatščnik Slavko Jan, operni pevec Ladko Korošec, elektrotehnični inženir Vekoslav Korošec, pesnik Janez Vipotnik, politik Janez Vipotnik, pesnica Vida Taufer, Mitja Mejak in drugi.

Spomenik v Zagorju (delo arh. Otona Gasparija in kiparja Stojana Batiča)

Edo Torkar ● popotna povest

Plovba

Elektrikar Jeremija pa: »A ste videli? A ste kaj videli? — Nič niste videli. A je kaj bilo. Ivo, a si kaj videl? Nič nisi videl. Martin, a si kaj videl? Nič nisi videl. Nihče ni nič videl. Nič nismo videli in nič slišali, sploh nič ni bilo. A si slišal, Martin? Naj nihče od tistih zgornjih nič ne zove o tem.«

Pa se je kljub temu razvedelo. Na barki imajo stene ušesa. Oči in ušesa. In nos tudi. Prdec, ki ga skrivajo in nešlisno izpustiš v najbolj samotnem kotu ladje, bo takoj zasmrdel povsod — še najprej pa v kapitanovem sato.

Madras, decembra

Potem, ko sem se dolge ure klatil po zatočih in prenatpanih madraških ulicah, ko sem se otepjal beračev, ki so se v trumah zgrinjali zadne, ko sem se nrejal s trsnim sokom in s

čajem po čajnicah, ko sem utrujen od vročine in hoje posadel v parku, opazujoč mimoidoče sprejalce in hlačec se pri vodometu, ki je pršil vlago name, sem v strahu, da mi ne bi vsa noč minila tako brezsiljno in brez človeške bližine, najel rikšo in rekel vozniku: »Foras road!«

In čem sem rekel »Foras road«, sem imel v mislih deklico, ki je bila pred dnevi prijazna z mano, dosti prijaznejša kot so običajno indijska dekleta z evropskimi mornarji, saj me je bila celo poljubila v slovo in me prosila, naj se na vsak način vrnem, k njej, ko se mi bo spet zahotel ljubezni.

Toda pozabil sem številko hiše, v kateri je živel, in tudi potem, ko sem nekajkrat obhodil vso ulico in še nekaj sosednjih zraven, je nisem našel. Bil sem obupan, kje naj zdaj najdem to prijazno indijsko deklico, ki me to noč edina mogla odrešiti osamljenosti? Že takoj prvi ali drugi večer v Madrasu sem bil pri njej, skupaj z Jeremijo in Perom smo bili. Vsi trije bi jo radi imeli, a Jeremija je bil preveč pijan, Pero pa preveč sramežljiv, tako da sem jo nazadnje dobil jaz. Bil sem že malo zakajen s kašmirske travo, v bordelu sem žongliral s pomarančami in potem še z gosjimi jajci, ki jih je deklica, ki sem jo hotel imeti, posebej zame kupila pri prodajalcu na ulici. Nobeno pomaranča se mi ni obtolkla, nobeno jajce se mi ni razbilo, brezhibno sem dokončal svoj program. Ali je k temu pripomogla kašmirska trava? Ali deklica, ki me je gledala in mi je bi-

la všeč? Ko sva zagrnila zaveso za seboj, je bilo tako kot da spiva že dolgo vsako noč skupaj, vse želje sva si prebrala iz oči, nihče ni storil nič, kar ne bi bilo prijetno drugemu.

Kje pa je zdaj kakšna deklica, ki bi jo navduševal z žonglerskimi in ljubezenskimi umeščnjami? Kam naj zdaj s to svojo samotnostjo, s to žgočo žejo po človeških dotikih? Z denarjem, ki me tišči v denarnici in bi se ga rad čimprej znebil? Naj grem kar s prvo, ki me bo zvabila k sebi, tako kot se mi je ponavadi dojavalo, kadar nisem našel tiste, ki bi jo rad?

Mojo pozornost je vzbudila glasba, ki je donela iz ene prenatpanih stranskih ulic Foras roada. Ja, glasba, zelo živahna indijska glasba — in plesoči ljudje, sami moški, tudi prav majhni dečki so bili vmes. Še preden sem se prav zavedel, so me potegnili medse. Pleši! Pleši! Vsi plešemo, pleši tudi ti, ubogi belec! Pozabi na svojo evropsko vzgojo! Odvri si svojo tesno ukrojeno evropsko kožo! Pozabi na redek in hladen evropski zrak!

A nisem plesal. Preveč sem bil utrujen, preveč trezen in — preveč evropski, da bi se lahko spontano in brez predosredkov pridružil temu vzhodnjaškemu veseljaščemu.

Utruen sem bil in omotičen, a vendar mi ni bilo obstanka na mestu. Že krepko čez polnoč je bila ura, kurbe, ki se ta večer še niso spravile v promet — in teh je bila večina — so odhajale spati, trgovci so pospravljali svojo kramo s pločnikov in legali na tla poleg zaboravje in košar. A lokalni so bili se vsi odprti, večna ljudi vendarje še ni spala. V čajnicah so pili čaj, prodajalci arušidov in semenek so krčile.

ponujali svojo robo, okoli majhnih igralnic ulici se je kar trlo lovev na srečo. Tudi so se se zmeraj podili po ulicah, radovali, razposajeni kot le kaj. Postelja-cesta, dom, igrišče in počivališče jih je čakalno, gnjeno odoje, nihče jih ne bo sili, naj si reje zobe in umijejo noge, preden bojo, njo leč, nihče jih ne bo oblačil v pižame in povedoval pravljic za lahko noč.

Tako sem do pozne noči postopal po Foras roadu — samozavesten, ker sem imel v dovolj denarja, da bi si lahko kupil katerežensko v tej četrti in hkrati ubog, ker sem del, da si nobene ne morem dobiti zaston.

Zavest, da si lahko kupim vsako, menjala, da bi se odločil za eno samo. Ko se že ves utrujen od vabčnih šepetanj in jah, potikanja gor in dol po ulici že skoraj dohom, sel s katerokoli, sem zagledal nekaj, ki kotončkom očesom sem jo zaznal in že vedel: ta je tista.

KS Komenda Zaskrbljeni za nadaljnji razvoj

Komenda, ena najzrazvitejših slovenskih krajevnih skupnosti na robu kamniške občine, doslej zgled ostalim — Bliskoviti razvoj zadnjih nekaj let — V »obdobju suhih krav« za razvoj krajevne skupnosti vse bolj zaskrbljeni

Komenda — V kamniški krajevni skupnosti Komenda, tik pred vratimi kamniške občine, smo imeli zavistni sosedje v preteklih nekaj letih priložnost opazovati bliskovit razvoj. V vseh letih je bilo pri sosedih veliko obnovljenega, zgrajenega, izboljšanega, a ne le na področju komunalne infrastrukture, s katero se bolj ali manj otepa sleherna vaška krajevna skupnost. Komendi so posegli tudi na rekreativno, kulturno, zgodovinsko področje in uspehi so bili skoraj neverjetni. Poleg šole, pošte, ambulante in omrežja sodobnih asfaltnih cest so v Komendi dobili tudi zgodovinsko Glavarjevo knjižnico, na Komendski Dobravi obnovili spomin-

sko obeležje iz NOB, si privoščili gradnjo sodobnega hipodroma.

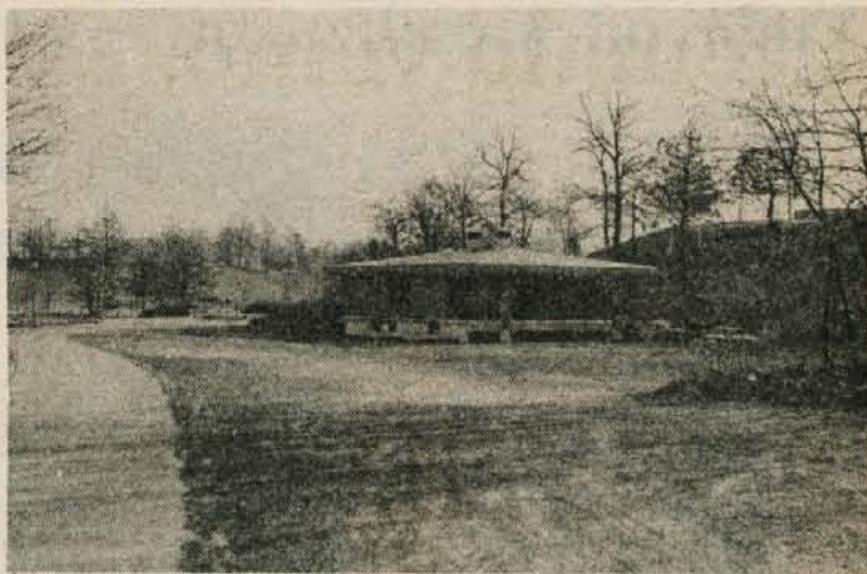
Okoličani, ki sami niso imeli sreče, da bi v krajevni skupnosti zgradili tolikšen standard, so se nemalo-krat spraševali, kako Komendanci to uspeva. Z veliko denarja, ki so ga prispevali sami, in z neizmerljivim prostovoljnim delom, pravijo v Komendi. Dokaz za to sta splošna in zobra ambulanta, ki so ju domala sami preuredili iz šestih prostorov stare pošte. Na Klancu so krajanji sami asfaltirali cesto in prispevali skoraj ves denar. Podobno so včasih Podborščki prišli do ceste in kanalizacije. Hipodrom je plod mnogih uspešnih tombol in garaškega dela

članov Konjeniškega kluba. S pridostajo in pripravljenostjo do odreka za skupno dobrobit pa so Komendanci prišli tudi do dodatnih sredstev, ki so jim omogočila obnovu.

Danes je kajpada jasno, da podobnega razsveta ne bo več. Tudi na komendska vrata že trka »sedem suhih krav«. Ta krajevna skupnost z 2000 prebivalci in 10 oddaljenih vaseh letos namreč premore le slab milijon in pol dinarjev za razvoj, kar kljub pripravljenosti krajanov, da prispevajo v denarju in z delom, ne bo zadostovalo za načrt. Le-teh si tokrat sicer niso tako velikopotezno zastavili kot pred nekaj leti, vendar potrebe terjajo več. Letos bodo napeljevali telefon in v vaseh na obrobju krajevne skupnosti urejali ceste, da o rednem vzdrževanju niti ne govorimo. Neuresničena bo bržas ostala želja po povečanju pred nekaj leti zgrajenega solskega poslopja. Komenda ima namreč 510 šoloobveznih otrok. Jeseni bo otrok za 9 oddelkov, učilnice pa imajo le štiri. Kam bodo spravili toliko ukažljnih nadobudnežev, ne vedo. Tretje izmene menda ne bodo uvajali. V srednjoročni načrt so sicer vključili tudi dograditev šole, vendar čas takim naložbam ni naklonjen in v prihodnjih nekaj letih s šolo ne bo nič.

To je dokaz, da se morajo dandasnes krajevne skupnosti odreči zahetnim, čeprav upravičenim načrtom. Vsekakor pa bodo v krajevni skupnosti Komenda, ki je dodobra izkoristila »obdobje debelih krav« to laže prenesli kot tam, kjer se šele izmotavajo iz nerazvitoosti.

D. Z. Žlebir

Stavba stoji in čaka — Pokopališče na Blejski Dobravi se iz leta v leto siri in Jeseničani so tudi s prispevkami pomagali zgraditi mrliske vežice na pokopališču. Odločili so se tudi, da bi bilo naduše primerno, ko bi na Blejski Dobravi stal tudi pokopališki objekt kot upravna zgradba, cvetličarna in z drugimi namenskimi prostori, ki jih številni obiskovalci pokopališča nedvomno pogrešajo. A ostalo je le pri tem, da so postavili temelje, zidove in streho in tako objekt že nekaj časa sameva. Investicija ravno ni tako majhna in bilo bi prav, ko bi jo dokončali, kljub temu, da stavbe niso postavili na pravi kraj, saj stavba večkrat zaradi neurejene kanalizacije stoji v vodi. — Foto: D. Sedej

Telefonija in urbanizem

Ziri — Najpomembnejša pridobitev, na katero računajo letos v krajevni skupnosti Ziri, je dograditev osnovne šole. Dela bi moralna biti končana do krajevnega praznika 23. oktobra. Dograditev osnovne šole sodi v okvir referendumskoga programa izgradnje šol v škofjeloški občini in so z njo nekoliko pohitili, ker so imeli pripravljene vse dokumente. Ugotavljajo, da dela potečajo po programu, zagotovljen je denar in tako vse kaže, da bo ta nujno potrebna naložba urešena.

Druga investicija, ki jo bodo letos nadaljevali, ne bodo pa je še zaključili, je telefonija. To investicijo spremjam vrsta težav in ne poteka tako, kot so planirali in bi si krajanji želeli. Vendar je sedaj vse zastavljeno tako, da se bodo dela lahko nadaljevali in zaključila.

Vse sile bodo zastavili tudi za to, da se bodo premaknile zadave na področju urbanizma. Letos bi moral biti sprejet zazidalni načrt Žirov. Ta dokument nestrpno pričakujejo, saj vrste zadave ne morejo izpeljati, ker niso urejene na urbanističnem področju. Urejati bodo začeli tudi vodotoke, to je hudourniške potoke in Soro, ki so lani kar petkrat prestopili bregove in povzročili veliko škode. Veliko pripravljenost za ureditev vodotokov v Žireh je pokazala tudi Območna vodna skupnost Gorenjske, ki je ta dela opredela kot prednostna.

Nujno morajo urediti tudi smetišče. Lani še niso uspeli dobiti soglasja vodnogospodarske skupnosti. Predvidevajo ureditev odtoka površinskih voda in hudourniških vodotokov na tem območju, kot tudi zazelenitev površine. Čimprej bodo tudi morali poiskati prostor za odlagališče večjih odpadkov.

POROČILI SO SE:

Na Jesenicah so sklenili zakonsko zvezo: Vanda Vrdoljak in Edi Mošadin; Vanja Milnar in Zoran Mitić iz Most pri Žirovni.

V Skofiji Liki so sklenili zakonsko zvezo: Jožica Petrović in Vojko Jurjević iz Žirov; Nataša Blatinik in Janez Lušina iz Podluhnika.

V Kranju so sklenili zakonsko zvezo: Bernarda Perčič in Slavko Pavlič iz Šenčurja; Slavica Janežič in Janez Pavlič iz Cerkev; Silva Grigar in Jožef Markun iz Kranja; Majda Porenta in Janez Keršič iz Kranja; Anica Kremžar in Janez Porenta iz Žabnice; Andreja Božnar in Ivan Buh iz Kremžnika; Marinka Čimzar in Boris Kokalj iz Podnari; Silva Kešnar in Bojan Jošt iz Dupelj; Katarina Meglič in Janez Pirih iz Podbrezij; Nataša Čuca in Vitomir Šinkovec iz Predosej; Breda Drinovec in Slavko Kancilija iz Kranja; Mira Korošec in Metod Dragonja iz Žabnice; Branka Grčar in Branko Šenk iz Kranja; Anica Balantič in Bogdan Rozmus iz Kranja; Marta Pavlič in Bojan Babnik iz Kranja; Mojca Kropar in Bojan Krapež iz Kranja; Mirjana Bošnjak in Anton Rodež iz Kranja; Zorica Zupet in Janez Starovačnik iz Kranja; Irena Plavec in Branko Subič iz Kranja; Branka Noč in Milan Drolec iz Suhe pri Predosej; Jana Grile in Dragomir Jovanović iz Šenčurja.

Večja trgovina na Blejski Dobravi — Trgovsko podjetje Rožca na Jesenici se je končno odločilo za večjo naložbo v samopoštreno trgovino na Blejski Dobravi, ki jo razširjajo in obnavljajo. Investicija je kar precejšnja, še posebej, ker mora delovna organizacija za gradnjo zbrati večino denarja. Predvidoma bo zgradba, v kateri bo večja trgovina, bife in prostori za pošto, končana letos maja ali junija. Gradbeni dela opravljajo delavci jeseniškega Gradbinca. — Foto: D. Sedej

KAMEN SPOTIKE

Vrba — Že prav, da lastnik v Vrbi shranjuje staro železo in drug odpadni material, vendar bi bilo prav, da njegovo skladališče ne bi bilo tako zelo vidno očem obiskovalcu, ki se morebiti sprehodi tudi do znamenite stare type sredi vasi. — Foto: D. Sedej

VAŠA PISMA

RED PREVOZA MORA BITI

Dne 21. januarja dopoldne je pred zaprtim gostiščem Mlinčak Komšpasov avtobus št. L-J-307-236 poln potnikov, da je z Blejskega otoka prispel zasebni gliser tamkajšnjega gostišča Pibernik, ki je odpeljal goste do otoka.

Omenjeni gliser baje poganja bencinski motor, pa tudi registriran ni, niti pomol na Mlinem ni uradno označen za pristanek glisarjev, za prevoz agencijskih potnikov, tako, kot je označen pri Kazinu.

Vsa plovila na jezeru morajo imeti vidne zunanje oznake registracije, po predpisih pa je plovba s čolnoma na bencinski pogon sploh prepovedana.

Skupščina občine Radovljica je pred pol leta sprejela red plovbe po Blejskem jezeru, kar je bilo objavljeno tudi v Uradnem vestniku Gorenjske, zato izjem ne sme biti.

Ali ni bila sanacija jezera dovolj draga, da sedaj spuščamo — čeprav samo enega — neregistrirani čoln? Menim, da društvo za varstvo okolja skupščine občine Radovljica mora vedno takoj in učinkovito ukrepati, razen tega pa bi morala tudi občina sama nadzorovati vsaj tiste lokalne predpise, ki jih je sprejela za področje občine!

Razen tega je vprašljivo samo opravljanje obrti — prevoza potnikov na otok, saj je gostišče Pibernik na otoku odprt izključno za gostinsko dejavnost, dveh različnih obrti pa nihče ne sme opravljati.

Ker je glede na letosnjo milo zimo plovba po jezeru še vedno mogoča, menim, da je treba prevoz potnikov na otok, saj je gostišče Pibernik na otoku odprt izključno za gostinsko dejavnost, dveh različnih obrti pa nihče ne sme opravljati.

Alojzij Vovk
Bled

ZLATOPOROČENCA IZ ZBILJ

Mavčiče — V nedeljo je minilo 50 let, odkar sta se v Mavčičah vzel Roza in Janez Novak iz Zbilj. Danes 72-letni mami Rozi in dve leti starejšemu ocetu Janezu se je v zakonu rodilo sedem otrok. Že pred vojno sta zgradila skromno hišico, kjer prebivata še danes. Pravita, da je bilo najtežje prav

oči ni mogel opravljati devljarškega poklica, za kar je bil izučen. Ni bilo mogoče dobiti zaposlitve, zato sta se preživljala z gozdni sadeži. Čeprav se z državjem ne moreta več pohvaliti, sta zadovoljni, saj sta navajena živeti skromno. Se posebej sta zadovoljni s svojimi otroki, ki pridejo domov. Iskrene čestitke! — sr

Vodovod, kanalizacija — preveliki stroški

V kranjski občini dokončno izoblikovanje predloga samoupravnega sporazuma še ni mogoče, ker še ni znano, kako bo z denarjem in tudi lanske izkušnje so slabe. Dobili oziroma zbrali so namreč le 20 odstotkov načrtovanih in potrebnih sredstev za uresničitev začrtanega programa.

Jože Primožič, tajnik samoupravne komunalne interesne skupnosti Kranj

Tajnik samoupravne komunalne interesne skupnosti Kranj **Jože Primožič** ugotavlja: »Sredstva za vzdrževanje komunalnih naprav skupne rabe se so zmanjšala. Redno vzdrževanje zato sicer niti ogroženo, vprašljivo pa je tako imenovano investicijsko vzdrževanje. Najbolj je ogrožen program na področju vodovoda in kanalizacije, predvsem zaradi previških stroškov. Upamo, da bomo letos začeli s sanacijo odlagališča za odpadke v Tenetišah, nejasen, čeprav za polovico zmanjšan, pa je program izgradnje cest. Trenutno so sredstva le za izgradnjo vzhodne obvoznice. Še vedno pa na primer ni jasno, kako bo s cesto Iskra—Planika—Drulovka.«

Nered pri cestah

»V škofjeloški občini se spopadamo z izrednimi težavami na področju cestne problematike,« pravi strokovni sodelavec občinske samoupravne komunalne in-

terne skupnosti **Jože Subič**. »Na tem področju je zdaj namreč velik nered. Finančni načrti so v zraku, ker ne vemo, kako bo v prihodnje z bencinskim dinarjem in takso.«

Sicer pa so ostali programi v naši občini sprejeti. Potrebna so bila sicer usklajevanja in dopolnitve, vendar smo lani na primer uredili cesto Trebija—Gorenja vas—Rudnik urana. Sporedno je bila predvidena tudi ureditev kanalizacije, a se je zaradi vodovoda zataknilo. Kar zadeva investicije v komunalne objekte skupne rabe, smo zgradili most v Žireh in Zmincu ter rekonstruirali 500 metrov ceste Poljanje—Javorje in v Davči začeli z rekonstrukcijo.

Rezultati so tudi na področju urejanja stavbnih zemljišč. Na Blatih bo letos končano komunalno opremljanje. Končana je izgradnja v Dašnjici in v gradnji je Frankovo naselje. Pridobljeno je tudi zemljišče pod Plavno za individualno gradnjo. Nadalje smo pridobili tudi zemljišče za vozliščno telefonsko centralo na Trati. To zemljišče pa je treba še komunalno opremiti. Ob vsem tem velja poudariti, da je bila lani s sodelovanjem treh gorenjskih občin končana investicija na podlagi združevanja sredstev na Dražgoški cesti. Precej težav smo lani imeli zaradi poplav, vendar smo našli sredstva za sanacijo.«

Emil Prešeren, tehnični vodja TOZD Komunala v KOGP Kranj

Nejasno je še vedno tudi, kar zadeva čistilno napravo. Le-ta je precej odvisna od deleža Savskih elektrarn. Letos naj bi gradili glavni zbiralnik na Likozarjevi cesti. Kar zadeva pitno vodo, pa so predvidene raziskave (in nadaljevanje raziskav) za razširitev obstoječih in gradnjo novih zajetij in gradnjo rezervoarja na območju Kranja. Začeli naj bi tudi z rekonstrukcijo vodovoda v Cerkjah in dokončali dela v Šenčurju. Raziskave naj bi pokazale, ali bi pri gradnji rezervoarja Pivka stari zbiralnik porušili ali obnovili. V programu sta še vodovod Čirče in povezava Stražišče—Luboš. Nadaljevali bomo tudi z raziskavami na območju Povelj, Bašja, Nove vasi in vseh izvirov v dolini Kokre. Predvidene so tudi raziskave na območju Kravca. Ob lanskem neurju je bil namreč onesnažen izvir. Raziskave bo investirala Območna vodna skupnost Ljubljana, Kranj pa bo pri tem sodeloval s 5 starimi milijoni dinarjev. Vključili smo se zaradi sistema vodovoda na Senturski gori.«

»Lani smo usposobili sežigalno napravo, dokončali zbiralnik GZ 4, zbiralnik GZ 7 od Naklega do izliva v Savo in manjši zbiralnik na Primskovem. Pripravljeni so tudi projekti za gradnjo centralne čistilne naprave in za ureditev odlagališča v Tenetišah. Skupaj s SGP Tehnik—Tozd komunalna dejavnost Škofja Loka pa sovlgamo sredstva v izgradnjo kanalizacije od Sv. Duha do čistilne naprave za izgradnjo 6000

stanovanj na območju Bitenj. Velja pa omeniti tudi lansko izgradnjo dveh kilometrov ceste od Zgornje Besnice do Nemilj,« dodaja vodja TOZD Komunala v KOGP Kranj **Andrej Bergant**.

Andrej Bergant, vodja TOZD Komunala v KOGP Kranj

Janez Frelih, direktor podjetja Vodovod Kranj

»Lani smo v občini zgradili še precej sekundarnih cevovodov, opremili stolpni rezervoar z avtomatskim zasunom, ki regulira dotok vode in pritisk na Planini. Končali smo tudi del raziskav v Kokri in nadaljevali z njimi proti Goričam,« je opozoril direktor Vodovoda Kranj **Janez Frelih**, ki je prav tako sodeloval na nedavnjem razgovoru o komunalni problematiki.

Prednost: oskrba s pitno vodo

V radovljški občini so imeli pri usklajevanju elementov srednjoročnega plana veliko težav. Glede na družbeno usmerjeno gradnjo stanovanj v občini je bilo treba najprej realno oceniti naloge na tem področju. Tako se je izkazalo, da mora imeti prednost preskrba s pitno vodo, pojasnjujeta tajnik samoupravne interesne komunalne skup-

Stanislav Žibert in direktor Komunalnega gospo-

Matija Markelj in direktor občine Radovljica

»Najprej smo se morali spopasti s stanjem na področju individualne rabe. Tu se je pokazal problem s pitno vodo. Po drugi strani pa pri individualni rabi ugotavljamo, da cene storitev ne pokrivajo stroškov vzdrževanja. Krčenje programa pa je glede na sredstva potrebno tudi pri tako imenovani kolektivni rabi. Zato bo potrebno varčevanje pri javnih površinah, pločnikih, javni razsvetljavi in signalizaciji ter zelenih površinah. Tako bomo hraniли nekaj denarja za reševanje škode ob raznih neurjih.«

Velike obveznosti pa nas čakajo na področju opremljanja stavbnih zemljišč. Zaostajamo že pri zazidnem načrtu Lesce in Poddobrava. Kot rečeno, pa je glavna skrb pitna voda. Prednost ima magistralno zasje v Radovni, ki bo napajalo celotno območje radovljiske planote. Zdaj smo z deli prišli do Krnice, dela pa naj bi bila končana do konca tega srednjoročnega obdobja. Z izgradnjo primarnega voda Ribčev laž—Bohinjska Bistrica je za dlje časa rešena preskrba s pitno vodo za območje Bohinjske Bistrike. Čakata pa nas še Lipniška dolina in Kropa. Tu z deli kasnimo, ker so potrebne uskladitve zaradi potoka Kroparica oziroma kanalizacije.

Sicer pa kar zadeva kanalizacijo smo lani zgradili visoki zbiralnik oziroma primarni kanal za stanovanjsko naselje Jarše. V Radovljici je končan primarni kanal za Kanjarjevo naselje z izpustom in raztežilnikom v Savo, prijavljena pa je tudi investicija za sanacijo kanala na Bledu od Toplic do Mlinega. Za območje novega zazidalnega načrta Posavec je narejena primarna kanalizacija, priprave pa potekajo za mehansko čistilno napravo. »Razen tega je bilo še več manjših del kot na primer sanacija v Zapužah...«

Tako glede sredstev kot prostora nam je uspelo rešiti tudi lokacijo za odpadke. Odlagališče za daljše obdobje je predvideno na Črnivcu. Se naprej pa ostajajo problemi odpadki, ki ne sodijo na takšne deponije,

Urejena komunala je ogledalo standarda

Pravilna, organizirana in urejena komunalna opremljenost je nova standarda določenega bivalnega okolja. Na pogled še tako moderno stanovanjsko naselje je brez ustrezone komunalne opreme osmazeno. Pitna voda, kanalizacija, ceste, javna razsvetljjava, zelenite pločnici itd. so vprašanja, zaradi katerih smo zelo občutljivi.

Če se ozremo desetletje nazaj, potem smo danes priča skokovitemu razvoju na vseh področjih. Bila so določena obdobja, ko so bili uresničeni ali zelo preseženi zelo smeli načrti in cilji. To potrjujejo tudi primeri, ki sodijo v področje komunale. Nič koliko je primer, ko bi ob nekdaj grajenih vodovodih, kanalizaciji, cestah taksna ureditev po takratnih programih morala zadoščati še za vrsto let, a danes ugotavljamo, da je razvoj na vseh področjih hitrejši, kot smo predvidevali. Tako se danes marsikje ob gradnji novih stanovanjskih naselij spopadajo s težavami zaradi pomanjkanja pitne vode. Kanalizacija postaja premajhna, grozi, da se bomo zadušili v odpadkih in zahteva ogromna sredstva za dohitovanje naravnega in standardu primerenega ravnotežja.

Morda smo včasih, kar zadeva nekatera vprašanja s področja komunale, tudi preveč zahtevni. Primerno rasti vespolšnega razvoja smo si za nekatera vprašanja zastavili tudi preveč smeles cilje. Pri tem pa smo pozabljali, da primerna rast komunalnega standarda mora včasih terja večja sredstva oziroma vlaganja, kot smo jih načrtovali in zmagli. Tisti, ki se dan za dnem strečujejo s komunalnimi vprašanjema upravičeno lahko postrežjo z naslednjimi primerjavami: na nekaj položene vodovodne cevi smo priključili trikrat več pip, kolikor vode lahko steče po ceveh; ko smo gradili naselja, smo namenjali premo denarja za ureditev cest urejena kanalizacija v stanovanjskem naselju je izven naselja speljana v veliko manjše cevi, zato nam se tako moderna in velika čistilna naprava prav nič ne koristi...«

Ponekod so razmerja tako porušena, da se pri iskanju rešitev vemo v začaranem krogu, saj je edina rešitev le v povečanih prispevkih oziroma sredstvih za sanacijo stanja, ki nas je zateklo. To nam kaže na primer tudi na začetku tega srednjoročnega obdobja sprejeti srednjoročni programi. Domale na vseh področjih komunalnega urejanja in vlaganja so že na začetku doživeli spremembe. Predvidena dela je bilo treba prelagati iz leta in leta in danes, ko smo sredi tega obdobja je marsikje že jasno, kaj bo moralo počakati na boljše čase, čeprav nismo pravočasno odpravili, futili še toliko težje.

Program odvisen od denarja

V jeseniški občini so srednjoročni program razvoja komunalne dejavnosti sprejeli in ga obenem tudi finančno ovrednotili. Že lani pa so bile zaradi razpoložljivih sredstev potrebine nekatere spremembe oziroma dopolnitve samoupravnega sporazuma. Kako bo letos, ta trenutek še ni jasno, ker javna razprava še traja. Potrebno pa bo vedno svede usklajevanje z razpoložljivimi denarnimi možnostmi.

Tajnik samoupravne komunalne skupnosti Jesenice **Boštjan Hrušica** Center II Jesenice in pričetek na področju zazidalnega načrta Jesenice.

Med komunalnimi primarnimi pravami je v programu vodovoda Završnica—Smukovč, sledijo pa četek pripravljalnih del za čistilni napravni Jesenice, dopolnilne kanalizacijske zbiralnikov Kranjska, Hrušica, Jesenice, gradnja vozne ceste v Centru II Jesenice. Pripravljiva se ureditev centralne ponujne za odpadke. Veliko sredstev bo potrebnih tudi za komunalno vzdrževanje. Precej smo v zametu pri vzdrževanju nekategoriziranih cest. Razen tega bo treba prej z družbenim dogovorom uvedi bodočo kategorizacijo cest. Zamud pri samoupravnem urejanju cestne problematike se bomo na področju, kot kaže, značajno precejšnjih težavah.

Razen tega na letos v občini se ta težava, da bomo moralni komunalni opremi nadoknadi v več porabljenih sredstv v višini milijonov dinarjev. Prav tako letos čaka dokončna sanacija cest, so bile poškodovane ob elementih nesrečah. To so ceste Planina pod Golico, Plavški rovt in Javniški rovt. Družbeni plan občine na področju, kot kaže, značajno precejšnjih težavah.

Razen tega na letos v občini se ta težava, da bomo moralni komunalni opremi nadoknadi v več porabljenih sredstv v višini milijonov dinarjev. Prav tako letos čaka dokončna sanacija cest, so bile poškodovane ob elementih nesrečah. To so ceste Planina pod Golico, Plavški rovt in Javniški rovt. Družbeni plan občine na področju, kot kaže, značajno precejšnjih težavah.

Tajnik samoupravne komunalne skupnosti Jesenice **Boštjan Hrušica** Center II Jesenice in pričetek na področju zazidalnega načrta Jesenice.

Ugotavljamo pa, da je letos povečevanje sredstev za objektivno kakovost komunalne rabe pri majhno in da bomo šele komunalno zazidalno obdobje dosegli z upravljanjem zbiralnikov Kranjska, Hrušica, Jesenice, gradnja vozne ceste v Centru II Jesenice. Pripravljiva se ureditev centralne ponujne za odpadke. Veliko sredstev bo potrebnih tudi za komunalno vzdrževanje. Precej smo v zametu pri vzdrževanju nekategoriziranih cest. Zamud pri samoupravnem urejanju cestne problematike se bomo na področju, kot kaže, značajno precejšnjih težavah.

Vedno obveznosti pa nas čakajo na področju opredeljene sredstev za objektivno kakovost komunalne rabe pri majhno in da bomo šele komunalno zazidalno obdobje dosegli z upravljanjem zbiralnikov Kranjska, Hrušica, Jesenice, gradnja vozne ceste v Centru II Jesenice. Pripravljiva se ureditev centralne ponujne za odpadke. Veliko sredstev bo potrebnih tudi za komunalno vzdrževanje. Precej smo v zametu pri vzdrževanju nekategoriziranih cest. Zamud pri samoupravnem urejanju cestne problematike se bomo na področju, kot kaže, značajno precejšnjih težavah.

Vedno obveznosti pa nas čakajo na področju opredeljene sredstev za objektivno kakovost komunalne rabe pri majhno in da bomo šele komunalno zazidalno obdobje dosegli z upravljanjem zbiralnikov Kranjska, Hrušica, Jesenice, gradnja vozne ceste v Centru II Jesenice. Pripravljiva se ureditev centralne ponujne za odpadke. Veliko sredstev bo potrebnih tudi za komunalno vzdrževanje. Precej smo v zametu pri vzdrževanju nekategoriziranih cest. Zamud pri samoupravnem urejanju cestne problematike se bomo na področju, kot kaže, značajno precejšnjih težavah.

Vedno obveznosti pa nas čakajo na področju opredeljene sredstev za objektivno kakovost komunalne rabe pri majhno in da bomo šele komunalno zazidalno obdobje dosegli z upravljanjem zbiralnikov Kranjska, Hrušica, Jesenice, gradnja vozne ceste v Centru II Jesenice. Pripravljiva se ureditev centralne ponujne za odpadke. Veliko sredstev bo potrebnih tudi za komunalno vzdrževanje. Precej smo v zametu pri vzdrževanju nekategoriziranih cest. Zamud pri samoupravnem urejanju cestne problematike se bomo na področju, kot kaže, značajno precejšnjih težavah.

Vedno obveznosti pa nas čakajo na področju opredeljene sredstev za objektivno kakovost komunalne rabe pri majhno in da bomo šele komunalno zazidalno obdobje dosegli z upravljanjem zbiralnikov Kranjska, Hrušica, Jesenice, gradnja vozne ceste v Centru II Jesenice. Pripravljiva se ureditev centralne ponujne za odpadke. Veliko sredstev bo potrebnih tudi za komunalno vzdrževanje. Precej smo v zametu pri vzdrževanju nekategoriziranih cest. Zamud pri samoupravnem urejanju cestne problematike se bomo na področju, kot kaže, značajno precejšnjih težavah.

Vedno obveznosti pa nas čakajo na področju opredeljene sredstev za objektivno kakovost komunalne rabe pri majhno in da bomo šele komunalno zazidalno obdobje dosegli z upravljanjem zbiralnikov Kranjska, Hrušica, Jesenice, gradnja vozne ceste v Centru II Jesenice. Pripravljiva se ureditev centralne ponujne za odpadke. Veliko sredstev bo potrebnih tudi za komunalno vzdrževanje. Precej smo v zametu pri vzdrževanju nekategoriziranih cest. Zamud pri samoupravnem urejanju cestne problematike se bomo na področju, kot kaže, značajno precejšnjih težavah.

Spraševali ste o komunali — objavljam odgovore

• Plan komunalne interesne skupnosti Jesenice obsega tudi urejanje avtobusnih postajališč. V jesenški občini ni ustreznih avtobusnih ut v Ratečah, Vrbi, Žirovnicu, na Beli, na Potokih, v Kranjski gori, Martuljku in na Plavžu. Le tam, kjer so se krajevne skupnosti bolj zavzale, so nekakšni provizoriji. Krajevne skupnosti pravijo, da bi jih morala postaviti komunalna skupnost. Kako je s tem?

V programu za leto 1983 je predvidena tudi ureditev avtobusnih postajališč po programih krajevnih skupnosti. Vendar pa bodo krajevne skupnosti morale prispetati tudi del sredstev.

• Za odvoz smeti plačujejo v jesenški občini vsi delovni ljudje in občani. Odvoz smeti iz

Priključek do javne kanalizacije je dolžan narediti in vzdrževati lastnik objekta.

• Kaj je z mostom v Bobovku v krajevni skupnosti Kokrica v Kranjski občini, ki je že lep čas podprt?

Cesta je v upravljanju krajevne skupnosti, ki dobi tudi sredstva za vzdrževanje. Kaže pa, da so sredstva za obnovo mostu premajhna.

• Orehek je z magistralno cesto Kranj—Ljubljana povezan samo v križišču na Laborah in na izhodu na avtobusno postajo. Če pripelješ z novega delovskega mostu s Planine, moraš na Labore, saj na avtobusni postaji, kjer je pot veliko kraja ni dovoljeno zavijanje v levo. Tu bi lahko zgradili še en pas za zavijanje v levo.

Cesta Staneta Žagarja v Kranju: ena najbolj prometnih s pločniki, urejenimi pred nekaj desetletji

oddaljenejših krajev pa ni urejen in ponekod tudi ni smetnjakov. Zakaj morajo komunalni prispevki plačevati tudi tisti, ki niso dejani teh storitev?

Odvoz smeti se zaračunava na podlagi odloka in je organiziran na celotnem območju občine Jesenice. Za odvoz smeti v oddaljenejših lokacijah je zadolžen Kovinar.

• Kako je z novo sanitarno deponijo na Mežakli?

Lani je bilo pridobljeno zemljišče, letos pa se začenjajo pripravljala dela in pridobitev tehnične dokumentacije. Do aktiviranja centralne deponije na Mali Mežakli pa se bodo zanesno še uporabljale deponije v soglasju s krajevnimi skupnostmi.

• Kako komunala razporejajo ustrezni material (pesek) na vaške poti? V Javorniške rovte je kupili kupu, medtem ko na Beli deski za nujno posipanje slabega meškadam na ni že leto dni?

Program navzoč posipnega materiala se izvaja po programu vzdrževanja makadamskih cest. Cesta Javorniški rovt ima prednost zaradi avtobusne linije in večjih poškodb do dežja. Na pripombe krajevnih skupnosti pa se posipni material razvaja tudi izven programa, če poškodbe na cesti ovirajo varnost prometa.

• Kako je s čistilnimi napravami na Jesenicah?

Srednjoročni program predvideva gradnjo centralne čistilne naprave na Javorniku. Pripravljalna dela se odo začela letos, sama gradnja čistilne naprave pa prihodnje leto na podlagi samoupravnega sporazuma gradnji čistilnih naprav. Pri tem delujejo tudi območna vodna skupnost Gorenjske s hkratno sanacijo Lokačanskega jezera.

• Veliko je primerov in pritožb zaradi slabega vzdrževanja; to je posebej za cestne ute. Akcen je postopek za urejanje vsaj zasilno popravilo na Jesenicah?

Vzdrževanje vseh javnih površin v letu 1982 je bilo zelo okrnjeno in omenjeno zaradi premalo zbranih sredstev za te namene.

• Kako je z napeljavo oziroma zadržirivjo vodododa na območju Apno-Senturska gora?

Najprej bodo potrebne raziskave celotno območje. V tem srednjoročnem obdobju pa širitev vodovala ni predvidena.

• Na kanalizaciji od objekta Naki do javne kanalizacije na okraju bregu v Kranju so opakale cevi v dolžini dveh petrov. Kdo je dolžan to popraviti?

Tehnična rešitev za zavijanje v levo je izvedljiva. Vprašanje pa je, če je v primerjavi s skrajšanjem poti upravičen tudi strošek, ki je potreben za takšno rešitev.

• Že desetletja ostaja tako rekoč nespremenjena Cesta Staneta Žagarja v Kranju. Kadaj bodo končno urejeni in asfaltirani pločniki na tej cesti. Pa tudi za varnost pešcev na tej cesti je slabo poskrbljena odkar so na robu parkirni prostori. Ne vem, kdo je dovolil celo parkiranje tovornjakom na tej cesti.

Tehnična dokumentacija za ureditev je že naročena, žal pa še ni jasno kako bo z denarjem. Predvideno je asfaltiranje obstoječega vozišča in pločnikov.

• Ko smo se v Podbrezjah odločili za samoprispevki, je bilo predvideno, da bomo urejali kanalizacijo pred asfaltiranjem. Zdaj pa je obratno.

Odkar so na Cesti Staneta Žagarja v Kranju tudi parkirišča, je varnost pešcev še bolj ogrožena. Nerazumljivo pa je, da na teh parkiriščih parkirajo tudi tovornjaki.

Vprašanje je treba razčistiti v krajevni skupnosti. Logično pa je, da tudi o prednosti odloča večina.

• Na Možjanci v kranjski občini sta dva zbiralnika za vodo. Poleti pa sta suha. Obljubljeno je, da bo zgrajen tudi tretji. Kdaj bo?

Za rešitev tega vprašanja je zadolžena krajevna skupnost. Pričakujemo odgovor, ki ga bomo objavili takoj, ko ga bomo prejeli.

• Kam gre denar od prispevka za mestno zemljišče na območju

Cerkelj oziroma Dvorj? Ali se vrača krajevni skupnosti?

V tem primeru posredujemo vprašanje Stavbo zemljiški skupnosti in prosimo za odgovor.

• Za Kranj bi lahko že nekaj časa ugotavljali, da je precej umazano mesto. Kako je pravzaprav s pometalnim strojem oziroma pometanjem?

Kranj je pač umazano mesto, ker pada v eni noči 9 dekagramov saj na kvadratni meter, česar pa najbrž ne more počistiti noben stroj. Razen tega pa je stroj uvožen in so stalne težave z rezervnimi deli. Praviloma pa ga izkuščimo iz prometa, ko začne zmrzovati. Prav tako ne potemamo z njim takrat, ko je na cestah posipi material proti pole dici. No, pa vendar, rezervne dele smo zdaj dobili. Dodati pa velja, da je obratovanje stroja precejšnji strošek, pri čemer pa sredstva ne dovoljujejo neomejeno pometanje. S sedanjimi sredstvi pa prav tako ne moremo plačati toliko čistilcev, da bi Kranj ročno dobro počistili.

• Kdaj bo tudi Planina postal mestno področje, kjer bodo čistički?

Sredstva za čiščenje ne naraščajo tako hitro kot na primer raste stanovanjska gradnja. Z enakimi sredstvi kot doslej pa ne moremo zaposlit 15 do 20 čistilcev. Enaka ugotovitev velja tudi za vodovodne inštalaterje in odpravljanje tovrstnih napak tudi v novih stanovanjskih naseljih.

• Zakaj je bilo v Kranju med novozletnimi prazniki pri odvozu smeti kar osem do devet dni predaha?

Kratek odgovor bi bil, da so imeli tudi ti delavci toliko praznikov kot večina (čeprav je bilo tudi v komunalni dežurstvo, vendar ne za odvoz smeti). Glavni vzrok pa so sredstva in sprejeti ukrepi. Praznične ure so za razpoložljiva sredstva na primer še večja obremenitev kot nadure. Vemo pa, kako je zaradi varčevanja in ukrepov z nadurama. Kot rečeno, sredstev primanjkuje.

• Se vam ne zdi, da je odlaganje smeti in odpadkov v smetnjake nehihienško?

V Ljubljani so se pred časom odločili za vrečke, vendar ugotavljajo, da je sicer manj hrupa, povečalo pa se je število glodalcev. Zato razmišljajo ponovno o smetnjakih. Na Planini smo se ponekod odločili za kontejnerje, zato pa je pot do odlagališča malo daljša. Ugotavljamo pa tudi, da ni dosežen normativ en smetnjak na dve gospodinjstvi. To pa je tudi deloma stvar urbanistov.

• Ali je v Britofu od predzadnjega avtobusnega postajališča do trgovine predviden pločnik?

Cesta je tu zelo nevarna.

Predračun za to ureditev je na rejen. Ker pa gre za regionalno cesto, upravlja z njo Cestno podjetje, kjer pa trenutno še ni razrešeno vprašanje financiranja.

morajo dogovoriti za sredstva z izvajalcem. Sicer pa bo na tem območju treba povečati velikost cevi in zgraditi raztežilnik. Ta rekonstrukcija pa je povezana tudi s stadio nom.

• Cesta Kranj — Smlednik do Trboj je zelo slaba. Ali je predviden kakšno popravilo?

Ko bo vreme, so predvidena večja krpanja udarnih jam, na nekaterih odsekih pa tudi nova asfaltna prevleka.

• Kako je z vodovodom Vojen in priključkom na Bohinjsko Bistrisko?

Pred desetimi leti je bilo zagotovo, da bo vode dovolj, zdaj pa je primanjkuje.

Zaradi elementarne nesreče ob obstoječem zajetju je bil pretrgan cevovod. Ker pa je teren še vedno nestabilen, tudi še ni bila mogoča sanacija. Problem so skušali reševati s površinskim zajetjem, vendar pri-

upravne komunalne interesne skupnosti v letih 1983–1985 ni predvideno asfaltiranje cest. Predvidena je le rekonstrukcija ceste Zali log — Davča v makadamski izvedbi in soudeležba pri gradnji mostov čez Soro v Žireh in na Logu.

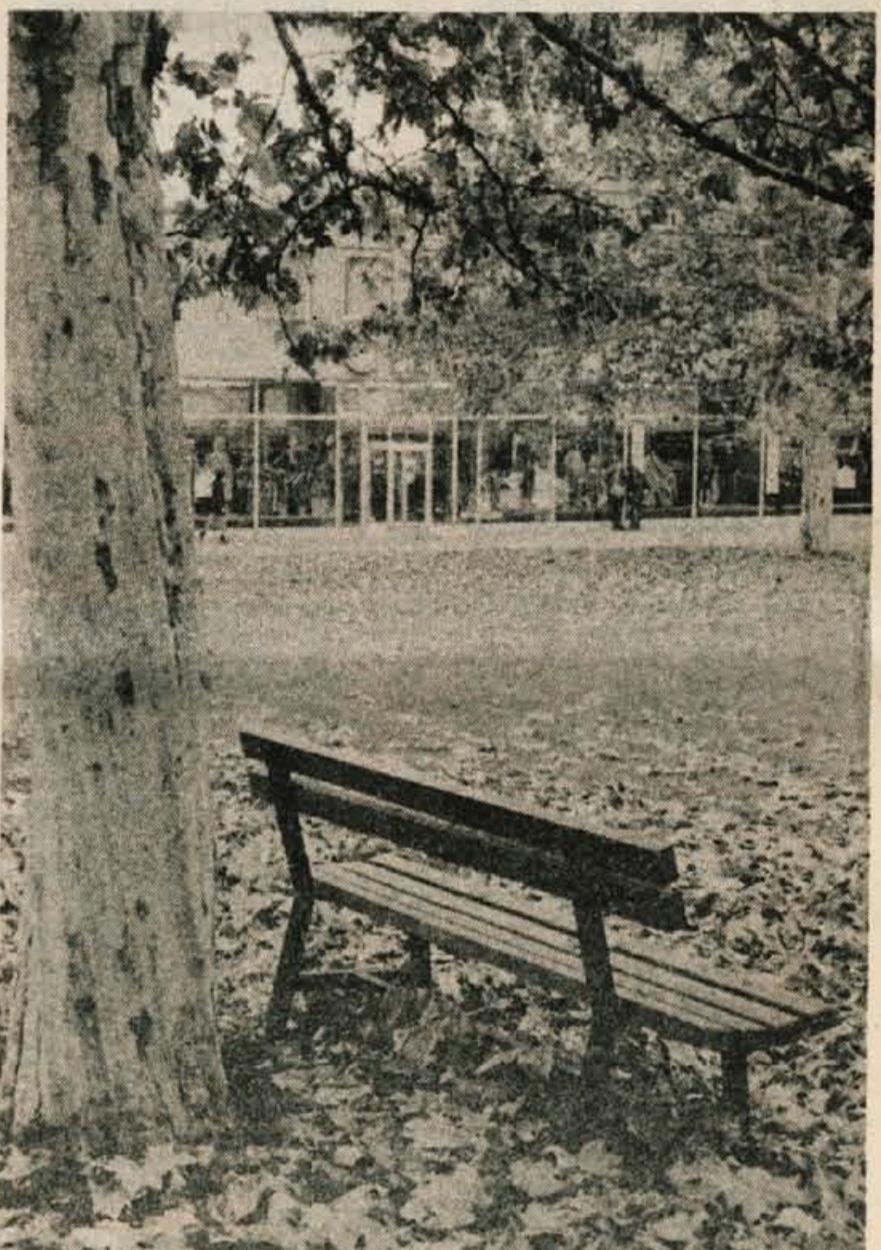
• Kdaj bo obnovljena cesta Žiganja vas—Križe v tržiški občini?

Po pogodbi bo to letos do 31. maja.

• Po ruštvitvi objektov na Ravnah naj bi tod zraslo novo stanovanjsko naselje. Pred dvema letoma je bilo predvideno, da bi začeli najprej rušiti in graditi na zgornjem koncu, kjer so stanovanja slabša, zdaj pa so se odločili za rušenje najprej na spodnjem koncu. Zakaj?

Pri izdelavi načrtov komunalnih naprav je bilo ugotovljeno, da je treba vrstni red oziroma etapnost gradnje spremeniti.

Pripravil: Andrej Zalar

(Sodelujoči)

V pogovoru o komunalni problematiki na Gorenjskem so sodelovali in odgovarjali na zastavljeni vprašanja v odprttem telefonu: JOZE SVETINA, tajnik samoupravne komunalne skupnosti Jesenice; JOZE PRIMOŽIČ, tajnik samoupravne komunalne skupnosti Kranj, JANEZ FRELIH, direktor podjetja Vodovod Kranj, EMIL PREŠEREN, tehnični vodja TOZD Komunala v KOPG Kranj, ANDREJ BERGANT, vodja TOZD Komunala v KOPG Kranj, STANISLAV ŽIBERT, tajnik samoupravne interesne komunalne skupnosti Radovljica, MATIJA MAREKLJ, direktor Komunalnega gospodarstva občine Radovljica; JOZE ŠUBIC, strokovni sodelavec občinske samoupravne komunalne interesne skupnosti Škofja Loka in RAJKO PREMRL, tajnik samoupravne komunalne interesne skupnosti Tržič.

• Kako je urejan kanalizacija na Partizanski cesti (25 do 29) in na Mlakarjevi v Kranju? Ob vsakem večjem deževju se zamaši kanalizacija in stanovalcii imajo vodo v kleteh.

Problem je znani. Res pa je tudi, da že štiri leta nismo zbirali sredstev za investicijsko vzdrževanje. Upajmo, da bomo letos vendar le prišli do tega denarja. Seveda pa bo rešitev odvisna tudi od obeh zborov skupnosti samoupravne komunalne interesne skupnosti — uporabniki se

tisk vode še vedno ni tolkšen kot pred desetimi leti. Zato bo najprej treba zagotoviti precejšnja sredstva, da bi rešili ta problem.

• Lani je bil v radovljški občini sprejet odlok o odvajjanju fekalij. Kam naj jih odvajajo v Bohinju, kjer ni deponij?

Razen finančnih za zdaj drugih problemov na tem področju ni bilo. Zadeve pa se rešujejo od primera do primera. Po dogovoru s sanitarno inšpekциjo je odvoz mogoč v obstoječo kanalizacijo ali pa na kmetijske površine. Kar pa zadeva čistilno napravo, se bo gradnja le-te v prvi fazi v Bohinjski Bistrici šele začela graditi pred koncem tega srednjoročnega obdobja.

• Na Bledu je precej težav zaradi pomanjkanja parkirnih prostorov.

V javni obravnavi zazidalnega načrta Bleda je bilo predvideno parkirišče pred hotelom Krim. Ker pa se na Bledu niso uspeli prostorsko dogovoriti glede male obveznice in so bili hotelirji proti parkirišču. Le-to zdaj ni določeno. Najprej bo potreben prostorski dogovor nato pa seveda tudi sredstva.

• Kdaj bo urejeno parkirišče na Grabnu v Škofji Loki?

Za prostor na Grabnu še ni določena uporabna namembnost, vendar se letos predvideva začasna ureditev za parkiranje.

• Kdaj bosta asfaltirani cesti med Volčo in Podobenim ter Krajci in Javorjami?

V srednjoročnem planu za obdobje 1981–1985 občinske samo-

NA STARTU KRANJSKOGORSKEGA VELESALOMA

Je trema močnejša od znanja in korajže?

JANEZ ŠMITEK, smučarski strokovnjak in trener, vodja tekmovanja za svetovni smučarski pokal v Kranjski gori:

»Trema je običajen pojav v življenju človeka in zato tudi v življenju ter ponašanju vrhunskega športnika. Je v bistvu predpriprava na pomembno preizkušnjo ...«

Kranjska gora — Pol ure pred začetkom druge odločilne vožnje kranjskogorskega velesaloma za svetovni pokal smo na startu na Vitrancu. V dolini skoraj 20.000 ljudi, željnih vrhunskih športnih dosežkov, veseli dobре vožnje naših na prvi progi, prešerno razigranih v prepričanju, da moramo biti v drugi vožnji še boljši, če že zmagati ne moremo ...

Ogret mora biti smučar pred startom

Na startu povsem drugače. Ubijajoča tišina, bi lahko dejali, natekreno ozračje pred eksplozijo. Moti ga polglasno, celo tiko govorjenje, pogovori resnega značaja, škripanje robnikov smuč ob dotiku s trdim, zaledenelim snegom. Roke trenerjev in maserjev, ki ogrevajo in masirajo napeto mišičevje tekmovalcev, in izvijači za nastavitev vezi so najpomembnejši pripomoček na startu. Tišino sekata tik takanje startne ure, ki grožeče odšteva minute do starta, do začetka neusmiljenega spopada tekmovalcev s samim seboj, strmino, vraticami, sekundami, stotinkami. Da, s stotinkami. Spomnim se zadnje zimske olimpijade in dveh stotink oziroma dobre pol metra proge, ki je Križaja ločila od bronaste kolajne.

Na start prihajajo sporočila o proggi, o pasteh. Čeprav le-te konec koncem niso nobena skrivnost, jih na startu sprejemajo tako in prenašajo tekmovalcem, ki jih brez besed sprejemajo in z njimi dopolnjujejo svoj spomin na progo. Med vožnjo se ne smejo pozabiti, pa čeprav so še tako navidezno nepomembne.

Občutek izjemne samodiscipline dajejo tekmovalci. Nikogar ni treba posebej opozarjati, kdaj se mora pripraviti, kdaj mora bliže utici na vrhu prepadne strmine, ki se izgublja v globino, h ciljni areni. Vsaka malenkost je pomembna pred startom, vsak vijak na smučeh, vsak gumb ali zadrga na kombinezonu, ročaj palice, očala, ki jih je treba povsem čiste posebej skrbno namestiti, pa čepica. Ko koleno sproži urni mehanizem, je za kakršnoli popravek prepozno! Nič grdega ne bomo napisali, da večina tekmovalcev pred startom tudi nekajkrat opravi tisto nujno človeško potrebo. Posledica tremi, posledica želje po popolni zbranosti je to, ki jo je treba potrjevati iz tekme v tekmo. Prav zaradi tega so vrhunski smučarji sužnji, borilci v nikdar zadovoljni areni, ki zahteva vedno več, ki zahteva popolnost, zmago, uspeh. Marsikoga to zlomi; ta pritisk, ta odgovornost in izkušnja, da si slaven in hvaljen, ko si dober, in ponizvan, ko odpoveš ali ne zmoreš.

Jure Franko. Prav je treba namestiti čepico in očala. Za marsikoga je oboje med vožnjo usodno

Vprašam Danila Vodovnika, pomočnika trenerja naše prve moške reprezentance o vzdružnih na startu. »Različno vzdružje vladna na startu. Če je bil tekmovalec na primer v prvi vožnji slab, potem je pred drugo vožnjo lahko bolj sprščen, lahko napada. Če mu uspe, zboljša rezultat, če pa gre v sneg, ničesar ne zgubi. Seveda je med tekmovalci razlika. Najboljši,

Popolnoma očiščeni morajo biti čevljci pred pripenjanjem smuči. Številka 5 je Bojan Križaj

pravimo jim 'rutinerji', so mirnejši, pa naj gre za boljšo ali slabšo uvrstitev, mlađim pa je trema najhujši sovražnik.«

Jure Vogelnik spreminja Stenmarka na snežišču ob startni utici. Njegov dolgoletni serviser je in dobro pozna velikega smučarja.

»In gemarjem po prvi vožnji nisva govorila, vendar sodim, da ga je odvozil precej previdno. Ingemar je izkušen tekmovalec, močni živcev, pa je vseeno, tako kot vsak, nervozan. Zanj je še posebej težko, ker je na vsaki tekmi favorit in ima veliko navijačev med ljubitelji smučanja.«

Zvedrijo se obrazi tekmovalcev ob uspešni vožnji tvariša iz ekipe. Po dobrvi vožnji Julena so Švicarji precej glasno zavpili!

Bojan Križaj gre na start prvi od naših. Napeto čakamo sporočil iz doline. Izvabil je, vendar po obrazih spremjevalcev naše reprezentance sodeč ne popolnoma brezhibno.

Tone Vogrinec in Filip Gartner sta ob proggi.

»Nobenih problemov na proggi,« kličeta Vodovniku, ki vsakega od naših spremjava v startno utico. »Vozite na vso moč, proga to omogoča,« nadaljuje napotek po radijski zvezni.

»Dober sem bil v prvem teku. Nimam posebne treme. Pred leti jo je bilo več,« odgovarja Boris Strel pred postavitvijo na startno mestno.

Jure Franko je kljub bolezni dobro razpoložen.

»Malo treme imam, vendar mislim, da jo je 'gih' prav,«

Starta Boris Strel. Tudi od startnega zagona je odvisen do

Točna je bila njegova ocena, saj je svojo uvrstitev iz prve veleslalomskih vožnje zboljšal in bil naš najboljši.

Simpatični Hans Enn, kasnejši zmagovalec, odgovarja:

»Koga se bojim? Praktično vsakogar, ki bo še vozil za menoj. Proga je odlična za tako malo snega. Ko bom slišal vmesni čas, bom vedel, pri čem sem. Avstriji se moramo čim boljše odrezati, saj nas zastopniki smuka še vedno odrivajo na stranski tir!«

Po dvajsetih najboljših spremjamamo tekmo na cilju. Ni tako zanimivo kot na

Tako kot vsak tekmovalec tudi Steve Mahre sam preveri, če je s čevljimi vse v redu

Miran Gašperšič, servis Elana, pregleduje smuči

startu. Od blizu je trebiti to strmino, ta zvijastavljena vratica. Po cilja ali televizijski ne moreta povedati.

Zaključujem z Janeza Šmitka:

»Trema je običajen v življenju človeka in tudi v življenju in pohodu vrhunskega športnika. Je v bistvu predpriprava pomembno preizkušnje. Forma zbijajo tremo. Vje njenja funkcija vzbudjujevalna. Preprošenost ne zagospodari dosežkov, pak je kvečjemu podcenjevanje pomembnosti nastopa!«

Besedilo: J. Kos

Slike: F. Perdan

Vsaka napaka na smučeh in vezeh je lahko usodna

Švicar Maks Julen in maser

MARIJA
BERTONCELJ

Več strahu pri starših, kot pri otrocih

Približno petindvajset let že poučuje Marija Bertonceljeva na osnovni šoli Prešernove brigade v Železnikih in približno polovico tega časa matematiko. Prizadeva si, da učenci dosegajo pri pouku kar najboljše uspehe glede na svoje sposobnosti. Pri tem se nikdar ne obotavlja vnašati sodobne oblike in metode dela v pouku in je vedno pripravljena navajati učence na samostojno delo z razvijanjem delovnih in učnih navad, čeprav to zahteva več pripravljenosti in več dela. Je tudi uspešna mentorica mladim učiteljem matematike in vedno pripravljena nuditi pomoč tudi učiteljem razrednega pouka. Hkrati je vodja občinskega strokovnega aktivita učiteljev matematike in fizike, ki je po delavnosti in uspešnosti boljši na Gorenjskem. Zasluge ima tudi pri uvedbi matematičnega tekmovanja na osnovnih šolah v občini.

Tako se je v skrajšani obliki glasila obrazložitev za podelitev male plakete občine Škofja Loka za leto 1982 Mariji Bertonceljevi.

»Za vse to, kar je napisano, bi moral dobiti priznanje občinski aktiv učiteljev matematike in fizike, saj vsi delamo, vsi si prizadevamo, da bi zboljšali metode dela in uspešnost pri pouku matematike. To, moram poudariti, ni moje delo, to je delo aktivista, saj vsi skupaj pripravljamo predlog, kako kaj izboljšati,« pravi nagrajenka. »Odkrito povem, da samo zato, ker sem pač vodja aktivista, nisem naredila nič posebnega. Saj če pogledamo tekmovanja za srebrno Vegovo značko, vidimo, da tekmujejo učenci iz vseh šol v občini, ne le iz naše. Enako je s tekmovanji v republiškem merilu. Kot napredek pa si v aktivu štejemo, da smo na pobudo žirovske šole uveli matematična tekmovanja tudi za nižje razrede. Pripravili smo tudi lične diplome tako, da učenci dobiti tudi priznanje, če so se na tekmovanju odrezali.«

Poučevali ste »klasično« matematiko in sedaj novo. Znajo otroci sedaj bolje računati?

»Ce gledam boljše učence in razvoj logičnega mišljenja, se mi zdi, da so z novo matematiko pridobili. Pri učencih, ki snov slabše in težejo dojemajo, so pa težave. Zanje je

premalo časa za utrijevanje. Premalo je vaj v katerih bi vadili seštevanje, odštevanje, množenje in deljenje, osnovne računske operacije. Tudi decimalke jim ne gredo in računanje z ulomki.«

Je učna snov preobsežna?

»Kakor hitro dobimo nov učni načrt, se nekaj doda. Problem je zlasti sedmi razred, kjer zadnji dve poglavji vedno stanetata za osmih razred ali pa sta slabo predelani. Osnovna šola na Trati je letos skušala problem rešiti z eno uro več matematike v sedmem razredu na račun dodatnega pouka. Če se bo poskus obnesel, bo aktiv predlagal, naj tako naredijo vse šole v občini. Nekaj si sicer pomagamo tudi z dopolnilnim poukom, ki ga obiskujejo slabši učenci, vendar vsega tam ne moremo nadoknadi.«

Razlike v znanju in dojemajujo način bi učitelj zmanjševal in lajšal z obravnavo vsakega učenca posebej. Pa je to možno v tako velikih razredih?

»Učencu največ naredijo, če delajo sami. Individualizacijo pouka matematike pa si predstavljamo tako, da boljši učenci delajo bolj zahtevne, tisti, ki teže dojemajo pa ležje naloge. V okviru aktivita smo se o tem veliko pogovarjali in pripravili smo tudi nastope v okviru pouka. Res pa je, da je takšen način dela izredno

zahteven in učitelja veliko bolj obremenjuje. Sama prakticiram tako, da slabši dobijo naloge iz učebnika, boljši pa še zraven težje. Vendar je vse te naloge treba potem še pregledati, saj sicer reševanje nima nobenega smisla, če učenec ne ve ali je delal prav ali ne.«

Matematika je od nekdaj strah in muka mnogih učencev?

»Zdi se mi, da imajo pred matematiko več strahu starši kot učenci. Starši pogosto pravijo: našemu matematika ne gre. To največkrat ni res. Treba pa je stalno delat. Matematika je predmet, kjer se znanje nadaljuje iz razreda v razred in se ne da letnika enostavno prespati. So pa razlike v sposobnostih ne samo med učenci, temveč tudi med razredi. Kjer večina dobro dojema, zahteva višjo raven znanja in potem slabši še teže dojemajo. Ali pa obratno. O tem se velikokrat pogovarjam na aktivu, kako to izboljšati in kaj se pravzaprav mora učenec naučiti v šoli.«

Koliko mora pravzaprav znati, da dobi določeno oceno?

»Včasih smo se na učiteljsku učili, koliko mora učenec v določenem razredu narediti za določeno oceno. Ne vem, če je to še sedaj v učnem programu. Nekaj splošno veljavnih meril ni, zato smo se na aktivu že pogovarjali o teh vprašanjih in povabili smo tudi pedagoškega svetovalca. Sama menim da se mora učitelj pri ocenjevanju malo prilagoditi učencu. Če je sposoben, lahko zahtevaš, da več pove za določeno oceno kot tisti, ki se zelo trudi pa je manj sposoben.«

Je potem ocena nagrada ali kazens?

»Učencu, ki veliko dela, je lahko tudi dvojka nagrada, za sposobnega, ki je len, ki noče pisati, ker je tisti dan učitelj nekaj zameril, ker se mu pač danes ne da, pa je slaba ocena lahko tudi kazens.

Kako vaši učenci delajo v srednjih šolah?

»Podatkov o tem skoraj nimamo. Lahko povem le za nekaj učencev, ki so se dobro odrezali na tekmovanjih za Vegovo značko, da dobro delajo tudi v srednjih šolah. Mislim pa, da bo naš aktiv moral zbirati te podatke, saj so lahko eden od pokazateljev uspešnosti našega dela.«

L. Bogataj

RADO
ČARMAN:

Stari dokumenti oživljajo preteklost

Stari dokumenti so največja strast zbiratelja, filatelisti, numizmatika in ljubitelja zgodovine Rada Čarmana

— Domala dve desetletji dopolnjuje zbirko krajevne zgodovine Cerkelj

Odkar pomni, ga je vabila zgodovina. Ne le zapisa na knjigah, tudi tista, ki so jo v zimskih večerih povedovali kmečki očanci, mladež za pečjo pa jo je poslušala odprtih ust. Nekdaj so ljudje veliko dali na preteklost in stare običaje, nekaj je ostalo tudi v današnjem rodu. Rado je že zamlada jel spravljati skupaj dokaze preteklosti. Posebno ga je privlačila 1. svetovna vojna, o kateri je poslušal strice s Soške fronte. O tem dogodu iz zgodovine ima zbranega obilico gradiva: od popolne opreme avstrijskega vojaka do dokumentov, ki so obeležili vojno: izviren telegram o sarajevskem atentatu na avstrijskega prestolonaslednika Ferdinanda, razglas, s katerim je bila zaukazana mobilizacija, pozive na »štelenego...«

Ko si je kasneje širil zgodovinsko obzorje, ga je prevzela prava zbirateljska strast. Zbirko iz 1. svetovne vojne so dopolnili stari uradni razglasli, živinski potni listi, družinski listi iz popisov prebivalstva, zemljiško knjižni listi, posestni listi, kupoprodajne pogodbe, davčne napovedi, hranilne knjižice. Med dokumenti ima tudi register deželnih pravic iz 1912. leta, pa listine, ki segajo v začetke slovenskega zavarovalništva, svežnje dopisne pošte iz 1. svetovne vojne (z znamkami, ki ga zanimajo tudi kot filatelisti, in žigi); skratka raznoliko zbirko dokumentov od sredine 18. stoletja dalje. Bogata zbirka znamk in starih krovancev pričata, da ni ostal zgolj pri dokumentih in da želi kar najpopolnejše oživiti izročilo minulih rodov. Zaradi želje po posodovanju otipljivih dokazov zgodovine je vsa leta kopčil tudi stare predmete, orodje in opremo nekdaj kmečkih gospodarstev. Brez pomena bi bilo naštevati številne predmete, ki jih hrani, saj bi z njimi lahko napolnili obsežen register. Sani, lojtarnik, kmečka vprega, zbirka ključev in ključavnic, pajkeljnic, gepelj za rezanje »škope«, skrinje, lončeno in železno posodje ... vsega tega se je z leti nabralo za nekaj skedenjev.

Veliko predmetov je vezanih na krajevno zgodovino Cerkelj, kjer Rado Čarman službuje že osemnajst let. Spominja se, kako so ljudje v prvih letih njegovega službovanja ob navdušenju, ki ga je kazal za stare predmete, sčasoma dojemali, kakšno zgodovinsko in kulturno vrednost premorejo. Vsa leta so mu domači-

Rado Čarman z nekaterimi primerki iz svoje zbirke. Na steni je plakat, ki je v obdobju med obevojnama svaril pred alkoholizmom. — Foto: D. Ž.

ni pomagali bogatiti zbirko. Na Lenartu na Rebri je prišel do dragocenega dokaza preteklosti: treh turških podkrov (tod preko so namreč pred 300 leti Turki jezdili na Koroško). Prvo podkrov je odkril gospodar Franc Jagodic, ko je kopjal za vodni izvir, drugo so nashi pod koreninami podrite smreke in tretjo v skalovju Kalškega grebena.

Vroča želja Rado Čarmana je, da bi v Cerkeljih odprli krajevni muzej, kjer bi razstavil svojo nepreklenjivo zbirko, domačini pa bi s podstreh in skedenjem privlekli na dan predmete, ki prav tako pričajo o zgodovini Cerkelj. Žal se je mnogo dokazov preteklosti izgubilo, ko so rušili staro šolo. Tudi gradiva o cerkljanskih velikih možeh. Davorinu Jenku, Ignaciju Borštniku, ni več, s čemer je krajevna zgodovina dokaj osiromašena. Ko bi ljudje znali prisluhniti tajinstveni govorici starih predmetov in bi v njih namesto »stare šare« videli prave vrednote, mnogi starci običajno ne bi utonuli v pozabje. Ljudje, kakršen je Rado Čarman, pa z dvojno skrbjo skušajo rešiti vsaj druge, ki je ostal iz preteklosti.

D. Ž. Žlebir

V Zdravstvenem domu Kranj je precejšnja prostorska stiska, v vseh oddelkih, zato bi radi, da se otoloski oddelki izseli v jeseniško bolnico. — Foto: F. Perdan

Čakalnica dispanzerja za borce je večkrat polna in zato si tudi za ta dispanzer želijo večjih prostorov.

SPET: OBSTOJ OTOLOŠKEGA ODDELKA NA GORENJSKEM

Kranjski zdravstveni dom nima prostora

Kranjski Zdravstveni dom je zaradi pomanjkanja denarja ostal brez dveh nujnih naložb: specialističnega trakta in ambulante na Planini, zato nujno potrebuje prostore otoloskega oddelka

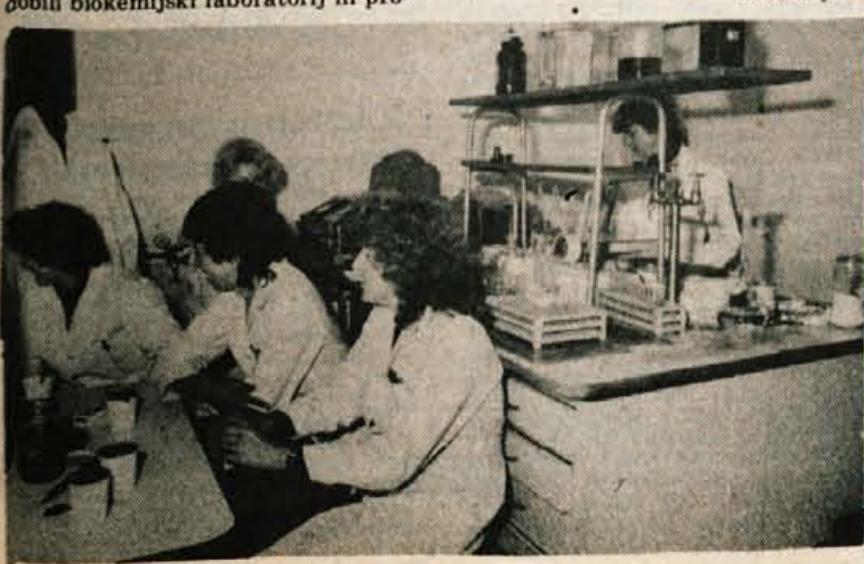
Kranj — V gorenjskem zdravstvu te nekaj časa razpravljajo o ukinitvi otoloskega oddelka, ki ga vodi Splošna bolnica Jesenice v prostorih Zdravstvenega doma v Kranju. Dejavniki svet Splošne bolnice Jesenice in družbenopolitične organizacije na Jesenicah so se izrekli proti temu, da se oddelok v Kranju ukine in dejavnost preseli v ljubljanski Klinični center, med drugim tudi zato, da bi otoloski oddelki ostali blizu gorenjskim zavarovancem, preseliti pa bi nedvomno dejavnost tudi podražila.

V kranjskem Zdravstvenem domu, kjer oddelok deluje, in tudi strokovna služba gorenjskega zdravstva, pa se zavzemajo za ukinitve oddelka v Kranju. V Zdravstvenem domu Kranj je precejšnja prostorska stiska in si že nekaj časa želijo, da se hospitalni del oddelka izseli, medtem ko naj bi ostala ambulantna dejavnost. Zdravstveni dom mora sprejemati precej zavarovancev iz Kranja in okoliških krajev, zaradi pomanjkanja zdravstvenega dinarja pa so ostali brez predvidenega specialističnega trakta ter brez načrtovane zdravstvene postaje na Planini in so zdaj v enakih prostorih kot pred leti. V izseljenih prostorih otoloskega oddelka pa bi lahko opremili internistično ambulanto in preselili mentalno-higienični dispanzer, pridobili biokemijski laboratorij in pro-

store nasprotno uporabljali za tiste nujne dejavnosti, ki so zdaj dokaj utesnjene. Tudi za dispanzer za borce. V Zdravstvenem domu menijo, da bi jesenška bolnica lahko prevzela oddelok, najemniško pogodbo pa bodo z bolnico morali prekiniti; se naprej pa so jim pripravljeni nuditi prostore za dejavnost specijalističnih ambulant.

V razpravah, ki trajajo že precej let, sodeluje tudi strokovna služba in presoja utemeljenost obstoja otoloskega oddelka ali drugačnega uredničevanja otoralingološke dejavnosti v gorenjskem zdravstvu. Med drugim menijo, naj zbor izvajalcev skupščine medobčinske zdravstvene skupnosti Kranj predlaga skupščinam zdravstvenih skupnosti, da naj po analizah in potrebah uporabnikov Gorenjske ugotove upravičnost obstoja oddelka, ki naj bi ga Splošna bolnica Jesenice preselila v matično bolnico, v Zdravstvenem domu pa naj bi organizirala specijalistično ambulantno dejavnost. S takšno rešitvijo bi oddelok obdržali v gorenjskem zdravstvu, hkrati pa razrešili resnično prostorsko stisko v Zdravstvenem domu Kranj ter zagotovili uporabnikom, ki uveljavljajo osnovno in specijalistično zdravstveno varstvo v Zdravstvenem domu Kranj izboljšanje zdravstvenega standarda.

D. Sedej

V laboratoriju so skrajno utesnjeni...

Naši športniki

Janez Klemenčič:

3500 km na pripravah

Jezersko — Vasi Podblica, Nemške, Jamnik, Dražgoš so naši državni reprezentanci dale že veliko tekačev na smučeh. Naslednji, ki trka na njena vrata, čeprav ima še petnajst let, je Janez Klemenčič iz Nemške. Pred sedmimi leti se je zapisal tekom. Navdušil ga je kdo drug kot sosed — Jože Šolar, ki ga je tudi pripeljal v vrste kranjskega Triglava. Minulo zimo je prerasel pionirsko konkurenco, v letošnji prvič nastopu med mlajšimi mladinci. Prehod v starejšo kategorijo je bil zanjo uspešen, saj je letos zmagal na vseh štirih najpomembnejših tekmovanjih. Ob Planšarskem jezeru na Jezerskem si je pritekel drugi naslov republikev prvaka, prvega med mladinci. Na pet kilometrov dolgi proggi je ugnal Roberta Slabanja iz Dolja in klubskoga tekmeča, brata Katrašnika s Podblice. Ta dva sta na vsaki tekmi tudi Janezova najvernarnejša zasedovalca.

»Zadovoljen sem z mestom, ne pa tudi s časom, ki sem ga dosegel,« je ternal Janez po tekmi na Jezerskem. Ni bil zadovoljen, četudi je zmagal z domala polminutno prednostjo. Proga pa je bila očitno zanjo prekratka, saj se je po tekmi podal še na krajsi trening.

Janez Klemenčič, sicer dijak prvega letnika naravoslovno-matematične usmeritve na kranjski gimnaziji, je mlad in obetaven tekmovalec. Volje mu ne manjka. Trdga dela in garanja, ki je ključ do uspehov, se je vadil na domači kmetiji. Poleti pomaga staršem pri delu, kar je tudi del njegovih kondicijskih priprav. Pozimi se nenehno treningi in tekmovanja, svoje zahteve šola, tako da za pomoč v hlevu in v gozdu ne ostane časa.

»Na pripravah za letošnjo tekmovalno sezono sem pretekel z rokami in po suhem 3500 kilometrov, ko je zapadel sneg, še tisoč na smučeh. Trenirali smo na Jamniku, kjer so poleti in pozimi ugodne možnosti za vadbo.«

To je tudi naša prednost, zato ni čudno, da so domala vsi najboljši tekači kranjskega Triglava doma iz teh krajev. No, letos jo je zagodel sneg in večino treningov smo opravili na Jezerskem,« pravi Janez.

Ko ga povprašamo po tekmovalnih načrtih, beseda kar noče z jezikom. Preveč skromen je Janez, da bi na veliko oznanjal svoje cilje.

»Trenirati, teči, trenirati in teči, dosegci se boljše čase. To so moji cilji za prihodnje leto, ko bom še tekmoval med mlajšimi mladinci. Potem pa — da bi se uvrstil v državno reprezentanco in da bi tekel na vsaj eni tekmi za svetovni pokal.«

Natreti niso pretirani, saj je Janez zavzet na treningih in neugnam v smučni, na tekmi pa vedno najmodnejši adut trenerja Gašperja Kordeža. C. Zaplotnik

Lokostrelstvo

Janez Kramar in Exoterm državna prvaka

LJUBLJANA — Minilo nedeljo so se jugoslovenski lokostrelci zbrali v halu Tivoli na uvodni tekmi za jugoslovenski lokostrelski pokal. Hkrati je bilo tudi državno prvenstvo v instinktivnem in compound slogu v dvorani.

Lokostrelci kranjskega Exoterra so v obeh disciplinah posegli po najvišjih mestih. Junak prvenstva je bil Janez Kramar, ki je osvojil naslov državnega prvaka v instinktivnem slogu. Dolgoletni entuzias kranjskih lokostrelcev je takoj poleg velikih delovnih uspehov v klubu pridal še lep tekmovalni dosežek. Ekipno so Kramar, Sorli in Sever osvojili drugo mesto v državi. Exoternova ekipa Podržaj, Tomazin in Arh je prevzela prizant v compoundu slogu Jugobanka in naslov državnega prvaka prenesla na Gorenjsko.

Omeniti velja uspeh Ksenije Puch, edine ženske predstavnice v klubu, ki je na svoji prvi tekmi osvojila šesto mesto v prostem slogu. Dosežen rezultat ji bo velika spodbuda za še zavetjejo vadbo. Vse večji uspehi Exoternovih lokostrelcev so najboljši pokazatelj, da se v klubu resno in zagnano dela. Lokostrelski klub

bo slavil desetletnico svojega dela. Prav bi bilo, da bi bilo naslednje državno prvenstvo v tej zanimivi športni disciplini prav v Kranju.

Rezultati — 1. Kramar (Exoterm) 502, 2. Jemec 490, 3. Letnar (oba Kamnik) 488, 4. Sorli 486, 5. Sever (oba Exoterm) 425. **Ekipno** — 1. Kamnik 1460, 2. Exoterm 1413, 3. Postojna 1330.

Compound — 1. Klemen (Muta) 574 (državni rekord), 2. Marjan Podržaj 552, 3. Tomazin (oba Exoterm) 543. **Ekipno** — 1. Exoterm 1569, 2. Jugobanka 1504, 3. Muta 1428.

V prostem slogu so se najboljši jugoslovenski lokostrelci pomerili še za jugoslovenski pokal in za kvalifikacije za evropsko dvoransko prvenstvo. Normo je izpolnil Bojan Ploj iz Maribora, drugi je bil Sarič iz Reke, tretji pa Podržaj (Exoterm). Pri ženskah je zmagal Višnjičeva iz Zagreba, pri mladincih pa je bil najboljši Strgarič iz Reke.

Ekipni vrstni red — 1. Reka 1658, 2. Koka (Varaždin) 1632, 3. Maribor 1606. J. Sorli

Smučarski skoki

Tri prva mesta za Triglav

Planica — Na 25-m skakalnici je bila zaostala tekma starejših cicibanov za pokal cockte, ki bi morala biti že pred 14 dnevi v Ljubljani. Po sklepu tekmovalne komisije pa so jo izvedli v Planici ob organizaciji vseh sodelujočih klubov.

Rezultati: 1. Knafej (Triglav) 208,0 (21, 21), 2. Jagodic (Triglav) 201,5 (20, 20,5), 3. Zupan (Triglav) 195,0 (20,5, 20), 4. Ažman (Braslovče—Andraž) in Pogoreščnik (T. Velenje), 6. Cepelnik (T. Velenje), 7. Stele (Triglav), 8. Roman (Triglav), 12. Kocelj (Triglav), 13. Pagon (Triglav — Duplje), 15. Končić (Triglav — Duplje).

J. J.

Kavčič državni prvak

Planica — Smučarski skakalni klub iz Žirov se je spet izkazal. Že drugič v letošnji zimi je moral izvesti tekmovanje v Planici, ker v Žireh ni bilo snega. Starejši mladinci so se pomerili za naslov državnega prvaka na 90-m skakalnici, kjer je zanesljivo zmagal Kavčič iz Žirov. Le-ta zanesljivo vodi tudi v tekmovanju za pokal cockte. Drugo mesto sta si upravičeno razdelila Dolar (Triglav) in Peljhan (Žirovnica). V ekipni konkurenčni so imeli največ uspeha skakalci kranjskega Triglava, saj se je med deserterje najboljših uvristilo kar pet tekmovalcev.

Rezultati: 1. Kavčič (Žiri) 224,4 (80, 86), 2. Dolar (Triglav) 192,9 (74, 77) in Peljhan (Žirovnica) 192,9 (72, 79), 4. Debeljak (Ilirija) 184,5 (67, 80), 5. Škerjanc (Triglav) 184,4 (73, 75,5), 6. Šturm (Triglav), 7. Fajfar (Bled), 8. Verdev (Braslovče—Andraž), 9. Dolenc (Triglav) in Slatner (Triglav), 12. Eržen (Žiri), 14. Mur (Žiri), 15. Žabkar (Tržič).

J. Javornik

Jamarske novice

• Člani društva za raziskovanje jam Kranj so lani opravili 226 spustov v jame in brezno. Na 61 skupinskih akcijah je sodelovalo 31 jamarjev, največkrat med njimi Igor Potočnik. Člani so bili na 90 oglednih, 77 raziskovalnih, 45 merilskih ter 14 fotografiskih ekskurzijah. V kranjskih občinih zanimalo za jamarstvo načrta, zato se tudi letos obeta pestra društvena dejavnost.

• Kranjsko društvo pripravlja za prvomajski praznike jamarsko odpravo v brezno Propante (- 407 metrov) v grški pokrajini Epir. Odpravo pa šteila devet članov, na poti pa bo štirinajst dni. Prijave z osebnimi podatki in kratkim jamarskim živiljenjepisom sprejemata društvo na naslov DZRJ Kranj, Kajuhova 34, 64000 Kranj najkasneje do 25. februarja. Stroške odprave plačajo jamarji sami.

• Člani kranjskega društva Igor Potočnik in Brane Benčevič sta ob koncu januarja raziskovala brezno v okolici vasi Kostanje blizu Knina. 24. januarja sta se spustila v 40 metrov globoko Bjelanko golubnjačo, kjer sta opazila tudi okostja ljudi in živali. Domacični pravijo, da leži v brezni 300 posmrtnih ostankov nemških vojakov iz druge svetovne vojne. Hud smrdat se je že dve leti po vojni širil naokoli, zato so se ljudje brezna na daleč izogibali. Naslednji dan sta se kranjska jamarja spustila v 65 metrov globoko Drenovačo. V bližini so verjetno tudi vzpostavljena brezna, kamor pa bi bilo mogoče splezati le s klasičnim prečenjem. Se isti dan sta obiskala Tržič, 60 metrov globoko brezno z zasiganimi policami. 26. januarja sta bila v breznu Mičetuša in istega dne tudi v Golubnjači. Brezno ima številne kapniške tvorbe in blato ilovljeno dno. Le nekaj kilometrov je oddaljeno od izvirov Krke, zato bi prodiranje po potoku, ki teče skozi brezno, verjetno dalno zanimive rezultate. Kranjski jamarji se bodo na področje Knina zanesljivo še vrnili.

M. C.

• Člani kranjskega društva Igor Potočnik in Brane Benčevič sta ob koncu januarja raziskovala brezno v okolici vasi Kostanje blizu Knina. 24. januarja sta se spustila v 40 metrov globoko Bjelanko golubnjačo, kjer sta opazila tudi okostja ljudi in živali. Domacični pravijo, da leži v brezni 300 posmrtnih ostankov nemških vojakov iz druge svetovne vojne. Hud smrdat se je že dve leti po vojni širil naokoli, zato so se ljudje brezna na daleč izogibali. Naslednji dan sta se kranjska jamarja spustila v 65 metrov globoko Drenovačo. V bližini so verjetno tudi vzpostavljena brezna, kamor pa bi bilo mogoče splezati le s klasičnim prečenjem. Se isti dan sta obiskala Tržič, 60 metrov globoko brezno z zasiganimi policami. 26. januarja sta bila v breznu Mičetuša in istega dne tudi v Golubnjači. Brezno ima številne kapniške tvorbe in blato ilovljeno dno. Le nekaj kilometrov je oddaljeno od izvirov Krke, zato bi prodiranje po potoku, ki teče skozi brezno, verjetno dalno zanimive rezultate. Kranjski jamarji se bodo na področje Knina zanesljivo še vrnili.

• Člani kranjskega društva Igor Potočnik in Brane Benčevič sta ob koncu januarja raziskovala brezno v okolici vasi Kostanje blizu Knina. 24. januarja sta se spustila v 40 metrov globoko Bjelanko golubnjačo, kjer sta opazila tudi okostja ljudi in živali. Domacični pravijo, da leži v brezni 300 posmrtnih ostankov nemških vojakov iz druge svetovne vojne. Hud smrdat se je že dve leti po vojni širil naokoli, zato so se ljudje brezna na daleč izogibali. Naslednji dan sta se kranjska jamarja spustila v 65 metrov globoko Drenovačo. V bližini so verjetno tudi vzpostavljena brezna, kamor pa bi bilo mogoče splezati le s klasičnim prečenjem. Se isti dan sta obiskala Tržič, 60 metrov globoko brezno z zasiganimi policami. 26. januarja sta bila v breznu Mičetuša in istega dne tudi v Golubnjači. Brezno ima številne kapniške tvorbe in blato ilovljeno dno. Le nekaj kilometrov je oddaljeno od izvirov Krke, zato bi prodiranje po potoku, ki teče skozi brezno, verjetno dalno zanimive rezultate. Kranjski jamarji se bodo na področje Knina zanesljivo še vrnili.

• Člani kranjskega društva Igor Potočnik in Brane Benčevič sta ob koncu januarja raziskovala brezno v okolici vasi Kostanje blizu Knina. 24. januarja sta se spustila v 40 metrov globoko Bjelanko golubnjačo, kjer sta opazila tudi okostja ljudi in živali. Domacični pravijo, da leži v brezni 300 posmrtnih ostankov nemških vojakov iz druge svetovne vojne. Hud smrdat se je že dve leti po vojni širil naokoli, zato so se ljudje brezna na daleč izogibali. Naslednji dan sta se kranjska jamarja spustila v 65 metrov globoko Drenovačo. V bližini so verjetno tudi vzpostavljena brezna, kamor pa bi bilo mogoče splezati le s klasičnim prečenjem. Se isti dan sta obiskala Tržič, 60 metrov globoko brezno z zasiganimi policami. 26. januarja sta bila v breznu Mičetuša in istega dne tudi v Golubnjači. Brezno ima številne kapniške tvorbe in blato ilovljeno dno. Le nekaj kilometrov je oddaljeno od izvirov Krke, zato bi prodiranje po potoku, ki teče skozi brezno, verjetno dalno zanimive rezultate. Kranjski jamarji se bodo na področje Knina zanesljivo še vrnili.

• Člani kranjskega društva Igor Potočnik in Brane Benčevič sta ob koncu januarja raziskovala brezno v okolici vasi Kostanje blizu Knina. 24. januarja sta se spustila v 40 metrov globoko Bjelanko golubnjačo, kjer sta opazila tudi okostja ljudi in živali. Domacični pravijo, da leži v brezni 300 posmrtnih ostankov nemških vojakov iz druge svetovne vojne. Hud smrdat se je že dve leti po vojni širil naokoli, zato so se ljudje brezna na daleč izogibali. Naslednji dan sta se kranjska jamarja spustila v 65 metrov globoko Drenovačo. V bližini so verjetno tudi vzpostavljena brezna, kamor pa bi bilo mogoče splezati le s klasičnim prečenjem. Se isti dan sta obiskala Tržič, 60 metrov globoko brezno z zasiganimi policami. 26. januarja sta bila v breznu Mičetuša in istega dne tudi v Golubnjači. Brezno ima številne kapniške tvorbe in blato ilovljeno dno. Le nekaj kilometrov je oddaljeno od izvirov Krke, zato bi prodiranje po potoku, ki teče skozi brezno, verjetno dalno zanimive rezultate. Kranjski jamarji se bodo na področje Knina zanesljivo še vrnili.

• Člani kranjskega društva Igor Potočnik in Brane Benčevič sta ob koncu januarja raziskovala brezno v okolici vasi Kostanje blizu Knina. 24. januarja sta se spustila v 40 metrov globoko Bjelanko golubnjačo, kjer sta opazila tudi okostja ljudi in živali. Domacični pravijo, da leži v brezni 300 posmrtnih ostankov nemških vojakov iz druge svetovne vojne. Hud smrdat se je že dve leti po vojni širil naokoli, zato so se ljudje brezna na daleč izogibali. Naslednji dan sta se kranjska jamarja spustila v 65 metrov globoko Drenovačo. V bližini so verjetno tudi vzpostavljena brezna, kamor pa bi bilo mogoče splezati le s klasičnim prečenjem. Se isti dan sta obiskala Tržič, 60 metrov globoko brezno z zasiganimi policami. 26. januarja sta bila v breznu Mičetuša in istega dne tudi v Golubnjači. Brezno ima številne kapniške tvorbe in blato ilovljeno dno. Le nekaj kilometrov je oddaljeno od izvirov Krke, zato bi prodiranje po potoku, ki teče skozi brezno, verjetno dalno zanimive rezultate. Kranjski jamarji se bodo na področje Knina zanesljivo še vrnili.

• Člani kranjskega društva Igor Potočnik in Brane Benčevič sta ob koncu januarja raziskovala brezno v okolici vasi Kostanje blizu Knina. 24. januarja sta se spustila v 40 metrov globoko Bjelanko golubnjačo, kjer sta opazila tudi okostja ljudi in živali. Domacični pravijo, da leži v brezni 300 posmrtnih ostankov nemških vojakov iz druge svetovne vojne. Hud smrdat se je že dve leti po vojni širil naokoli, zato so se ljudje brezna na daleč izogibali. Naslednji dan sta se kranjska jamarja spustila v 65 metrov globoko Drenovačo. V bližini so verjetno tudi vzpostavljena brezna, kamor pa bi bilo mogoče splezati le s klasičnim prečenjem. Se isti dan sta obiskala Tržič, 60 metrov globoko brezno z zasiganimi policami. 26. januarja sta bila v breznu Mičetuša in istega dne tudi v Golubnjači. Brezno ima številne kapniške tvorbe in blato ilovljeno dno. Le nekaj kilometrov je oddaljeno od izvirov Krke, zato bi prodiranje po potoku, ki teče skozi brezno, verjetno dalno zanimive rezultate. Kranjski jamarji se bodo na področje Knina zanesljivo še vrnili.

• Člani kranjskega društva Igor Potočnik in Brane Benčevič sta ob koncu januarja raziskovala brezno v okolici vasi Kostanje blizu Knina. 24. januarja sta se spustila v 40 metrov globoko Bjelanko golubnjačo, kjer sta opazila tudi okostja ljudi in živali. Domacični pravijo, da leži v brezni 300 posmrtnih ostankov nemških vojakov iz druge svetovne vojne. Hud smrdat se je že dve leti po vojni širil naokoli, zato so se ljudje brezna na daleč izogibali. Naslednji dan sta se kranjska jamarja spustila v 65 metrov globoko Drenovačo. V bližini so verjetno tudi vzpostavljena brezna, kamor pa bi bilo mogoče splezati le s klasičnim prečenjem. Se

RADIJSKI SPORED

KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE LOGATEC
61370 LOGATEC, tel. (061) 741-333, telex 31656

SOBOTA, 5. feb.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Pionirski tehnik - 9.05 Matinečki koncert - 9.45 Zapomni pesem - Mladiški zbor gimnazije Koper - 10.05 Po republikah v pokrajinh - 10.25 Panorama lahke glasbe - 11.05 Pogovor s poslušalci - 11.35 Srečanja republik v pokrajini - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Naši poslušalci čestitajo v pozdravljanju - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 14.05 Glasbena panorama - 15.30 Obvestila in zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - Zunanje politični magazin - 18.00 Skatlica z godbo - 18.30 Mladi mladim - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 21.35 Mladi mostovi - 19.55 Domovina je ena - 20.00 Sobotni zabavni večer - 21.00 Za Slovence po svetu - 23.05 Literarni nočurno - Oton Zupančič: Pesni - 23.15 Od tod do polnoči - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.15 Sobota na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - Sobotni pobude, Človek in prosti čas, glasba, Minute za EP in še kaj - 19.25 Sport in glasba - 21.18 Pol ure za Šanson - 21.45 SOS - Sobotno obujanje spominov - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

11.05 Ali poznate? Opero »Vodnjaku« Vilema Blodka? - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odu - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 14.05 V gesteh pri zborih jugoslovenskih radijskih postaj - 14.25 Naši poslušalci čestitajo v pozdravljanju - 15.00 Dogodki in odmivi (prenaša tudi II. program) - 15.30 Obvestila in zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - Zunanje politični magazin - 18.00 Skatlica z godbo - 18.30 Mladi mladim - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 21.35 Mladi mostovi - 19.55 Domovina je ena - 20.00 Sobotni zabavni večer - 21.00 Za Slovence po svetu - 23.05 Literarni nočurno - Oton Zupančič: Pesni - 23.15 Od tod do polnoči - 00.05 Nočni program - glasba

SREDA, 9. feb.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb - 8.30 Govorimo makedonsko in srbohrvaško - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 11.05 Ali poznate? - 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo - 14.25 Naši poslušalci čestitajo v pozdravljanju - 15.30 Obvestila in zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 16.45 Naši gosti - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Zborovske pesmi Riste Savina, Milka Škobereta in Emila Adamiča - 18.15 S knjižnega trga - 18.40 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansamblom Borisa Kovačiča - 20.00 Kulturni globus - 20.10 Prisluhnite, izberite - 21.05 Glasba velikanov - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Novosti iz našega arhiva - 23.05 Literarni nočurno - France Prešeren: Sonete - 23.15 Ob domaćem ognjišču - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.15 Petek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - Zročki in z glavo, glasba, Znanost in tehnika, Minute za EP in še kaj - 19.25 Stereorama - 20.00 Misel in pesem - 20.45 Moderni zvoki - 21.03 Zavrtite, uganite... - 22.00 S festivalov jazz-a Jazz Ost-West, Nürnberg '82 - 4. oddaja: Egberto Gismonti in Academia de Dancas - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

1953-1983
KLI 30 let
KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE LOGATEC
61370 LOGATEC, tel. (061) 741-333, telex 31656

7.15 Sreda na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - Odpirata vrata, kultura, glasba, Minute za EP in še kaj - 19.25 Novi val - 20.20 Likovni odmivi - 20.33 Melodije po pošti - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

1953-1983
KLI 30 let
KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE LOGATEC
61370 LOGATEC, tel. (061) 741-333, telex 31656

TOREK, 8. feb.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Za Šolarje - 8.35 Iz glasbenih šol - Glasbena šola Trbovlje - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Ali poznate? Mihail Glinka: Ivan Susanin - 11.35 Naše pesmi in plesi - 12.10 Danes smo izbrali - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Po domače - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 14.05 V korak z mladimi - 14.35 Čez tri gore, čez tri dole - 15.00 Dogodki in odmivi (prenaša tudi II. program) - 15.30 Obvestila in zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Sotočja (prenos iz studia radia Maribor) - 18.45 Glasbena medigrad - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansambalom Bojana Adamiča - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.35 Odsokna deska - Nataša Kalaba - kavir - 21.05 Radijska igra - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Mikrofon za slovenske pevce zabavne glasbe - 23.05 Literarni nočurno - Nagrjenec Prešernovega skladja 83 - 23.15 Mozaik lahke glasbe - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.15 Nedelja na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - V nedeljo se dobimo, šport, glasba in še kaj - 19.30 Stereoama - 20.30 Glasba iz starega gramofona - 21.15 Naš podiplomat - Momo Karpor: Človek iz menze - 21.33 Lahke note - 21.45 Radio Student na našem valu - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

1953-1983
KLI 30 let
KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE LOGATEC
61370 LOGATEC, tel. (061) 741-333, telex 31656

7.15 Torek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - Omejitev hitrosti, Na obisku v... glasba, Minute za EP in še kaj - 19.25 Stereoama - 20.00 Torkov glasbeni magazin - 21.33 Jazz na II. programu - Martij Solal Band - Gostja oddaja: Metka Volčič - Joachim Kuhn - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

1953-1983
KLI 30 let
KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE LOGATEC
61370 LOGATEC, tel. (061) 741-333, telex 31656

NEDELJA, 6. feb.

Prvi program

5.00 Jutranji program - glasba - 8.07 Radijska igra za otroke - 9.06 Se pomnите, tovariši - 10.05 Nedeljska matineja - 11.00 Naši poslušalci čestitajo v pozdravljanju - 13.10 Zabavna glasba - 13.20 Za naše kmetovalce - 14.05 Pihalne godbe - 14.20 Hrastovska tega tedna - Hrastovska Lokošek: »Avtor« išče Šest oseb - 14.25 Z majhnimi ansamblji - 15.10 Pri nas doma - 15.30 Nedeljska reportaža - 15.55 Amaterski zbor pred mikrofonom - 3. zagonična oddaja za sezono 1983 - 16.20 Popoldanski simfonični koncert - 17.05 Prijava ljubljene operne melodije - 17.50 Zabavna radijska igra - Na zgornji polici - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Glasbene razglednice - 20.00 V nedeljo zvezčer - 22.20 Skupni program JRT - studio Zagreb - Glasbena tribuna mladih - 23.05 Literarni nočurno - Herman Hesse: Igri steklenih biserov - 23.15 Disco, disco - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.15 Nedelja na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - V nedeljo se dobimo, šport, glasba in še kaj - 19.30 Stereoama - 20.30 Glasba iz starega gramofona - 21.15 Naš podiplomat - Momo Karpor: Človek iz menze - 21.33 Lahke note - 21.45 Radio Student na našem valu - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

1953-1983
KLI 30 let
KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE LOGATEC
61370 LOGATEC, tel. (061) 741-333, telex 31656

PONEDELJEK, 7. feb.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Aktualni problemi markizma - 8.25 Ribarja - 8.40 Pesmica za mlade risarje in pozdravi - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za...

Vilijs Petrič - 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 18.35 Beethoven - nekoliko drugače - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansamblom Slavku Žnidarsiču - 20.00 Četrtek večer domaćih pesmi in napevov - 21.05 Literarni večer - Prešernov nagrjenec 83 - 21.45 Lepe melodije - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Večerna podonika - 23.05 Literarni nočurno - Frank K. Parkes: Pesmi - 23.15 Paleta popev jugoslovenskih avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.15 Cetrtek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - Vročo hladno, glasba, Minute za EP in še kaj - 19.25 Stereoama - 20.00 Misel in pesem - 20.45 Moderni zvoki - 21.03 Zavrtite, uganite... - 22.00 S festivalov jazz-a Jazz Ost-West, Nürnberg '82 - 4. oddaja: Egberto Gismonti in Academia de Dancas - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

1953-1983
KLI 30 let
KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE LOGATEC
61370 LOGATEC, tel. (061) 741-333, telex 31656

Delavska univerza Radovljica

Objavlja prosta dela in naloge
STROKOVNEGA DELAVCA
ZA ORGANIZACIJO
IN VODENJE SPLOŠNO
IZOBRAŽEVALNEGA
PODROČJA

Za opravljanje del in nalog morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba pedagoške smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj na področju izobraževanja odraslih z opravljenim strokovnim pedagoško-an-dragoškim izpitom

Prednost imajo učitelji nemškega in angleškega jezika.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave v 8 dneh po objavi na naslov: Delavska univerza Radovljica, Linhartov trg 1, 64240 Radovljica.

NAGRADNA KRIŽANKA

OLAS	BRDU OTOK OB ZAH. OBALI MALE AZURE	RAZVJEDNI VALCI, KODR. ODRAVLJ. KLAJN, FRAGUO	GL. MESTO ZVEZNE DR. GEORGIA, GORICE	PESNIK MODERNI, ITRAGOTRI, TROPICA, PAPUSA	TROPLJA, LAUDI, KIKI	POSTNA TERUPICA	PONAVLJALNE GLASBE	NAT. KINO	DOPLET STOR NA AVTOZAV. EKOTIKE
SMUČARSKI OBJEKT									
SEZNOM, TOR ZA ZMENJ. NI TOR									
OTOK IN ODRAVLJ. V SREDIG-ZEMELJU									
BOGICA RASTLINA									
MUŽIČA Z MALO ALI NI DELA									
OLAS	FRANC TOMČIĆ	KRINKA							
IGRALKA FARROW									
ANA KARIC									
ZNAMKA JIH. HP. KOLINSKE									
ANGL. POL. TIK. VODNIK LAMBERT (CLEMENT)									
SOVJETSKI SAHOVSKI VELICOVSKY, STEV. ZIVI V. SVICI IN ZAKONI KUDA (VIKTOR)	VODJA SKUPINE V TA-BORŠOU	ANTON INGOLOJ							

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 5. 2.

8.15 Poročila - 8.20 Zverinice iz Rezije: Kako se je lisica naučila leteti - 8.40 Ciciban dober dan: Ustvarjamo - 8.55 Mali odred - otroška naničanka TV Skopje - 9.25 Arabela - češkoslovaška otroška serija - 9.55 Pisani svet: O palčkih nimamo pojma - 10.25 Vesolje: Blues za rdeči planet - 11.25 Muzeji Makedonije: Muzej Koča Racina - 11.55 Juhorina: Smuk za ženske, prenos - 13.15 EP v umetnostnem dresanju - ženske prosto - posnetek iz Dortmundu (do 14.15) - 15.50 Poročila - 15.55 Fantastični svet risanke, kanadski film - 16.55 PJ v košarki - Šibenka: Zadar prenos - 18.30 Japonska pravljica - risanka - 18.45 Muppet show: Roboti iz »Vojne zvezde« - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Daleč od ponorele množice - ameriški film - 22.35 Glasbeni oder: Srdjan Marjanović - oddaja TV Skopje - 23.05 Poročila

Calamity Jane, ameriški barvni film; režiser David Butler, igrajo: Doris Day, Howard Kell, Allyn McLerie, Philip Carey; Glasbena komedija je zasnovana na legendi o Calamity Jane, znani kurirki Ponny ekspresa, in revolverašu, divjem Billu Hickoku. Glavna junakinja je pisana na kožo Doris Day, ki je bila v petdesetih letih vodilna zvezda glasbenih filmov družbe Warner. Njena Calamity Jane je neugnanka, ki se obnaša kot fant, je strašno jekikava, pogumna pa za tri kavboje. Med pesmimi iz filma velja omeniti z oskarjem nagrajeni in še danes pribljubljeno Secret love.

Oddajniki II. TV mreže:

13.10 Test - 13.25 Trebević: EP v bobu štirsedu - prenos - 16.30 Risanka - 16.40 Poročila - 16.45 TV koledar - 16.55 Premor - 17.00 O. Davičo: Pesem, TV nadaljevanja - 18.00 Skadarlijski večeri, glasbena oddaja - 18.30 EP v umetnostnem dresanju - plesni pari, posnetek iz Dorts-

munda - 19.30 TV dnevnik - 20.00 TV kaset: Skupina »Patik« - 20.30 Poezija: Miodrag Pavlović - 21.05 Poročila - 21.10 Dosje 2064 - fejton - 21.55 Športna sobota - 22.15 Povsem osebno - dokumentarna serija

TV Zagreb I. program:

9.00 TV koledar: Pustolovščina na MtMcKinley, Risanka, Poročila - 10.05 Zimski spored za dijake - 11.55 Juhorina: smuk za ženske, prenos - 13.15 EP v umetnostnem dresanju - ženske prosto - posnetek iz Dortmundu (do 14.15) - 15.50 Poročila - 15.55 Fantastični svet risanke, kanadski film - 16.55 PJ v košarki - Šibenka: Zadar prenos - 18.30 Japonska pravljica - risanka - 18.45 Muppet show: Roboti iz »Vojne zvezde« - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Daleč od ponorele množice - ameriški film - 22.35 Glasbeni oder: Srdjan Marjanović - oddaja TV Skopje - 23.05 Poročila

NEDELJA, 6. 2.

8.00 Poročila - 8.05 Živ živ - otroška matineja - 9.00 H. Božić: Clovek in pol - nadaljevanja TV Zagreb - 9.55 St. Anton: slalom za moške, prenos 1. teka - 11.15 Velešlam za ženske, 1. tek, posnetek z Juhorino - 12.25 St. Anton: slalom za moške, prenos 2. teka - 13.00 Juhorina: veleslam za ženske, prenos 2. teka - 14.05 625 - oddaja za stik z gledalcem - 14.25 Poročila - 14.30 Visotni pritisk - zabavno glasbena oddaja TV Koper - 15.20 Cincinnati Kid - ameriški film - 17.00 Nas kraj: Velika - 17.15 Športna poročila - 17.30 Kdo so Deboltovi - ameriška dokumentarna oddaja - 1. del - 18.20 Alpe-Jadrani - informativna oddaja - 18.55 Ne prezrite - 19.10 Risanka - 19.20 Cik cak - 19.23 TV in radio noč - 19.25 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 19.57 Propagandna oddaja - 20.00 R. Marinković: Kiklop - nadaljevanja TV Zagreb - 21.05 Športni pregled - 21.35 Življenje obale, dokumentarno zabavna reportaža - 22.05 TV dnevnik

Cincinatija, je številka ena med poklicnimi igralci pokerja v New Orleansu. Ker nima sebi enakega tekmeča, namerava zapustiti mesto. Tedaj se razširi vest, da bo mesto obiskal Lancey Howard, nesporni kralj igralcev pokerja. Za Kida enkratna priložnost, da se končno lahko pomerti z velikim tekmem. Dobita se za zeleno mizo. Kdo bo zmagal? Mladostno zagnani Kid ali prekaljeni Lancey?

Oddajniki II. TV mreže:

11.45 Test - 12.00 Kmetijska oddaja: Kar znaš - to veljaš: Kako dohiteti Slovenijo - 14.00 Trebević: EP v bobu štirsedu - vključitev v prenos - 16.30 Slalom za moške - 2. tek - posnetek iz St. Anton - 17.10 EP v umetnostnem dresanju - posnetek revije iz Dortmundu - 18.30 Dedičina za prihodnost - dokumentarna serija - 19.15 Nas štirih kolesih, oddaja o prometu in turizmu - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Dnevi jazz-a '82 - 20.45 Včeraj, danes, jutri - 21.05 Budulat - sovjetska nadaljevanja (do 21.55)

TV Zagreb I. program:

16.40 Videostrani - 16.50 TV v šoli: Sime Vučetić, Makedonsčina - 17.40 Poročila - 17.45 Zom in Puk, lutkovna serija - 18.00 Igračkanja, otroška serija - 18.15 Potopisi - kažipoti: Oko Bistre planine - 18.45 Glasbena oddaja - 19.00 Telesport - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Raziskovanja 17.45 Zom in Puk, lutkovna serija - 18.00 Igračkanja, otroška serija - 18.15 Potopisi - kažipoti: Oko Bistre planine - 18.45 Glasbena oddaja - 19.00 Telesport - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Raziskovanja 20.45 Zagrebška panorama - 21.05 Bolnišnica na koncu mesta - češkoslovaška nadaljevanja (do 21.55)

TOREK, 8. 2.

10.25 Garmisch-Partenkirchen: slalom za moške - prenos 1. teka - 12.55 Garmisch-Partenkirchen: slalom za moške - prenos - 16.25 Poročila - 16.35 Slalom za moške, posnetek iz Garmisch-Partenkirchna - 17.35 Zverinice iz Rezije: Volk je delal za lisico - 17.55 Od vsakega jutra raste dan: Žiri - 18.25 Severnoprimski obzornik - 18.40 Memento sicijske - slovenski kratki film - 18.55 Knjiga - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Film tedna: Deževni ljudje, ameriški film - 21.40 V znamenju - 22.05 Namizni tenis - Jugoslavija: Madžarska

Oddajniki II. TV mreže:

15.35 Test - 15.50 TV dnevnik - 16.10 Mi in televizija, otroška oddaja - 16.40 PJ v košarki - Cibona: Partizan, prenos - 18.15 Književnost - 18.45 Telstart '82, zabavno glasbena oddaja - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 P. Voranc-T. Partljič: Pasja pot, TV drama - 21.00 Skupno - oddaja TV Novi Sad in drugih jugoslovenih studior - 21.45 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

15.35 Test - 15.50 TV dnevnik - 16.10 Mi in televizija, otroška oddaja - 16.40 PJ v košarki - Cibona: Partizan, prenos - 18.15 Književnost - 18.45 Telstart '82, zabavno glasbena oddaja - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Monitor - politični magazin - 21.06 Zdravnilica na vasi, humoristična serija - 21.45 TV dnevnik

PONEDELJEK, 7. 2.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Kultura govora, Makedonsčina, Odmor, Povej mi, povej: Priateljstvo; Muzej hrvaških arheoloških spomenikov - 10.35 Zimski spored za dijake - 17.20 Poročila - 17.25 Mali odred, otroška naničanka TV Skopje - 17.55 Clovekovo telo: Clovek E-bioelektriciteta - nepoznan vir energije - 18.25 Obzornik -

18.45 Zdravo mladi - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Prešernov dan, prenos prslave iz Cankarjevega doma - 21.20 Studio 2 - 23.10 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Zom in Puk, lutkovna serija - 18.00 Igračkanja, otroška serija - 18.15 Potopisi - kažipoti: Oko Bistre planine - 18.45 Glasbena oddaja - 19.00 Telesport - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Raziskovanja 17.45 Zom in Puk, lutkovna serija - 18.00 Igračkanja, otroška serija - 18.15 Potopisi - kažipoti: Oko Bistre planine - 18.45 Glasbena oddaja - 19.00 Telesport - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Raziskovanja 20.45 Zagrebška panorama - 21.05 Bolnišnica na koncu mesta - češkoslovaška nadaljevanja (do 21.55)

TV Zagreb I. program:

9.00 TV v šoli - 10.35 Zimski program - 15.05 Videostrani - 15.15 TV v šoli: Deževni domovi in šole v NOB Švedska - 16.05 Poročila - 16.10 Mi in televizija - 16.40 Košarka Cibona: Partizan - prenos - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Osijek - 18.45 Alpe-Jadranski: Žimski radosti, dok. zabavno oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Skupno - 20.50 Festove premiere: Iz življenja marionet, nemški film - 22.35 TV dnevnik

SREDA, 9. 2.

9.50 Maribor: slalom za ženske, prenos 1. teka - 12.50 Maribor: slalom za ženske, posnetek iz Maribora - 17.40 Poročila - 17.45 Gusarji kapitana Kuka - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Šibenik - 18.45 Prijatelji glasbe - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Soimenjaki: Moje ime je Mira in Zoran - 21.00 Jugoslovenski balet danes - 21.45 TV dnevnik - 22.05 Namizni tenis - Jugoslavija: Madžarska, posnetek

ČETRTEK 10. 2.

9.05 TV v šoli: TV koledar, Dvoživke, Matematika in šah, Poročila - 10.35 Zimski spored za dijake - 16.35 Poročila - 16.40 Smučarski tek na 15 km za moške, posnetek iz Igmane - 17.25 Vesolje: Popotni pričevanje - angleška poljudnoznanstvena serija - 18.25 Celjski obzornik - 18.40 Mozaik kratkega filma: Atletika, sovjetski kratki film - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Film tedna: Deževni ljudje, ameriški film - 21.40 V znamenju - 22.05 Namizni tenis - Jugoslavija: Madžarska

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Učitelj, otroška serija - 18.15 Sodobni dozski v medicini - 18.45 Še enkrat - zabavno glasbena oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zgodbe čez polno črto, TV namiznika - 21.10 Zagrebška panorama - 21.25 Kultura danes: Kronika FESTA

TV Zagreb I. program:

15.55 Videostrani - 16.05 TV v šoli: Dvoživke, Matematika in šah - 16.50 Poročila - 16.55 Igman: smučarski tek na 15 km za moške, posnetek - 17.45 Učitelj - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Split - 18.45 Še enkrat - zabavno glasbena oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Monitor - politični magazin - 21.06 Zdravnilica na vasi, humoristična serija - 21.45 TV dnevnik

PETEK, 11. 2.

8.55 TV v šoli: TV koledar, Francočina, Odmor, Pripovedka, TV gledališče, Poročila - 10.35 Žimski spored za dijake - 16.20 Poročila - 16.25 Smučarski skoki (70 m), posnetek iz Igmane - 17.25 Domaci ansambl: Ansambel Vita Muženica - 17.55 Ara-

prijatelju, dokumentarna oddaja - 21.40 Zagrebška panorama

TV Zagreb I. program:

9.00 TV v šoli - 10.35 Zimski program - 15.05 Videostrani - 15.15 TV v šoli: Deževni domovi in šole v NOB Švedska - 16.05 Poročila - 16.10 Mi in televizija - 16.40 Košarka Cibona: Partizan - prenos - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Šibenik - 18.45 Prijatelji glasbe - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Soimenjaki: Moje ime je Mira in Zoran - 21.00 Jugoslovenski balet danes - 21.45 TV dnevnik - 22.05 Namizni tenis - Jugoslavija: Madžarska, posnetek

revolucija v Jugoslaviji, Poročila - 10.35 Zimski spored za dijake - 12.30 Slalom za ženske, posnetek 1. teka iz Maribora - 12.50 Maribor: slalom za ženske, 2. tek - 16.45 Videostrani - 16.55 Slalom za ženske, posnetek iz Maribora - 17.40 Poročila - 17.45 Gusarji kapitana Kuka - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Šibenik - 18.45 Prijatelji glasbe - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Naši olimpijci - Šmarčki skakalci, dok. serija - 20.40 Zrcalo tedna - 21.00 Poletne želje - zimske serije ameriški film - 22.25 Poročila

Poletne želje, zimske sanje, ameriški barvni film; režiser Gilbert Cates, igrajo: Joanne Woodward, Martin Balsam, Sylvia Sidney; Film slika stopnje duševne krize v življenju ženske srednjih let. Rita Walden se vse preveč zateka v preteklost, zato ni kos sedanosti. Ima težave s hčerkjo, v skrbje je za sina, ne razume se materjo, pa tudi možu se vse bolj odtuje. Ko ji umre mati, doživi Rita živčni zlom. Da bi jo rejenih mučnih blodenj, mož Harry odpelje na potovanje v Evropo. Tam Rita spozna, da se človek ne sme izgubljati v preteklosti, pa tudi mora pogumno spopasti resničnostjo.

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Plavica, otroška serija - 18.15 Alkoholizem - bolzenšt - 18.30 TV dnevnik - 20.00 Okno v glasbeno delavnico - 20.45 Zagrebška panorama - 21.00 Porota, dokumentarna oddaja - 22.05 Nočni kino Vnitri, jugoslovenski fil

TV Zagreb I. program:

8.55 TV v šoli - 10.30 Poročila - 10.35 Žimski spored za dijake - 12.25 Igman: smučarski skoki (70 m) posnetek iz Igmane - 15.30 Videostrani - 15.40 TV v šoli: TV gledališče, Francočina - 16.35 Poročila

TV Zagreb I. program:

15.55 Videostrani - 16.05 TV v šoli: Dvoživke, Matematika in šah - 16.50 Poročila - 16.55 Igman: smučarski tek na 15 km za moške, posnetek - 17.25 Vesolje: Popotni pričevanje - angleška poljudnoznanstvena serija -

oj predpust, ti čas presneti

Zdaj zdaj bo tu pust in z njim pustne nočriče. Pa ne le to. Tako praznik ni praznik, če ni na mizi kaj dobrega: kuhanja šunka, flancati, krofi... Gospodinje bodo imelo spet polne roke dela. Pa nič zato. Da je le veselje v hiši, kaj?

Receptov za krofe smo v tem času menda že dovolj objavili. Če so jih gospodinje pridno izrezovale, jih imajo. Pa naj bo še enkrat. Morda je ta kaj drugačen, kaj boljši, da bodo zagotovo »krancelinji ratali«.

pustni krofi

Dva recepta vam bomo tokrat posredovali, pa si izberite po želji.

1.
1250 g moke
50 g kvase
150 g sladkorja
150 g masla
5 rumenjakov
10 g soli
1/2 do 3/4 mleka
rum, limonina lupina,
marelična marmelada, maščoba
za cvrenje, vanilijev sladkor
v prahu za posipanje

2.
550 g moke
40 g kvase
90 g sladkorja
100 g masla
8 rumenjakov
1/4 mleka, rum, limonina
lupina, 10 g soli, marelična
marmelada, maščoba za cvrenje,
vanilijev sladkor za posipanje.

Iz nekoliko moke, kvase in mleka pripravimo kvase in ga damo na toplo, da vzhaja.

Sladkor, rumenjake, sol, rum, limonino lupino in mleko pa medtem stopamo ter segrevamo do 28 stopinj. Pripravljeno raztopljeno maslo in mleko. V to mešanico damo kvase in preostalo moko. Pripravljeno testo mora biti mehko in dobro stopeno. Uporabljamo ročni stopalnik (kuhalični) ali mešalnik, da vnesemo v testo čim več zraka. Segrevamo pa ga zato, da omogočimo alkoholno vrenje. Testo razvaljamo za 1 cm na debelo - po vrhu ga ne smemo pomokati. Testo pri valjanju dvigujemo, da se krči. Z modelom označimo spodnje dele krofa, damo v sredino vsakega marelično marmelado in pokrijemo z drugim, nepolnjenim kosom. Ob robu stisnemo s kazalcem, vendar tako, da ni videti nobenih oditsov. Nato krofe izrezmo z manjšim izrezovalcem in obrnjene polagamo na pladnje, pokrite s platnenimi in z moko potreseni prti.

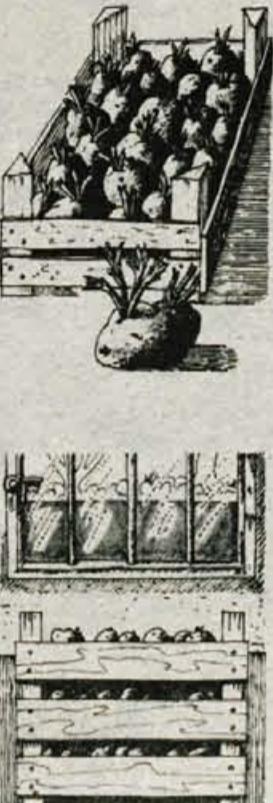
cvrenje

Iz cvrenje krof uporabljamo olje, mast ali čvrste rastlinske maščobe. Mast in olje dajejo krof dober okus. Rastlinske maščobe pa prenesajo višje temperature in olajšujejo cvrenje, vendar pa krofom ne dajejo posebnega okusa. Krofi ne smejo biti preveč vzhajani. Če je testo preveč vzhajano, maščoba lažje prodira v notranjost. Jajca, posebno beljak, zvišujejo vezenost in znizujejo vodor maščob. Tudi če je maščoba za cvrenje hladna, ni dobro; trajalo bo dalj časa, da se bo naredila čvrsta rjavkasta zunanjina kožica. Maščoba ima torej več časa za vdor.

Temperatura maščobe za cvrenje krofa naj bo 160 do 180 stopinj. Krofe vlagamo s spodnjo stranjo navzgor, vložimo jih toliko, da pokrijejo vso površino maščobe v posodi za cvrenje, ne da bi se med seboj stikali, ko se vzdignejo. Če posodo pokrijemo, pospešimo dviganje in širjenje krofa. Pokrov zadržuje paro, ko omeča površino testa, da se lahko bolj razteza. Ko je spodnja stran pečena, krofe obrnemo. Če se krofi ne potopijo do polovice v maščobo, rob ne more porjaviti: beli rob je znak dobre kvalitete krofov. Z vloženo mrežo dvigemo vse krofe hkrati iz maščobe, da se odkapljam.

Se tople potresemo z vanilijevim sladkorjem.

Pa še to: izkušene gospodinje pravijo, da bodo krofi lepo vzhajali in se naredili »s paščkom«, le, če bo kuhinja dovolj topla, če ne bomo preveč odpirali vrat. In vse, kar rabimo za mešanje testa, prej pogrejmo: od moke, sklede, prtov pa do valjarja. Pravijo, da se najbolje peče takrat, ko vsa hiša že spi. Pa bo verjetno držalo.

ta mesec na vrtu

Januarja in februarja naročamo semena! Načrtujemo setve. Popravljamo in nabavljamo orodje. Kupujemo lončke, vrtnarsko prst, škropiva in gnojila.

Februarja polnimo gnojak z gnojem ali listjem. Obod obdamo z gnom, da ne prodre mráz v setveni prostor. Ko se je ogrel, ga napolnimo s prstjo (gnojevko), ki ji primešamo biter ali huminal ali TKS, nato poravnamo prst in jo prekrnjemo z okni, slamovkami in pokrovkami ali plastiko; ko je ogreta tudi prst, sejemo: solato, kriščo, mesečno redkvico, karfijolo, kolerabico, por ter zeleno. Ponovno silimo radič. Nakalimo zgodnji krompir.

Gradove zidam si v oblake

Prvega septembra smo prestopili prag osmoga razreda. To leto za nas ni navadno. Moramo se odločiti, kakšen poklic bomo opravljali v večini našega življenja. To ni lahko. Le kako naj med mnogimi poklici izberemo ravno pravega, ki bi se skladal z našimi željami? Še v prejšnjih letih smo si izmislili, kaj bomo, ko bomo odrasli. Želeli smo postati filmske zvezde. Toda v osmem razredu si takih sanj ne smemo več dovoliti. Iz sebe moramo iztisniti še toliko znanja, da bo naše spričevalo zadostovalo zahtevam za nadaljnje šolanje.

Odločila sem se za poklic kmetijskega agronomova. V njem vidim vso svojo prihodnost. Seveda pa imam, kot vsi drugi, težave glede šolanja in zapoštive. A to želim postati in tudi bom!

Ze od nekdaj me je zanimalo delo na kmetiji. Kmet! Beseda se mnogim zdi kot žaljivka. Toda ni. Brez kmetov mi ne bi mogli uživati zdrave hrane, brez kmetij ne bi bilo mesa in sadja.

Svoje delo bom opravljala v kmetijski zadruži. Ljudem bom svetovala, kam naj posejemo žito, kam druge poljščine. Hkrati bom delala doma. Nekateri mislijo, da kmet sploh ni poklic. Zakaj ne? Ravnov tako opravlja delo kot ga oni v pisarnah. Po mojem je to še bolj cenjeno delo. Ko končaš študij, se lahko zapošliaš tudi na družbenem posvetu.

Večkrat sem že slišala besedo kmet iz ust človeka, ki sploh ne ve, kaj pomeni. Izgovarja jo z zanificiranjem in sama misli na domača živali ga prepojni z gnumom. Zakaj se mu potem ne zagnasi meso, ki ga uživa? Kot da ne bi vedel, od kod je. Da ga je pridejal kmet s svojim trdim delom. Vendar pa delo na kmetiji sploh ni težko. Že res, da včasih težko delaš, toda ko zadeš sad svojega dela, si žrčen. Lahko se pohvališ s pridelkom.

Kristina Šolar, 8. b
osn. šole Prešernove
brigade Železničarji

Naše živali

V našem hlevu veliko živali živi, med njimi so krava in goške tri. Petelinček naš malih komaj izvajen ima že glasek izosten. Na kupu gnoja poseda, njegov glas po celih vasi odmeva. Imamo tudi psa Čuvaj, ki vso noč laja.

On nas na cedilu nikoli ne pusti, vedno zalaja, če kaj se zgodi. Čuvar na kmetiji vse spati hiti, samo naš zvesti pes Čuvaj bedi.

Barbi Kern, Majka Tavželj in Katja Hladnik, osn. šola heroja Bratčiča Tržič

V deželi dedka Mraza

Nekoga dne sem odšel v poštelj, ne da bi zaprl okna. Slabo sem spal. Oziral sem se naokoli. Zazdrolo se mi je, da s posteljo letim v neznan dejel. Prišel sem do votline. Zaradi radovednosti sem stopil vanjo in hodil po ozkih rovih. Nenadoma sem obstal pred velikimi, zlatimi, z diamanti obrobjenimi vratimi.

Stopil sem skoznja in videl majhne, čisto majhne možičke, ki so nosili težka dora na velike sani, na katerih je že sedel dedek Mraz in se pripravljaj na dolgo potovanje. Toda takoj, ko sem stopil v kraljestvo dedka Mraza, so vsi nehalo delati in se ozrli vame. Bilo me je sram. Vprašal sem jih, če jim lahko pomagam, omi pa se se me zbal. K meni je pristopil dedek Mraz in me vprašal, čigav sem.

Vse sem mu povedal. Možičkom

me je predstavljal in mi razkazal

kraljestvo. Vse mi je zelo uga-

jalo, ena soba mi je bila pa še

posebno všeč, saj so bila v njej

darila z imeni. Opazil sem tudi

svoje ime. Ker pa se je danilo,

sem se od možičkov poslovil in

z dedkom Mrazom odpotoval na

zlatih saneh. Toda sani z dedkom Mrazom so se kmalu izgubile. Spet sem potoval na

svoji postelji, ki jo je premeta-

vale.

Kmalu sem se znašel v svoji sobi in po utrujajočem potovanju hitro zaspal. Ko sem se zjutraj zbudil, sem mislil, da sem sanjal, toda poleg mene je sedel majhen medvedek. Spoznal sem, da sem doživel pravljeno resnico, zato želim še kdaj odpotovati k dobremu dedku Mrazu.

V soboto je bila na karavli Edvarda Kardelja-Krištofa na tromeji v Ratečah spominska slovesnost ob 73. obletnici rojstva velikega sina Jugoslavije. Svečanosti so se razen graničarjev in drugih pripadnikov JLA udeležili številni ugodni gostje, med njimi tudi Stane Dolanc. Na fotografiji ga vidimo sredi učencev iz osnovne šole Gorenjskega odreda v Žirovnicah, ki so pripravili zanimiv kulturni program. — Foto: F. Perdan

*Iz
šolskih
klopi*

M. Mességué: Narava ima vselej prav povej mi, kaj ješ (2)

Otroke je treba že od rane mladosti navajati na to, da jedo vse. Ugotovili so, da so za človekovo zdravje in inteligenco odločilna danes vztrajajo pri tem, da morajo dobivati že dojenčki mešano hrano, torej proteine, vitamine in rudnine. Minili so časi večnih močnatih kaš, po katerih so bili otroci debeli, a neodporni. Danes dobivajo dojenčki tudi sadne sokove, zelenjavno kašo, sesekljano meso in ribe. Navdušeno zmanjajo košček sira že davno prej, preden dobijo zobe. Zato so bolj živahni, bolj trd.

V starih gospodinjskih knjigah so svetovali materam, naj skrbno pazijo kakšno hrano dajejo dekleton in kakšno fantom. Za fante so pripravljale vablivo in kreplko hrano, meso, ribe, jajca, sir itd. in jim dajale kdaj pa kdaj celo kozarec vina. Dekleta so dobivala sladkarje, pudinge, sokove in pecivo; s tako hrano so zelele dekleton kolikor mogoče podaljšati čar brezkrbne mladosti. To je zdaj, na srečo, zastarelo! Naša športna in delavna dekleta raje sežejo po sočnem rezku kakor po masleni kremi.

Odrasli se pogosto napacno hranijo iz lenobe. Mnogi moški kar na hitro pogoljnjejo kosilo v kantini ali restavraciji in dan za dnem jedo iste jedi: narezek, zrezek (ali piščanec) s pommes fritom in sir (ali pecivo). In potem držijo v roki pladenj, natrpan v glaynem s težko prebavljivo, mastno hrano, ki vsebuje dobi številnih hranilnih snovi, ki jih nujno potrebuje.

Pametna gospodinja nudi svoji družini redilino in hkrati krepilno hrano s tem, da ji pripravlja mešano hrano. Navdušujem se za enojno jed, toda mora biti obilna in mora vsebovati raznovrstne redilne snovi. Vzemimo kar npr. načevano kokoš, poslastico iz moje gaskonske domovine, ki ji dajem prednost pred vsemi drugimi jedmi že zaradi navezanosti na moj domači kraj. Da bi ostala kokoš sočna, dodamo načevu drugo sočno meso (klobase ali na kocke narezano slanino). Jajca v načevu dopolnijo proteine, v mleko namečen kruh redilne snovi, zčimbe (česen, čebula, peteršil, timijan, rožmarin itd.) pa prispevajo različne in številne vrline. V juho damo razno zelenjavno, ki vsebuje veliko rudnin. Tako je potem majhen obrok obložene kokoši res popolno kosilo, tako, kakor mora biti.

Možnosti, da vnesemo v jedilnik spremembo z eno samo jedjo, je veliko. Spremembo vnesemo z različnimi zelenjavnimi juhami, z enolomčnicami in mešanimi solatami iz surove zelenjave, ki jo nudi letni čas, ter z zelišči. Za posladek lahko pripravimo sadne solate iz svežih sadezov, dodamo pa jim še suhe slive, rezine, orehe, mandeljne itd.

»Berač je dobra popoldanska poslastica za otroke. Pri nas mu tako pravimo po štirih berških redovih: po dominikanch, avguštincih, frančiškanih in karmeličanah. Ti redovi namreč žive skromno asketsko in se zadovoljujejo s suhim in zelo redilnim sadežem (fige, grozdje, orehi in mandeljni), ki imajo iste barve kot njihove volnene kute.«

Izmed marmelad je po mojem mnenju najboljša že dolgo znana grozdna marmelada. Namazana na kruhu z masom da otroku vse, kar potrebuje, razen tegata grozdna marmelada nima nobene mrtve snovi (kakrsna je rafiniran sladkor).

Seveda je vse to mogoče le, če jemo doma, kar pa je težko uskladiti z modernim ritmom življenja, ko morajo že otroci jesti v šolskih kuhinjah. Zato vedno znova poudarjam, da moramo s skupnimi kosili zunaj doma izpravno vrednost kosil zunaj doma.

Dober zgodnji semenski krompir, ki smo ga odbrali za zgodnjo saditev, položimo v nizke gajnice in postavimo na svetlo mesto v kleti. 10 do 15 stopinj naj bo topo v kleti. Krompir bo tako v pravem

času dobil zeleno poganjko. Dober zgodnji krompir ni le dobra jed, temveč tudi hrana bogata beljakovin in vitaminov. Naključno ga lahko že v drugi polovici februarja.

Gasper

Bilo je lepo nedeljsko popoldne. Vreme je bilo kot nalašč za vožnjo s kolesom. Nisem dolgo okleval.

Soneč mi je močno pripekel v hrbel. Vse bolj vroče mi je postajalo. »V gozdu bo vožnja gotovo prijetnejša,« sem si rekел in zavil na pot, ki je peljala v gozd. Nenadoma pa sem pred seboj zagledal človeka, ki se mi je zazdel znan. Pomisil sem, da je spominil Gašperja. »Prav zares, on je,« sem si dejal in ustavil ob njem. Star, sklonjen in zguban je sedel na preperelem bukovem deblu. Obraz je bil videti utrujen in nenaspan, roke so se nemočno oprijemale palice, oči je imel zarosene. Stopil sem bliže k njemu in načel stopil na vejo. Zlomila se je, a tudi pok na ni predramil. Gledal je nekam v daljavo. Razumel sem ga. Že pred leti mi je vedel, da je srčni bolnik. Bil je zaverovan v svojo usodo, vedel je, kaj ga čaka. »Dober dan,« sem glasno pozdravil. Tedaj me je pogledal in se nasmehl. »O, dober dan,« je odzdravil in si pogladil sive skodrane lase. »Ves, jutri moram v bolnišnico,« je rekел s hlipajočim glasom. »Zdi se mi, da se ne bom več vrnil v ta gozd.«

Starček se mi je zasmilil. Ni sem imel besed. »Mogoče res,« sem pomisil, a na glas tega nisem rekel. Že prejšnje počitnice je bil potri, a klub temu je imel čas za nas. Veliko smo bili pri njem. Vedno je govoril samo o lepoti gozda, narave. Živel je sam v skromni koči sredi gozda. Bil je dober človek in pred bolezni jo je bil vesel kot malokdo.

Nisem vedel, kaj bi rekel, zato sem hotel oditi. »Pridi sem,« je skoraj razumljivo zamrmljal. Ponudil mi je »roko in zajok. Tudi meni so solze stopile v oči.«

Prejšnji tri dni sem zvedel, da je umrl. Slutil sem, da bo tako, ker je bil o svoji usodi tako trdno preprčan

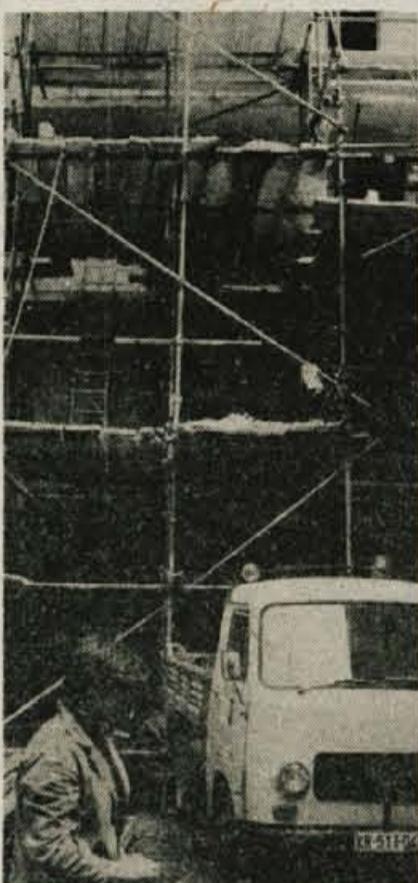
Živost za pomlajenimi pročelji

Tržičani so po programu revitalizacije starega mestnega jedra temeljito obnovili že tretjo hišo na Trgu svobode — Štirinajst družin je v petek dobilo ključe stanovanj, ki po funkcionalnosti v ničemer ne zaostajajo za stanovanji v modernih blokih — Letos pride na vrsto hiša na Trgu svobode 11, v kateri bo šest novih stanovanj — Revitalizacija pomeni ohranjanje plodne zemlje in življencev v starem mestu.

Tržič — Z obnovo starega mestnega jedra so Tržičani zaorali ledino v gorenjskem in širšem slovenskem, celo jugoslovenskem prostoru. Njihovo prvenstvo sloni na drugačnem, kvalitetnejšem pristopu k revitalizaciji. Niso se namreč zadovoljili le z obnovo zunanjih pročelij mogočnih starih hiš, kot marmarske druge, ampak so posegli v drobovje, v bistvo »boleznic«; lotili so se nestabilnih zidov, slabo vzdržljivih plošč, na pol razpadlih ostrešij, pomanjkljivih instalacij in nazadnje seveda tudi zunanjega lica zgradb, tako da so jim povrnili mladost.

Tako so vsebinsko preobrazili že tri mogočne stavbe na Trgu svobode v Tržiču. V predelanih sodobnih stanovanjih se je naselilo novo življence, v pritličjih trgovinice.

Zadnja je doživelala gradbeniški posug nekdanja Mandičeva hiša na Trgu svobode 25. V začetku lanskega junija so bile njene stene, kar jih

Nekdanja Mandičeva hiša v Tržiču z dvoriščne strani: 8. junija lani ...

je še ostalo, zavite v prašno meglo, iz katere so žalostno štrlela rebra. Taka je bila videti z dvoriščne strani, kamor so se majhni tornavniki komaj dokopali, da bi odpeljali kose opeke in kamenja.

V petek, 28. januarja, torej komaj pol leta kasneje, je stanovanjska skupnost že razdelila štirinajst ključev za lepa, funkcionalna stanovanja, ki v ničemer ne zaostajajo za stanovanji v modernih blokih.

V pol leta so delavci SGP Tržič, ki se so za revitalizacijske posege že dodobra izurili, porušili zgornji strop, nosilne kamnite zidove in ostrešje. Slabo konstrukcijo je zamenjala trdna plošča nad drugim nadstropjem pa še ena manjša nad njim, kjer so mansardna stanovanja, in nova streha.

Popravilo stare stavbe je običajno zamudnejše in zahtevnejše od novogradnje. Načrti je potrebno sproti

spreminjati, saj je konstrukcijska sposobnost objektov praviloma slabša, kot so pričakovali. TO pa povzroča dodatne stroške.

Revitalizacija je nekaj dražja od nove zidave. Ima pa na drugi strani najmanj dve prednosti, ki odtehtata višje stroške. Prva je obavarovanje zemlje, bolj ali manj primerne za obdelavo, druga vrnitev oziroma ohranitev življencev v starem mestnem jedru. Samo to bi še morali doseči, da bi obnovljena stanovanja kupovali občani, taki, ki so po tradiciji navezani na mesto, ki bi živelii z njim in zanj. To pa seveda pomeni več individualnega vlaganja, spodbujanega s posebnimi posojili.

Letos se namerava stanovanjska skupnost, ki ima pri uresničevanju revitalizacijskega programa največ težav z urejanjem lastninskih odnosov in namestitvijo stanovalcev med obnovitvenimi deli, lotiti že četrtega posega; posodobitve hiše na Trgu svobode 11, v kateri bo pridobila šest stanovanj. Prenova bo veljala okrog devet milijonov dinarjev.

H. Jelovčan

... in 28. januarja letos. — Foto: H. J.

Eksplodiral ekonom lonec

Kranj — V torek, 1. februarja, dopoldne je v stanovanju Marije Milojevič v Gubčevi eksplodiral ekonom lonec, v katerem se je kuhal fižol. Očitno se je varnostni ventil zamašil, zato je pokrov loneca odtrgalo in ga vrglo v strop. Pri tem je Milojevičeva, ki je prav tedaj držala lonec z levo roko, dobila udarec v roko, na oknih pa so popokala stekla.

Ogenj v obratu

Boh. Bistrica — V torek, 1. februarja, dopoldne je v oddelku opažnih plošč Lipa Bled v tozdu T. Gorenc v Boh. Bistrici izbruhnil ogenj. Vnebo se je pri napravi za vskravanje žaganja pri delovnih strojih. Okoli kovinskega polža v notranosti filtra se je nabralo precej žaganja in nesnage, tako da se je zaradi trena vnelo. Ogenj so pogasili tovarniški gasilci. Skode je za okoli 160.000 din.

NESREČE

IZVEN PREHODA ČEZ CESTO

Kranj — V ponedeljek, 31. januarja, nekaj minut pred 14. uro je Anica Milutinovič (roj. 1930) iz Kranja pri Veletrgovini Globus prečkal cesto izven prehoda za pešce. Prav tedaj je mimo pripeljal voznik osebnega avtomobila Franc Resnik (roj. 1961) iz Kamnika, ki je Milutinovičevu zadel. S hujšimi poškodbami so jo prepeljali v jeseniško bolnišnico.

A. Z.

TOVORNJAKA TRČILA

Škofja Loka — Zaradi neprimerne hitrosti je v ponedeljek, 31. januarja, ob 13. uri zaneslo v ovinku tovornjak, ki ga je vozil Alojz Stržinar (roj. 1938) iz Škofje Loke. Prav ko je bil zadnji del vozila na vozem pasu za promet vozil iz nasprotni smeri, je pripeljal voznik tovornjaka s prikolico Radovan Kitič (roj. 1953) iz Virmaša. Voznik je sicer zaviral, vendar pa je klub temu trčil in Stržinar je povrnil. Skode je za 270.000 din.

J. Kuhar

Obvestilo

Komite za družbeno planiranje in urejanje prostora občine Škofja Loka obvešča zamudnike, da lahko od 7. 2. 1983 dalje dvignejo bone za gorivo vsak ponedeljek od 10.00 do 14.30 ure in sredo od 10.00 do 16.00 ure na komiteju za družbeno planiranje in urejanje prostora in sicer:

- za obrtno dejavnost, razen osnovnih količin,
- za kmetijsko dejavnost, razen traktorjev in
- ostale katerim boni pripadajo po uredbi objavljeni v Uradnem listu SRS št. 46/82.

Komite za družbeno planiranje in urejanje prostora

Po Križajevih sledeh

Tržič — Tržič je res majhen, vendar je dal jugoslovanski reprezentant v vrsto odličnih smučarjev. Trenutno zastopata modre barve na svetovnih smučinah Polona Peharc in Bojan Križaj, po njunih sledeh pa skušajo iti klub premalo denarja za vrhunski šport tudi številni mladi nadobudnenci. V smučarskem klubu Tržič je v treh selekcijah okrog šestdeset alpskih smučarjev. Selekcije so sestavljene predvsem na osnovi kvalitete tekmovalcev, ne toliko po njihovih letih.

Tri počitniške tedne so v smučarskem klubu karsedu dobro izkoristili za treninge. Ves čas so bili otroci na Zelenici, konec minulega tedna pa je najkvalitetnejša prva selekcija, v kateri je celo en-ciciban, zaradi pomanjkanja snega odpotovala na vadbo v sosednjem Avstrijo.

Treninge vodi poklicni trener Pavel Grašček, ki so mu v teh treh tednih izmenoma pomagali še Zdravko Jazbec, Miran Markič, Zare Štrukelj in Milan Nadišar.

V letošnji sezoni je smučarski klub Tržič izpeljal tudi že tri tekmovalja, nazadnje tekmo za pokal Coca-cola za mlajše mladince in starejše pionirje. Med starejšimi pionirji je zmagal domačin Uroš Markič, pred tem je bil Jazbec najboljši v slalomu na gorenjskem.

Alpinizem

VZPONI OD VSEPOVSD

Clani AO Kranj so v zadnjem času opravili nekaj vzponov v različnih stenah. Klub zadnji močni odjugi so razmere za ekstremne vzpone še vedno precej slabe, stene so v večini primerov še vedno precej pokrite z ledom in mehkim snegom. Zato med vzponi prevladujejo smeri srednjih težav. V začetku januarja sta Igor Kalan in Srečo Rehberger preplezala Direktno smer v Storžiču; Matej Kranjc, Pavle Oman in Drago Segregar pa so se povzpeli na Kočno po JZ grebenu. 12. januarja sta Andrej in Marija Štemfelj v Storžiču opravila vzpon po Mladinskem smeri, dan kasneje pa so Marko Česen, Franci Pogačnik, Tone Hiršenfelder in Stane Čufer (zadnja dva sta člana AS Železniki) preplezali znano slovensko smer v severni steni Triglava. Imeli so zelo dobre razmere.

VZPONI AO JEZERSKO

Razmere za plezanje slapov so za sedaj zelo slabe, oziroma jih ponekod sploh ni, ker nekateri slapovi še niso zamrznili. Klub slabim razmeram sta 10. januarja Davo in Luka Karničar preplezala Sinji slap pod Češko kočo (250 m, 60–80 stopinj). Ista dva sta dva dni kasneje v SZ steni Koroške Babe preplezala Spominsko smer Viktorja Krča, z vrha pa sta po S grebenu in Ogledniški smeri sestopila v dolino. 15. t. m. so clani AO Jezersko imeli skupno turo. Povzpeli so se po grapi v Babah ter nadaljevali po SZ grebenu Ledinskega vrha, s katerega so se nekateri spustili tudi s smučni.

Tomo Česen

Tekmovalni in delovni uspehi

Godešič — Športno društvo Kondor je v minulem letu, ko je praznovalo 15-letnico obstoja, doseglo vrsto tekmovalnih in delovnih uspehov. Krajani so lani zgradili večnamensko igrišče; pozimi pa bodo primerni za drsanje, poleti za več športnih dejavnosti. S tem so na Godešiču pridobili 800 kvadratnih metrov novih površin za šport in razvedriilo. Clani društva so pri gradnji plošče in na nogometnem igrišču opravili prek tisoč prostovoljnih ur. Med krajani se je lani povečalo zanimanje za vse oblike rekreacije, predvsem za teke na smučeh in plavanje v bazenu v Železnikih. Clani trim sekcije, ki delujejo pri športnem društvu, so se udeležili domačih vseh tekov na smučeh v Sloveniji in nekateri tudi maratonov »Tri srca«. Na tekmovalnem področju so v minulem letu največ uspeha dosegli igralci namiznega tenisa. Clani so osvojili 12. naslov občinskega ekipev pravaka, prvo in tretje mesto med posamezniki ter kot ekipa peto mesto v gorenjski ligi. Nogometni so bili zmagovlci turnirja v Retečah, na Godešiču so bili drugi in v Vižmarjih ter pri Sv. Duhu tretji. Društvo je lani pridelalo več tekmovaljev: dve gorenjski prvenstvi ter sindikalne športne igre delavcev škofjeloške občine v namiznem tenisu, nogometni turnir ter več manjših prireditvev.

J. Starman

skem prvenstvu za cicibane, dobre uvitve in rezultate pa dosegajo tudi drugi člani kluba.

V tržiški občini je smučanje eden od prioritetenih športov, ki ga podpirajo lesokulturna skupnost in v precejšnjem meri delovne organizacije, saj so šteki vadbe in tekmovanje zelo visoki. Prav zato je nujna tudi delna pomag staršev, ki prispevajo k opremi svojih otrok, treningom v tujini, sodelujejo na prevozi na tekmovanja in podobno.

Zadnje tri tedne, ki so jih alpski smučarji — vadijo le slalom in veleslalom, ker za smuk ni primernih pogojev — iz tržiškega kluba preživeli na Zelenici, je delo po oceni trenerja Milana Nadišarja zelo dobro teklo. Kot koordinator ima za to največ zaslug pred vsem Janez Dovžan, predsednik tehničnega odbora smučarskega kluba.

H. J.

V treh dneh dvajset vzponov

Tržič — Tržiški alpinisti so ob izteku starega in v prvih dneh novega leta opravili več vzponov, čeprav so bile v stenah slabe plezalne razmere. Prednjaci je Iztok Tomazin z 20. vzponom v treh dneh. V novoletni noči in prvi januarji dopoldan je v severni steni Storžiča preplezel Mladinsko, Cankarjevo in dvakrat Kramarjevo smer. Naslednji dan je opravil sedem vzponov v severni steni Begunjščice, med njimi prvi ponovitvi Direktne smeri in Bela traku, Zeleniško in Frelihovo smer in druge. Tretji dan je v ostenu Vrtuče, Palca in Zelenjaka preplezel devet smeri: dve zimski prvenstveni — Levsteber (V/III/160 m) in Piščanec (III/III/200 m), četrto ponovitev Zapeljivke, prvo ponovitev Samotnega zleba. Zapeljivko je takoj za njima preplezala tudi naveza Bergant-Markič. Po dnevu počitka je Tomazin preplezel v severni steni Begunjščice še pet smeri. Na silevstrovo sta plezala tudi Dušan Markič in Borut Bergant. Preplezala sta Zeleniško smer v severni steni Begunjščice, dve dni kasneje še Frelihovo, Dečno in severozahodni greben Begunjščice.

Alpinisti nadaljujejo z vzponi tudi po prazničnih. 19. januarja sta Dušan Markič in Iztok Tomazin preplezala v severni steni Storžiča Mladinsko smer, zadnji direktno in sestopila po Kramarjevi smeri.

J. Kike

Vrsta vzponov radovljiskih alpinistov

RADOVLJICA — Clani alpinističnega odseka iz Radovljice so lani celoti izpolnili načrt dela. Pripravili so alpinistično šolo, plezali v domačih in tujih gorah ter pomagali matičnemu planinskemu društvu pri izgradnji zidnice na Kriške podle delih pri Roblekovem domu Begunjščici.

Alpinistična šola je zajela 7 predavateljev, diapositive ter praktične vaje aprila 3. in maju na plezalnem vadbišču na Rodinsku Razen, tekoči pa tečajniki opravili pet sestopnih tur v Julijce in Karavanke.

V odseku, ki je imel lani 7 alpinistov in 5 pripravnikov in prav toliko tečajnikov, so naredili skupno 446 plezalnih vzponov in 31 zimskih pristopov na vrhove nad 2000 metrov visine in 10 turnih smukov. Med vsemi vzponi jih je 133 ocenjenih s težino stopnjo V in VI, kar je po alpinistični merilni zelo težko. Kot največji dosežek je treba omeniti edini uspešen vzpon Jugoslovjan v Centralnih Alipah prejno zimo, ko sta Andrejčič in Pogačar nača prva alpinista zmogla zimski vzpon čez severno steno Les Courtes v Franciji. Božič in Jereb sta opravila drugi vzpon razen zloglasne smeri Sfinga v severni steni Triglava.

Med štirimi jugoslovenskimi udeleženci mednarodnega alpinističnega tabore Paklenici aprila lani je bil eden iz Radovljice. Vsaškoletnega jugoslovenskega tabore v Paklenici se je med pravomajskimi prazniki udeležilo 5 radovljiskih alpinistov, novembraškega pa 2. Novembra pa sta Jug in Pogačar opravili 6 zahtevnih sestopnih vzponov v znani goratski skupini Adamella-Presanello nad italijanskim krajem Madona di Campiglio.

Vseh vzponov radovljiskih alpinistov zaradi številnosti niti ni moč opisati. Zato omenimo samo letne ponovitve več smeri v Grossglocknerju, Mt. Blanc de Tacul in treh Cinah. Jereb in Pogačar sta splezala tudi znano smer Bonatti-Zapeli v severni steni Grand Pilat d'Angle, kar je bila še druga jugoslovenska ponovitev. Najtežje ameri doma se preplezali v severni steni Triglava, Sizah Moistrovki, Ravniku, Stenaru, Velikem Draščem vrhu, Koglu in Paklenici. Mirko Pogačar

KAM?

TEK TREH DEŽEL, 20. 2. 83. avtobusni prevozi do Kranjske gore iz Ljubljane; Škofje Loke, Kranja, Bleda in Radovljice
Smučarski paketi (Vogel, itn.)
Ptujsko kurentovanje, odhod 13. 2.
Oddih ob morju (Portorož, Izola ...)
Hvar — otok sonca, odhod 24. 3. in 7. 4. 83
Prvomajski izleti (Šibenik, Mali Lošinj ...)
München, mednarodni obrtni sejem, odhod 5. 3. 83.

Informacije in prijave v vseh Alpetourovih turističnih poslovalnicah.

VESELO PUSTOVANJE NA SNEGU

Kompas v sodelovanju z revijo Jana prireja veselo pustovanje na snegu — **NA POKLJUKI**. Udeleženci se bodo zbrali v soboto, 12. februarja pred Kompanovo poslovalnico na Miklošičevi v Ljubljani, od koder bo avtobus odpeljal na Gorenjsko. Udeleženci z Gorenjske se boste ob prijavi dogovorili, kje boste vstopili. Po prihodu na Pokljuko bo prosto za smučanje, sankanje ali tek na smučeh — tudi v maskah. Kosilo bo v prijazni gostilni, kjer bodo postregli z domačo hrano, po-poldne pa se bodo udeleženci pomorili v različnih zabavnih igrah na snegu. Že pred večerjo se bo začelo veselo pustno ravanje. Nagradili bodo najlepše maske in zmagovalce popoldanskih igrič. Povratek v Ljubljano bo v večernih urah. **Prijave sprejemajo v vseh Kompanovih poslovalnicah.** Cena za osebo je 980 din, otroci pa imajo popust.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

POKLJUKA — veselo pustovanje na snegu z revijo **JANA**, 1 dan, avtobus, 12. 2.

Križarjenje z **LIBURNIO**, 9 dni, 16. 4.

Še nekaj prostih mest v hotelih na slovenskih smučiščih in na **POPOVI SAPKI** v februarju, marcu in aprilu.

Strokovna potovanja

München — **BAUMA**, 83. — med. strokovna razstava gradbenih strojev, 3 in 4 dni avtobus, 7/4, 9/4, 11/4
München, 35. med. sejem obrti, avtobus, 3 dni, 6/3, 8/3, 10/3
Kopenhagen, Med. sejem obrti, posebno letalo, 1 dan, 10. 3
Köln — med. sejem železnine, 4 dni, letalo 8/3
Köln — **DOMOTECHNICA** 83, 4 dni, letalo, 8/2
Frankfurt — **ISH** — svetovni sejem sanitarni tehnike, 4 dni, letalo, 21/3, 22/3

IZ KOMPASOVE PONUDBE STROKOVNIH POTOVANJ

Od 9. do 12. februarja bo v Kölnu mednarodni sejem električnih gospodinjskih aparatov, pribora, grelnih tel, hlajenja, sanitarij, kuhinj in drugega pod naslovom Domotechnica. Za obisk te uveljavljene prireditev je Kompa pripravil 4 dnevni program, ki vsebuje letalski prevoz z Brnika do Frankfurtu in nazaj, prevoz z ekspresnim vlakom iz Frankfurta do Kölna in nazaj, prenočišča na ladji-hotelu in seveda ogled sejma ter vodstvo potovanja. Cena potovanja, v katero so vračunani vsi našteti prevozi, prenočevanje z zajtrkom, letališke takse, vstopnine in vodstvo, je 21.000 din na osebo. Od-hod bo 8. februarja.

Za gradbenike bo zelo zanimiv obisk skandinavske razstave gradbeništva v Kopenhavenu. Za obisk razstave, ki obsega vse panoge gradbeništva in spremišča instalacijske in obrtniške dejavnosti, je Kompa pripravil 4 dnevni program, ki vsebuje avtobusni prevoz iz Ljubljane do Zagreba, polet z letalom v Kopenhaven in seveda povratak, namestitev v hotelu, ogled sejma in vodstvo. Cena potovanja je 22.000 din na osebo, varjo pa so vračunane navedene storitve.

CENEJŠE POLETJE V POREČU

PRINAŠALCI TEGA OGLASA UŽIVAJO VSE NAVEDENE POPUSTE

APARTMAJI, DO 33 %

Poleg plačanega dvotedenskega dopusta vam omogočimo še teden brezplačnega dopusta ali k plačnemu 10-dnevnu dopustu dodamo še 4 brezplačne dni. Novi komfortni apartmaji Lanterna priznajo tak popust za letovanje v aprili, maju, juniju, septembru in oktobru, apartmaji Pical, Diamant in Luna pa za dopust v aprili, maju in oktobru.

AVTOKAMPI, 15—20 %

V vseh naših avtokampih odobrimo 20 % popust na objavljene cene razen julija in avgusta, ko odobrimo 15 % popust.

HOTELI, 5+5 %

V vseh naših hotelih odobrimo 5 % popust na objavljene cene razen julija in avgusta, in še dodatni 5 % popust, če si rezervirate bivanje v hotelu do 1. marca 1983.

Pokličite nas, naš naslov je: RIVIERA, 51440 Poreč, prodaja, tel. (053)31-433 ali 32-130, telex 25 123 yu rivier

RIVIERA
poreč jugoslavija

Na smučarskem prazniku pretekli vikend v Kranjski gori je sodelovala tudi HP DROGA iz Portoroža. Na njihovi stojnici so se lahko obiskovalci brezplačno okreplčali s planinskim čajem. Predstavniki Drog je povedali, da je bilo povpraševanje tako veliko, da so ga komaj sproti pripravljali. To dokazuje, da je ta Drogin proizvod med Gorenji zelo priljubljen. Poleg tega pa so ga tudi precej pakiranih zavitkov prodali. Foto: F. Perdan

KOMPAS JUGOSLAVIJA

ZA DAN ŽENA

je Kompanova poslovalnica v Kranju pripravila poseben trodnevni izlet v Slovenske gorice in Prekmurje. Natisnj vam je na voljo v poslovalnici, predstavili pa vam ga bomo naslednji teden.

TURISTIČNO POROČILO Z BLEDA

ZASEDENOST HOTELOV

V tem tednu je zaseden hotel Svoboda. V hotelu Krim je prostor še do 4. 2., potem pa je prostor le še v starem delu hotela. V vseh ostalih hotelih je še prostor.

Reservacije za zasebne turistične so-brve vrši agencija Alpetour.

REKREACIJA — umetno drsalnišče je odprt vsak dan od 10. 12. 14. 16. in 17. — 19. ure. V petek in soboto je še

večerno drsanje za odrasle od 20. do 22. ure.

Plavanje: v pokritih bazenih hotelov Toplice, Golf in Park. Gostom so na voljo tudi savne in trim saloni.

ZABAVNA IN PLESNA GLASBA je v hotelih Golf, Toplice — Bistro ter v Kazini hotelu Park.

Muzeja na gradu in otoku sta odprta vsak dan. Prevoz na otok s pletnami. Ob 14.00 in 16.00 uri je organiziran prevoz na otok s hidrobusom — prija-ve sprejema agencija Generalturist.

TUDI VSAKO NEDELJO

LAJKO
ODSLEJ
KUPUJETE
V PRODAJALNI
GORENJKA
V CERKLJAH

Odprt od 7.—11. ure.
SE PRIPOROČAMO!

Trgovska
in gostinska DO
ŽIVILA
KRANJ

KOMPASOV SREČANJE — 11., 12. in 13. februarja SPET SE DOBIMO — TOKRAT NA PUSTOVANJU IN KURETOVANJU

O programu veselega izleta pod nazivom KOMPASOV SREČANJE smo že pisali pretekli teden. Danes vam naštavimo le nekaj ključnih točk pustnega KOMPASOVEGA SREČANJA:

- moderni turistični avtobusi
- prelep in prijeten hotel Sava v Rogoški Slatini
- ansambel 12. NADSTROPJE
- svetovna znana steklarna v Rogoški Slatini
- maskbal na ledu (ne pozabite drsalk)
- dve dolge pustne noči z izborom najboljših mask
- 22 folklornih skupin na ptujskem kurentovanju
- otroški vrtec — non stop
- in — stara Kompanova vodniška ekipa

Na tem srečanju Kompan uvaja posebne izkaznice, ki bodo prinesle udeležencem popust na naslednjih srečanjih, pripravili pa so tudi lepe nagrade, igre, srečolov in podobno.

Prijave še sprejemamo v vseh Kompanovih poslovalnicah, kjer vam je na voljo tu-dih podrobni program in vse informacije.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

GIP GRADIS
TOZD gradbena enota JESENICE
Prešernova 5

objavlja JAVNO LICITACIJO za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. traktor IMT 533, tovar. št. 16284, neregistriran, v voznem stanju, izklicna cena 70.000,00
2. traktor IMT 533, tovar. št. 36079, neregistriran, v voznem stanju, izklicna cena 60.000,00
3. traktor prikolica enosna tovar. št. 894, v voznem stanju, izklicna cena 20.000,00
4. traktorska prikolica enosna, tovar. št. 1996, v voznem stanju, izklicna cena 20.000,00
5. tovorni avto TAM 2001, tovar. št. 705970-353, registriran v voznem stanju, izklicna cena 130.000,00
6. tovorni avto TAM 2001, tovar. št. 42671, registriran, v voznem stanju, izklicna cena 130.000,00
7. viličar INDOS, nosilnost 2,5 ton diesel, tovar. št. 88492, 33 KM 2100 obr., v voznem stanju, izklicna cena 250.000,00
8. hidravlična zajemalka in pomol s kavljem za viličar INDOS, izklicna cena 25.000,00

Javna licitacija bo v četrtek, 10. 2. 1983 ob 12. uri v upravnih prostorih GIP GRADIS GE JESENICE, Prešernova 5.

Na javni licitaciji lahko sodelujejo enakopravno fizične in pravne osebe.

Vsi udeleženci morajo pred licitacijo plačati varščino v višini 10 % od izklicne cene.

V ceni ni včetelj prometni davek, ki ga plača kupec.

Ogled sredstev, ki so predmet licitacije je mogoč dve uri pred pričetkom licitacije.

Tekstilna industrija

Delavski svet TOZD Prehrana in oddih razpisuje delo oziroma nalogu individualnega poslovodnega organa

VODENJE TOZD PREHRANA IN ODDIH

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima višjo ali srednjo izobrazbo ekonomske, gostinske ali organizacijske smeri in 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju vodstvenih ali odgovornih strokovnih del oziroma nalog na področju dejavnosti, ki jih ta temeljna organizacija zajema

Poleg gornjih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima vodstvene in organizacijske sposobnosti za uspešno vodenje temeljne organizacije združenega dela, kar dokazuje z dosedanjim delom,
- da ima osebnostne in moralne politične vrline, ki zagotavljajo uspešno delo in razvijanje samoupravnih odnosov

Mandatna doba traja 4 leta.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izbiri kandidata. Prijavi morajo kandidati predložiti tudi dokazila o izpolnjevanju pogojev, kratek življenjepis z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in delovanja na družbeno-političnem področju.

Kandidati naj posljejo prijave v 8 dneh po objavi razpisa priporočeno na naslov »Tekstilindus« Kranj, Gorenjsavska 12, kadrovski sektor, pod oznako »razpis TOZD Prehrana in oddih«.

MLADINSKA KNJIGA
TOZD ZALOŽBA
Ljubljana, Titova 3

Imate radi knjige in želite delati na terenu kot

HONORARNI ZALOŽNIŠKI POVERJENIK

Vabimo vas, da postanete naš sodelavec za prodajo knjig na območju Gorenjske.

Od kandidatov pričakujemo splošno razgledanost, kulturni nastop, urejeno zunanjost in sposobnost komuniciranja s kupci.

Vloge z osebnimi podatki pošljite na naslov: Mladinska knjiga – TOZD Založba, Oddelek za direktno prodajo, Titova 3, Ljubljana.

Tovarna športnega orodja
Begunje na Gorenjskem

Na osnovi 9. člena Pravilnika o delovnih razmerjih Delovne skupnosti skupnih služb in sklepa komisije za delovna razmerja Delovne skupnosti skupnih služb objavljamo dela in naloge

SAMOSTOJNEGA OBLIKovalca II

Pogoji:

- srednja šola za oblikovanje,
- 1 leto delovnih izkušenj ali pripravnik,
- pasivno znanje 1 tujega jezika,
- poskusno delo 3 mesecev.

Pismene prijave z ustreznimi dokazili o izobrazbi naj kandidati pošljajo v 15 dneh po objavi na kadrovsko službo, Elan Tovarna športnega orodja Begunje na Gorenjskem.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM BLED

objavlja prosta dela in naloge

2 SNAŽILK

(1 v Radovljici, 1 na Bledu)

Delo snažilke na Bledu se združuje za polni delovni čas in nedoločen čas ter enomesecnim poskusnim rokom, v Radovljici pa za polovični delovni čas in določen čas ter enomesecnim poskusnim rokom.

Pismene prijave pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Srednja šola za gostinstvo in turizem Bled, Prešernova 32.

DEŽURNI VETERINARJI

od 4. do 11. 2. 1983

za občini Kranj in Tržič
BEDINA ANTON, dipl. vet., Kranj, Betonova 58, telefon: 23-518
LOKAR FRANC, dipl. vet., Kranj, Žanova 12, telefon 23-916

za občino Škofja Loka
PIPP ANDREJ, dipl. vet., Škofja Loka, Partizanska št. 37, tel.: 60-380

za občini Radovljica in Jesenice
URH JANEZ, dipl. vet., tel.: 23-716 ali 25-779

Dežurna služba pri Živilorejsko-veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju, Iva Slaveca 1, tel.: 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinjeno.

KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE LOGATEC
61370 LOGATEC, tel. (061) 741-333, tele. 31656

Tovarna klobukov

ŠKOFJA LOKA

razglaša prosto delo in naloge

VZDRŽEVALCA
ELEKTRIČARJA
za nedoločen čas

Pogoji:

- uspešno končana poklicna šola

SKOFJA LOKA

objavlja na podlagi sklepov komisij za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge v:

TOZD POTNIŠKI PROMET KRAJN

- 5 voznikov avtobusa

Pogoji:

- šola za voznike motornih vozil in izpit D kategorije, 1–2 leti delovnih izkušenj od tega več kot 1 leto na delih poklicnega voznika, poskusno delo je 3 mesecev

- 4 sprevodnikov

Pogoji:

- osemletka in 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 3 mesecev
Kandidati naj imajo stalno bivališče v Kranju ali bližnji okolici.

TOZD REMONT KRAJN

- pralca avtodelov

Pogoji:

- nedokončana osemletka in 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo je 2 meseca

Za vsa dela se sklene delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejems 15 dni po objavi kadrovskih služb Kranj, Koroška cesta 5. Kandidati bodo o izidu obveščeni v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

GOZDNOGOSPODARSTVO KRAJN n. sol. o.
TOZD GOZDARSTVO PREDDVOR n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge:

OBRATOVNEGA KNJIGOVODJE

Pogoji:

- srednja ekonomska šola,
- 1 leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s poskusno dobo 60 dñi.

Kandidati naj vloge z dokazili pošljijo v 15 dneh po objavi na naslov: TOZD gozdarstvo Preddvor, Hrib 2, 64205 Preddvor, s pripisom »Komisija za delovna razmerja«.

Tiskarna in kartonaža
GORENJSKI TISK n. sol. o.

OBJAVLJA

za TOZD KARTONAŽA b. o. Kranj Ul. Mirka Vadnava 6, na osnovi sklepa odbora za kadrovskie in družbene zadeve z dne 28. 1. 83. in 3. 2. 1983 prosta dela in naloge

LUŠČENJE ZLOŽENK – 3 delavke

za določen čas 6 mesecev (zaradi nadomeščanja delavk v času porodniške).

Pogoji: osnovna šola. Delo je dvoizmensko. Za opravljanje del in nalog je določeno 1-mesečno poskusno delo.

NAKLADANJE PRI STROJU WUPA – 1 delavec

za določen čas 6 mesecev (zaradi povečanega obseg del).

Pogoji: osnovna šola. Delo je dvoizmensko. Za opravljanje del in nalog je določeno 1-mesečno poskusno delo.

OPERATORSKA DELA NA LASERJU – 1 delavec

Pogoji: srednja šola strojne ali elektro smeri in eno leto izkuštev. Delo je enoizmensko. Za opravljanje del in nalog se zahteva 2-mesečno poskusno delo.

za TOZD TISK b. o. Kranj Ul. Moše Pijadeja 1, na osnovi sklepa odbora za kadrovskie in družbene zadeve z dne 24. 1. 1983 prosta dela in naloge

NOČNO VZDRŽEVANJE IN ČIŠČENJE II. – 1 delavec

za določen čas 6 mesecev (zaradi nadomeščanja delavca, ki je na služenju kadrovskega roka).

Pogoji: osnovna šola in eno leto izkušenj. Delo je samo v nočnem času. Za opravljanje del in nalog se zahteva enomesečno poskusno delo.

za TOZD STAVEK b. o. Kranj Ul. Moše Pijadeja 1, na osnovi sklepa odbora za kadrovskie in družbene zadeve z dne 20. 1. 1983 prosta dela in naloge

FOTOSTAVLJENJE GLADKEGA IN ČASOPISNEGA STAVKA

– 1 delavka
za določen čas 6 mesecev (zaradi nadomeščanja delavka na področju dopusta)

Pogoji: dveletna administrativna šola in 1 leto izkušenj. Delo je dvoizmensko. Za opravljanje del in nalog se zahteva enomesečno poskusno delo.

Ponudbe z dokazili o izobrazbi in strokovnosti sprejems tajništvo delovne organizacije TK Gorenjski tisk n. sol. o. Kranj Ulica Moše Pijadeja 1 v roku 15 dni od dneva objave.

DO GORENJSKA BOLNIŠNICA o. o.
TOZD Psihatrična bolnica Begunje na Gorenjskem b. o.

Delavski svet
I. razpisuje prosta dela in naloge

**INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA
(za 4 leta)**

Za opravljanje del oziroma nalog individualnega poslovodnega organa lahko kandidira oseba, ki poleg splošnih z zakonom določenih pogojev izpoljuje še naslednje pogoje:

- da ima končano medicinsko fakulteto in opravljen specialistični izpit iz nevropsihijatrije ali ekonomsko oziroma pravno fakulteto,
- da ima najmanj 3 leta delovnih izkušenj po diplomi oziroma po opravljenem specialističnem izpitom pri delih oziroma nalogah,
- da ima aktiven in pozitiven odnos do tradicij socialistične revolucije, do samoupravljanja, do sodelovanja in povezovanja združenega dela in do družbenih interesov nasprotnik ter do interesov družbenega samozračenja, vsejudske obrambe in do bratskih narodov,
- da ima organizacijske in strokovne sposobnosti, kar dokazuje s svojim preteklim delom

Razpisna komisija delavskega sveta TOZD Psihatrične bolnice Begunje na Gorenjskem

II. razpisuje prosta dela in naloge

1. PREDSTOJNIKA MOŠKIH ODDELKOV (za 4 leta)

2. PREDSTOJNIKA ŽENSKIH ODDELKOV (za 4 leta)

Pogoji za II. - 1. in 2.:

- medicinska fakulteta,
- opravljen specialistični izpit iz nevropsihijatrije,
- moralnopolične vrline in pravilen odnos do samoupravljanja,
- leto delovnih izkušenj po opravljenem spec. izpitu

Kandidati za razpisana prosta dela in naloge individualnega poslovodnega organa naj ponudbe z dokazili o izobrazbi in delovnih izkušnjah naslovijo v 15 dneh po objavi v zaprti ovojnici s pripisom »za razpisno komisijo« na naslov: DO Gorenjska bolnišnica o. o., TOZD Psihatrična bolnica Begunje na Gorenjskem b. o. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

Kandidati za razpisana prosta dela in naloge predstojnika moških oziroma ženskih oddelkov naj svoje vloge z dokazili o izobrazbi in delovnih izkušnjah naslovijo v zaprtih ovojnicih na naslov: DO Gorenjska bolnišnica, q. o. TOZD Psihatrična bolnica Begunje na Gorenjskem, b. o. z oznako »za razpisno komisijo, za predstojnika oddelka« v 15 dneh po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

INDUSTRIJSKI KOMBINAT PLANIKA

PLANIKA

KRANJ

Komisija za delovna razmerja DSSS
objavlja prosta dela in naloge

1. OPRAVLJANJE MEHANSKIH DEL – zahtevno – 2 delavca
2. OPRAVLJANJE ORODJARSKIH DEL – zahtevno
3. REZKANJE – zahtevno
4. ČIŠČENJE – 2 delavki

- Pogoji:
 pod 1. – triletna srednja strokovna izobrazba strojno-ključavnica smeri,
 – 3 leta delovnih izkušenj in uspešno opravljeno 3-mesечно poskusno delo
 pod 2. – triletna srednja strokovna izobrazba strojne smeri,
 – 3 leta delovnih izkušenj in uspešno opravljeno 3-mesечно poskusno delo
 pod 3. – triletna srednja strokovna izobrazba strojne smeri,
 – 3 leta delovnih izkušenj in uspešno opravljeno 3-mesечно poskusno delo
 pod 4. – dokončana osnovna šola, 3 meseca delovnih izkušenj in uspešno opravljeno enomesecno poskusno delo, delo se opravlja samo v popoldanski izmeni

Pismene ponudbe sprejema kadrovski oddelek kombinata Planika Kranj, Savska loka 21, v 15 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh od poteka objave.

CESTNO PODJETJE KRAJN

oglaša na podlagi 8. člena Pravilnika o delovnih razmerjih prosta dela:

1. OPRAVLJANJE DEL IN NALOG NA TEŽKI GRADBENI MEHANIZACIJI (2 delavca)
2. AVTOMEHANSKA DELA (1 delavec)

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

pod 1. – strojnik (KV), 2 leti delovnih izkušenj.

pod 2. – avtomehanik (KV), 2 leti delovnih izkušenj.

Kot poseben pogoj za oglas del je določeno poskusno delo, ki bo trajalo tri mesece.

Pismene prijave je treba poslati v roku 15 dni po oglasu del v kadrovsko službo podjetja.

K prijavi je potrebno priložiti listine o tem, da prijavljeni kandidat izpoljuje pogoje, ki so navedeni v tem oglasu.

Izbira kandidatov bo opravljena najpozneje v roku 10 dni po poteku oglašnega roka.

Kandidati bodo pismeno obveščeni o izbiri.

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil
naš sodelavec v pokolu

IVAN KLJUN

roj. 1913

Od njega se bomo poslovili v petek, 4. februarja 1983,
ob 16. uri, na pokopališču v Krarju.

Sindikalna organizacija Sava Kranj

ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske, n. sub. o. Kranj

Na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja z dne 31. 1. 1983 objavlja delovna skupnost dela in naloge

1. VODENJE DEL V ODDELKU SPLOŠNIH POSLOV V POSLOVNI ENOTI TRŽIŠČ
2. ARHIVIRANJE DOKUMENTOV

Poleg splošnih pogojev se za opravljanje del zahteva:

pod 1.

- višješolska izobrazba pravne, organizacijsko kadrovske ali ekonom. slike smeri,
- štiri leta ustreznih delovnih izkušenj

pod 2.

- dvoletna administrativna ali nepopolna srednja šola,
- dve leti ustreznih delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas.

Kandidati morajo svoji vlogi priložiti listine, s katerimi dokazujo izpolnjevanje objavljenih pogojev.

Prijave naj kandidati pošljajo v 8 dneh po objavi na naslov:

Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske Kranj, Cesta JLA 1. O izbiri bodo kandidati pismeno obveščeni v 30 dneh po zaključeni objavi.

LOTERIJA

Srečka št.	din	Srečka št.	din
10	120	11	60
20	60	51	60
6180	600	8301	400
117830	500.000	85651	4.060
131270	20.000	215051	20.060
052	200		
782	160	3	40
2062	400	6673	840
86962	6.000	8953	440
021802	20.000	00783	2.040
055542	100.000	410013	20.040
323252	20.000		
329712	20.000	05	80
430582	20.000	35	80
		45	80
74	80	085	160
56984	2.000	53015	8.000
59694	8.000	53615	6.000
60304	8.000	65485	2.000
169644	20.000	85185	2.000
457944	20.000	036665	20.000
		064235	20.060
		07	100
7276	400	17	100
9746	1.000	97	80
03576	6.000	95047	4.000
53436	2.000		
201626	20.000	110147	20.000
425486	20.000	39	60
		79	60
8	40	889	200
18738	2.040	8159	600
76428	4.040	61009	8.000
85988	4.040	142689	20.000
107848	1.000.040	234059	20.000
460358	20.040	421479	50.060

RAZPRODAJA ZIMSKO-ŠPORTNIH OBLAČIL

- bunde, smučarski kompleti
- elastične hlače
- kape in
- puloverji

znižane cene

do 30 %

od 1. 2. do 28. 2.

na oddelku šport v veleblagovnici Globus, v kleti.

MERKUR KRAJN

KURIKO

V PRODAJALNI **KURIKO** – NAKLO VAM BREZ ČAKANJA IN IZVEN VRSTNEGA REDA S TAKOJŠNJO DOBAVO NUDIMO:

DRVA MEŠANA

(HRAST, CER, BUKEV)
hlodovina dolžine 1 m ali 2 m
cena: 1.395,58 din za pm

PREMOG KOCKE

– UVOZ IZ POLJSKE
kurilna vrednost: 6500 Kcal
akontacijska cena: 11.000 din za t

BRIKETE

– UVOZ IZ SZ
kurilna vrednost: 4000 Kcal
akontacijska cena: 7.000 din za t

Navedena kurilna vrednost je informacijska. Količine so omejene in ponudba velja dokler traja zalog. Cene veljajo fco prodajalna Kurivo - Naklo. Na željo vam drva in premog dostavimo na dom.

Prodajalna Kurivo - Naklo (tel. 47-000) je odprta od ponedeljka do petka od 7.—14.30 in ob sobotah od 7—12. ure.

Naročila in vplačila sprejemamo tudi v Kranju, Gregorčičeva 8 (prostori stare Save) v ponedeljkih in sredah od 15.—18. ure.

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je zapustil naš

ALEŠ MALI

Vsem, ki ste ga spremljali na zadnji poti se prav iskreno zahvaljujemo. Zahvaljujemo se tudi dr. Beleharju za zdravniško pomoč, gospodu župniku za lep obred, vsem sosedom za požrtvovano pomoč ter brniškim gasilcem za poslovilni govor in spremstvo na zadnji poti.

ŽALUJOČI: ŽENA IVANKA IN SORODSTVO

MALI

OGLASI

telefon
27-960

PRODAM

Prodam več PRAŠIČEV, težkih od 30 do 170 kg. Posavec 16, Podnart 12898

Prodam zakonsko POSTELJJO jogi Meblo in HLADILNIK gorenje. Telefon, Kranj 23-582

Prodam več PRAŠIČEV, težkih od 20 do 30 kg. Luže 19, Senčur 464

Prodam priznan semenski KROMPIR venska. Vida Rozman, Poljšica 4, Podnart, tel. 70-164 963

Ugodno prodam skoraj nove neuporabljene GOVEJE KOŽE, velikost približno 2,5 kv. m. Telefon 28-912 967

Prodam termoakumulacijsko PEĆ (3,5 kW) in trajnozračno PEĆ tobi plamen. Mohorič, Bukovica 10, Škofja Loka 968

Prodam suhe smrekove prvorstne OBLOGE, širina 7 cm in 5 cm, zelo primerne za oblaganje notranjih sten in stropov, cena kv. m je 400 dim. Telefon 064-60-361 969

Prodam 60-litrski AKVARIJ in nov homokinetičen ZGLOB za Z-101. Miklavčič, Podgora 5, Gorenje vas nad Škofjo Loko 970

Prodam MOTORNO ŽAGO jonserdeš, novo in ŽAGO cirkular, za obžagovanje otrešja. Telefon 064-70-237 971

Prodam dve KRAVI po izbiru. Žvan, Žirovnica 11 972

Ugodno prodam barvni TELEVIZOR iskra panorama. Turinek, Kidričeva 38, Zlato polje, Kranj 973

Prodam 3 kW termoakumulacijsko PEĆ Kopač, C. na Belo 2/A, Kranj 974

Prodam novo diatonično HARMONI-KO. Forme 18, Žabnica 975

Prodam 150 kg težkega PRAŠIČA za zakol. Ovsišče 28 pri Podnartu 976

Prodam KRAVO simentalko po prvem teletu. Podbrezje 129 977

Prodam polovico KRAVE. Kern, Praprotna polica 28, Cerknje 978

Prodam več mladih PUJSKOV za rejo. Janez Gregorc, Sp. Veterno 3, Tržič 979

Prodam PRAŠIČA za zakol. Žabnica 61 980

Prodam PRAŠIČA za zakol. Suha 18, Kranj 981

Ugodno prodam BALDAHIN za priklico IMV adria 450 s podom. Informacije po tel. 44-506

Prodam 3 FOTELJE, majhno MIZO in steklene zidne OMARO, primerno za dnevno sobo. Ogled vsak dan po 17. uri. Rifer Mustafić, Kranj, Trubarjev trg 2 (Pungrad) 983

Prodam makrame vozlane SOVE. Weisseisen, Visoko 1/D, Senčur 984

Prodam dobro ohranjeno OGRODJE za pralni stroj gorenje. Angela Šava, Ul. Ložeta Hrovata 7, Planina, Kranj 985

Prodam kombiniran OTROŠKI VOZIČEK peg. Jakše, Mlaka 96, Kranj 986

Prodam OSTREŠJE (gruš), primerno za gospodarsko poslopje, 16-colski GUMI VOZ, 7 mesecev brez KRAVO in 14 dni staro TELIČKO od dobre mlekarice. Praprotna polica 13, Cerknje 987

Prodam mlado KRAVO, brez 8 mesecev, PRAŠIČA za zakol in zgodnji semenski KROMPIR. Škofjeloška 33, Kranj 988

Ugodno prodam POTAPLIJAŠKO OBLEKO št. 3, PAS s 7 kg uteži in žensko POROCNO OBLEKO, št. 38. Ogled vsak dan. Marcel Milič, Valjavčeva 12, Kranj 989

Prodam nemški ŠOTOR, rabljen eno sezono, s tremi spalnicami, kuhinjo, predprostorom in baldahinom. Franc Lovše, Valjavčeva 12, Kranj 990

Prodam 10 ZAJKELJ in ZAJCA za pleme. Hafnerjeva 16, Kranj 991

Prodam ali zamenjam jalovo KRAVO za brezo TELICO. Gorice 20, Golnik 992

Prodam ZAJCE in ZAJKLJE. Mače 9, tel. 45-338 993

Menjam 400 kg težkega BIKA z TELICO. Naslov v oglašnem oddelku 994

Prodam SENO. Gustel Ambrožič, Županija, Ledina 23, Bled 995

Prodam KRAVO s teletom. Ljubljanska 22, Radovljica 996

Prodam črnobel TELEVIZOR gorezven velikost ekranu 61 cm. Telefon 24-555 997

Poceni prodam razstegljiv KAVČ dva FOTELJA. Tone Benedik, Bistrica 189, Tržič 998

Poceni prodam SPALNICO in samozavoj. SOBO. Telefon 50-369 999

Prodam 2 kW termoakumulacijsko PEĆ. Bregant, Srednja vas 56, Šentrupert 1000

Prodam KAVČ trosed, 2 FOTELJE otroško POSTELJICO in otroški VOZIČEK. Marko Tomič, Zapuže 27, Bežigrad 1001

Prodam dve OKNI 140x140 in balkonski VRATA 220x80 s trošljivo zastavijo in omarico za roleto. (Kli Logatec) Telefon 75-642 1002

Prodam stoječo DRVARNICO 6x1x1 primača tudi za vikend in gnojnik CRPALKO ter KUPIM kamenje z temelje. Suhadole 21, Komenda 1003

Prodam suhe smrekove PLOHE in športno KOLO (tri prestave). Draga Škofja Loka 1004

Prodam stereo ZVOČNIKA. Težina 21-6325 1005

Prodam PRAŠIČA za zakol in težke PRAŠIČKE. Sv. Duh 41, Škofja Loka 1006

Prodam 10 ZAJKELJ in ZAJCA za pleme. Hafnerjeva 16, Kranj 1007

V SPOMIN

ZDENKU JAGODICU

V strminah skal, snega in ledu, pod grebenom Kočne je 3. februarja 1982 srce še zadnjič pognalo kri v žile, potem se je ustavilo. Denč, tvoja pot se je končala. Hladen veter pa je ponesel po grebenih gora žalost v spomin prijateljev.

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate!

ŽALUJOČI: mama, ati, brata in sestre ter drugo sorodstvo

Zg. Jezersko, 3. februarja 1983

ZAHVALA

iz Tržiča

se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti
Žena Antonija, sin Dušan z ženo, hči Marjetka, vnuki Damijan, Andrina, Kenny in drugo sorodstvo

Tržič, Sioux City, Strahinj, Kranj, Ljubljana, Maria Zehl, Walleran, Wilhelmshaven

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi našega dragega moža, oceta, starega oceta, tasta, brata in strica

IVANA POGAČNIKA

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem SGP Gradbinec Kranj in Tekstilindus Kranj za izraze sožalja, darovano cvetje ter za lepo in številno spremstvo k večnemu počitku. Zahvala velja g. župniku za pogrebni obred, govorniku za poslovilne besede ter pevcem za pesmi.

VSEM IN VSAKOMUR POSEBEJ ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI
Britof, 25. januarja 1983

ZAHVALA

Ob izgubi moža in našega oceta, starega oceta, brata, strica in svaka

JANEZA JEREBA

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Zahvala tudi dr. Zamanovi za večletno zdravljenje ter delovnim organizacijam Jelovici, LTH, IMP in Srednji lesni šoli Jelovica. Posebno zahvalo smo dolžni gasilcem, pevcem in g. župniku za lep pogrebni obred.

ŽALUJOČI: žena, sin in sinovi z družinami

Forme, Stuttgart, Gorenja vas — Reteče, Sv. Duh
Forme, 29. januarja 1983

ZAHVALA

Z bolečino v srcu smo se 26. januarja v Kršču poslovili od našega

RUDIJA GÖTZA

Iskrena hvala sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste z nami sočustvovali, da rovali cvetje in ga spremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo njegovim sošolcem in Iskrinem Šolskemu centru Kranj. Hvala vsem za ustno in pisemno izraženo sožalje.

VSI NJEGOVI

Kranj, 31. januarja 1983

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nama v teh težkih dneh statili ob strani, mu poklonili cvetje in ga spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sostanovalcem, sorodnikom, prijateljem in znancem, del. organizaciji Dom upokojencev Kranj, Jožetovim sodelavcem in OO sindikata Oljarica ter gospodu župniku za lep obred.

ŽALUJOČA MAMICA NADA IN BRATEC BOŠTJAN

ZAHVALA

V 32. letu starosti nas je nepričakovano zapustil dragi brat, stric, svak in bratranec

VALENTIN ROBLEK

Baselj št. 1

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, vence in množično spremstvo v njegov mnogo preran grob. Posebno zahvalo smo dolžni Ježetu Markunu in Jožetu Cudermanu za nesobično pomoč. Zahvalo smo dolžni tudi dr. Žgajnarju in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred ter pevskemu zboru bratov Zupan.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI: bratje in sestre z družinami

Ugodno prodam TELEVIZOR europa, HLAĐILNIK gorenje 105 x 50 cm, PRALNI STROJ gorenje superavtomatik PS-664 bio-S, električni STEDILNIK iskri ter klubak MIZICO. Ogled od torka dalje popoldan. Stalc, Pušča 36, Škofja Loka 1056

Prodam večjo količino PUNT, dolžina po zelji, in ZASTAVO 101, po delih. Telefon 064-61-316 1057
Prodam mlade pitane JAGENČKE, Erzen, Strmica 8, Selca 1058
Prodam star MLIN in avto ZASTAVA 750, letnik 1970, celega ali po delih. Zg. Veterno 1, Križe 1059
Prodam smrekov OPAŽ. Gasilska 24, Šenčur 1060
Prodam 6 tednov starega BIKCA in DRVA. Sr. Bitnje 22, Žabnica 1061
Prodam 4 tedne staro TELIČKO. Zg. Bitnje 41, Žabnica 1062
Poceni prodam JABOLKA jonatan, deljins v bismark. Naklo 43 1063
Ugodno prodam 7 novih VRAT, lužen hrast. Bozovičar, Žanava 4, Kranj, telefon 23-1763 vsak dan po 15. uri 1064
Prodam manjšo količino SIPOREKSA, debeline 5-10 cm. Pšenična polica 24, Cerkle 1065

Prodam dve TELIČKI simentalki za rezo in dva PRASICA, težka po 135 kg. Cerkle 97 1066
Prodam PRAŠICA za zakol. Naslov 13, Komenda 1067
Prodam PUNTE, BANKINE in DE-SKE za opažanje. Velesovo 15, Cerkle 1068

Prodam PLUG, enobrazdini OBRAČALNIK za traktor in OBRAČALNIK za seno, maraton za BCS. Vrhovlje 3, Lukovica pri Domžalah 1069
Prodam KRAVO, ki bo februarja petič teila. Šenturška gora 21, Cerkle 1070
Prodam TRAKTOR pasquali 30 in dvorazredni plug. Stefana gora 10, Cerkle 1071
Prodam KRAVO po prvem teletu, za zakol in gozdno PARCELO (2 ha). Poizve se v trafički Cerkle 1072

Prodam sedem tednov stare PRASICE. Šenturška gora 3, Cerkle 1073
Prodam KRAVO za meso. Naslov v oglašnem oddelku 1074
Prodam POMIVALNO MIZO »Emo« z dnevna koritoma. Telefon 27-0452 1075
Ugodno prodam vhodna VRATA in stiri STREŠNA OKNA. Oman, Suh 17, Škofja Loka 1076
Prodam 23 kv. m NAPUŠČA, macesen, širina 7 cm, debelina 1,4 cm in 11 kub. m macesneve OBLIKE 5 cm/1,4 cm. Telefon 064-761-7691 1077

Prodam mesnatega PRAŠICA in suha bukova DRVA. Jože Platiša, Pungart 11, Škofja Loka 1078
Prodam BIKCA in TELIČKO, težka do 100 kg. Zgošč 47/A, Begunje 1079
MIZARSKO TRACNO ŽAGO sipa 800, novo, nujno prodam za 15 % cene. Telefon 064-557-5095 1080
Prodam PRAŠICE, težke po 70 kg. Šenčur, Mlakarjeva 58 1081

Prodam mlado KRAVO za skrinjo ali rojenjam za mlado govedo, do 300 kg. Virše 42, Škofja Loka 1082
Prodam stoeča DRVA in oddam hoso za trebljenje na golosek v bližini Jepre. Naslov v oglašnem oddelku 1083
Prodam več samič KANARČKOV. Alojz Potočnik, Tavčarjeva 22, Škofja Loka 1084
Prodam polovico PRAŠICA. Jama 31, Mavčice 1085
Prodam domaća JABOLKA. Stros, Kokrica, Dovžanova pot 5 1086
Prodam 170-litrski HLAĐILNIK (za gradivo). Naslov v oglašnem oddelku 1087

Nujno in ugodno prodam nov COLN mestral 9 in nerabiljen MOTOR tomos 4 KM. Zupan, Župančičeva 18, Kranj, tel. 26-7522 1088
Poceni prodam 5 ton PREMOGA lignit (ni za centralno). Kozelj, Hotemača 16, Predvor 1089
Prodam 7 mesecov brejo KRAVO in 450 kg težko TELICO. Pipanova 38, Šenčur 1090

Prodam dobro ohranjeno velik kuhinjski HLAĐILNIK. Kranj, Lojzeta Hrovata 9, stanovanje 31 1091
Prodam suhe borove PLOHE. Smart 505, Cerkle 1092
Prodam tritonsko diatomito HARMONIKO. Ivan Čemas, Kidričeva 18, Kranj 1093
Prodam mesnatega PRAŠICA. Luže 31, Šenčur 1094
Prodam OVNA. Sp. Besnica 134 1095
Prodam 120-5litrski vinski SOD (hranil) in 140-litrski BOJLER. Britof 348 1096

Ugodno prodam popolnoma nov POMIVALNI STROJ gorenje PMS 101 lux. Darinka Likar, Debeni 7, Gorenje vas 1097
Prodam novo traktorsko GUMO 24x35. Vučan, Velesovo 56, Cerkle 1098
Prodam tri leta staro STREŠNO OPEKO novi bečje, 2000 kosov. Lahovče 32, Cerkle 1099
Prodam novo KOSILNICO tip agroal 5, se v garanciji in KOMAT. Marija Perišić Dovjile 111, Mojstrana 1100
Prodam semenski KROMPIR: 1000 kg nasike in 1000 kg resie. Srednja vas 45, Šenčur 1101
Prodam PEĆ kppersbusch. Informacije po tel. 24-4571 1102
Prodam malo rabljene črnobel TELEVIZOR iskra panorama. C. JLA 44, telefon 24-7910 1103
Prodam brejo TELICO. Ivan Brečko, Koritna 18, Bled 1104
Prodam opremjen KOŠEK za dojenčka. Vesna Hudomel, Juleta Gabrovska 19, Kranj, Planina 1105
Prodam 6 tednov in tri tedne staro TELIČKO simentalka. Sp. Šimče 42, Medvode 1106

Prodam 500 kosov rabljene STREŠNE OPEKE trajal Novo mesto, DESKE za spajanje, 2 kub. m smrekovih PLOHOV, MOTOR za čolo 10 KM, 50 kg BRONA ter karoserijo za MERCEDES 200 S repetala. Stane Seljak, Gobovci 6, Podgorje 1107
Prodam popolnoma nov VIVA sistem, v tem barvi. Mija Župančič, Zapuže 2, Bečanje 1108
Ugodno prodam globok OTROŠKI VO-ČEK tribuna in delo POROČNO

OBLEKO 40-842. Jenko, Sp. Bela 15, telefon 45-9301 1109

Prodam original CIRKULAR za BCS

in 4 kW električni CIRKULAR. Telefon 61-2032 1110

Prodam nekaj dni stare PIŠČANCE. Telefon 40-4146 1111

Poceni prodam raztegljiv KAVČ. Partizanska 19, Kranj, tel. 23-6749 1112

Crnobel TELEVIZOR, francoško PO-

STELJO in manjšo MIZO s stoli ugodno

prodam. Telefon 74-9881 popoldan 1113

Prodam dve leti starega, kratkodelakega PSA - BERNARDINCA. Peter Jazbec, Šebejne 52, Tržič 1114

Prodam PERLIT P 2, približno 170

vreč. Ogled od 15. ure dalje. Peter Lukanc, Moste 101, Komenda 1115

Poceni prodam LETVE za streho ali

dvornico 5 x 3 cm. Naslov v oglašnem

oddelku 1116

Ugodno prodam rabljen PRALNI

STROJ - gorenje na 14 programov.

Ogled vsak dan po 15. uri Jenko Lado, Jelenčeva 2 - Kranj 1064

Prodam manjšo količino SIPOREKSA,

debeline 5-10 cm. Pšenična polica 24,

Cerkle 1065

Prodam dve TELIČKI simentalki za

rezo in dva PRASICA, težka po 135 kg. Cerkle 97 1066

Prodam PRAŠICA za zakol. Naslov 13, Komenda 1067

Prodam PUNTE, BANKINE in DE-

SKE za opažanje. Velesovo 15, Cerkle 1068

Prodam PLUG, enobrazdini OBRAČALNIK za traktor in OBRAČALNIK za seno, maraton za BCS. Vrhovlje 3, Lukovica pri Domžalah 1069

Prodam KRAVO, ki bo februarja petič

teila. Šenturška gora 21, Cerkle 1070

Prodam TRAKTOR pasquali 30 in

dvorazredni plug. Stefana gora 10, Cerkle 1071

Prodam KRAVO po prvem teletu, za

zakol in gozdno PARCELO (2 ha). Poizve

se v trafički Cerkle 1072

Prodam sedem tednov stare PRASICE. Šenturška gora 3, Cerkle 1073

Prodam KRAVO za meso. Naslov v

oglašnem oddelku 1074

Kupim uporaben MENJALNIK od

prime. Predstoj 60/A, Kranj 1005

Kupim polavtomatski SADILEC za

krompir. Ivan Osterman, Luže 34, Šenčur 1006

Kupim rabljen otroški športni VOZI-

ČEK in ležeči SEDEŽ za hranjenje do-

jenčka. Šifra: Ohranjen 1007

Kupim OBRAČALNIK za seno za mo-

torno kosičico moty. Marija Kobal, Sp. Gorje 73 1008

Kupim dekliske ali fantovske DRSAL-

KE št. 33. Telefon 27-994 1009

Kupim NAKLADALEC težak 8+. Stane Gorup, Trboje 61, Kranj 1117

Kupim dobro ohranjen globok OTRO-

SKI VOZIČEK. Telefon 064-60-205 1118

Nujno rabim 200-300 kosov STRES-

NE ŠPEKE trajanka, rdeče barve. Ogla-

site se po 20. uri po tel. 24-369 1119

Kupim 24-colski KOMAT za konja. Janez Jelovčan, Sp. Besnica 6 1120

Kupim KLETNO OKNO 60 x 60 gore-

je glin Nazorje. Informacije po tel. 25-629 1121

Kupim 2600 kosov betonske stresne

OPEKE folc, dolžine 42 cm. Jože Kogovšek, Repnje 46, Vodice 1122

Opačni LES za strope (7-8 cm, 120

kvadratnih metrov) ter LADIJSKI POD,

80 kv. m, ali suh rezan les, kupim. Pod-

pečan, Smlednik 4/B, tel. 061-627-052 ali

627-000 1123

VOZILA

ZASTAVO 101, letnik 1973, obnovljeno

in dobrem stanju, prodam. Ogled od 16.

do 18. ure. Metod Jagodic, Naslovče 29, Komenda 964

Prodam RENAULT 4. Tomšičeva 19, Kranj 1010

Prodam dobro ohranjen avto VW

1300, registriran celo leto. Bogdan Matovič, Bistrica 190, Tržič 1011

Prodam OPEL KADETT, letnik 1970,

registriran do decembra 1983. Pipanova 22, Šenčur 1012

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik

1974, registrirano do avgusta, cena 3 SM.

Ogled vsak dan od 15. do 18. ure. Ivan Eler, Križe 105, Tržič 1013

Prodam VW 1200 J, letnik 1974 - no-

vember. Potocnik, Loka 23, Tržič 1014

Prodam OPEL KADETT, zadaj ka-

raboliran. Franci Uršič, Bistrica 171 pri

Tržiču 1015

Ugodno prodam RENAULT 8, karo-

serija obnovljena. Vinko Kralj, Bazovška 8, Kamnik 1016

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1970,

obnovljeno, registrirano do junija 1983.

Ogled popoldan od 16. do 18. ure. Rudi Sušnik, Loka 85, Tržič 1017

Prodam ZASTAVO 101, primereno za

rezerve dele. Britof 99, Kranj 1018

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1976.

Vrečkova 7, stanovanje 22, Kranj 1019

Kupim avto ZASTAVA 750, star do 4

leta. Naslov v oglašnem oddelku. 1020

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1972.

Jože Brkič, Nazorjeva 6, Kranj, telefon 22-350

Elektrika se bo podražila

V vsej državi naj bi se elektrika podražila za 25 odstotkov — V zadnjih dveh letih so bile podražitve, zavoljo tega tudi zdajšnje cene kilovatne ure, v posameznih republikah in pokrajinal različne — Tudi stroški posameznih elektrogospodarstev so bili različni in nekateri so lani poslovali z velikimi izgubami, ponekod pa električne energije sploh niso imeli zadost.

Na listi podražitev, ki bo gotovo prav kmalu sprejeta je tudi električna energija, ki naj bi se enotno za vso Jugoslavijo podražila za 25 odstotkov. Enotna podražitev pa je vendar problematična.

V okviru enotnega tehnično-tehnološkega elektroenergetskoga sistema države so se zaradi skrb za lastni razvoj oblikovali v republikah in pokrajinal »podsistemi«, ki imajo različne pogoje poslovanja. Glede na to, ali elektrarne uporabljajo vodo, premog, naftne derivate, jedrsko gorivo, so seveda različno drage tudi kilovatne ure, ki jih dajejo elektrarne. Nekako logično je bilo potemtakem, da so do lanske splošne zvezne zamrzutne cen sodile cene električne energije v republiško pričojnost. V posameznih republikah so z različno politiko in posluhom obravnavali gospodarjenje elektrogospodarstva in odmerjali cene. V preteklih dveh letih so zato različno dvigali ceno električne energije. V Bosni in Hercegovini so jo podražili za 53,4 odstotka, v Črni gori za 56,25 odstotka, na Hrvaškem za 53,75 odstotka, v Makedoniji za 53,6 odstotka, v Srbiji za 53,6 odstotkov, v Vojvodini za 52,64 odstotka, na Kosovu za 51,2 odstotka in v Sloveniji za 37,12 odstotka. Povsod se je torej podražitev vrtela okoli nekaj več kot 50 odstotkov, v Sloveniji pa se je podražila za okroglo 15 odstotkov manj.

Bolj zgovorni kot odstotki podražitve so seveda lani dosežene

cene kilovatne ure. V Srbiji je kilovatna ura električne energije veljala 132 par, v Bosni in Hercegovini 134, v Makedoniji 139, v Črni gori 145, na Kosovu 149 par, v Sloveniji 153, v Vojvodini 160 in na Hrvaškem 164 par. Da je pri nas elektrika razmeroma poceni, povede podatki, da je kilovatna ura električne energije v Franciji lani veljala 208 par, v Švici 228, v Italiji 300, v Zvezni republiki Nemčiji 310 in v Avstriji 418 par.

Različne cene električne energije so v posameznih republikah in pokrajinal različno zmogle pokriti stroške. Nekatera republiška elektrogospodarstva so imela velike izgube, druga so ustvarila dokajšnja sredstva za razširjeni reproducijo. Izguba niso imeli v Srbiji, na Kosovu in v Vojvodini. Na Hrvaškem je izguba znašala 5,3 milijarde dinarjev v Makedoniji 2,3 milijarde, v Sloveniji 2,2 milijarde, v Bosni in Hercegovini 1,4 milijarde in v Črni gori 800 milijonov dinarjev.

Zahteve po podražitvi elektrike bi bile seveda zavoljo izgub posameznih republik dokaj različne. Elektrogospodarstveniki so izračunali, kolikšna podražitev bi jim omogočila dobro gospodarjenje; v Srbiji

35-odstotna, na Kosovu 40-odstotna, v Vojvodini in Črni gori 46-odstotna, v Bosni in Hercegovini 48-odstotna, na Hrvaškem 51-odstotna, v Sloveniji 56-odstotna in v Makedoniji 80-odstotna. Vseh njihovih težav, posebej razvojnih, torej 25-odstotna podražitev električne energije ne bo rešila.

Izmenjava elektrike

Elektrogospodarski sistem Slovenije je lani iz drugih republik prevzel skupno 389 milijonov kilovatnih ur električne energije, dobave drugim republikam pa so znašale 487 milijonov kilovatnih ur.

Pri izmenjavi z drugimi državami — Avstrijo, Italijo, Švico, Grčijo — je Slovenija iz tujine prejela 268 milijonov kilovatnih ur, v tujino pa je dobavila 354 milijonov kilovatnih ur električne energije. Pesežek je šel na račun sposojene elektrike v Italiji in Avstriji in kasnejšega vračanja sposojene elektrike. Brez takšnih meddržavnih izmenjav bi bili prav gotovo deležni znatnih redukcij električne energije v času, ko so ustavliali obratovanje jedrske elektrarne v Krškem. Tako pa so omejitve pri porabi električne energije lani dosegle le 0,27 odstotka skupne letne potabe.

Končno le samopostežna trgovina na Laborah — Resnično je nova, večja trgovina na Laborah hudo potreblja. Živila so najnujnejše špecerijsko blago prodajala vsa leta v starji Pungerškovi trgovinici, ki je odgovarjala še predvojnim razmeram. V vseh teh letih po vojni pa se je prebivalstvo na Laborah in okolici verjetno podeseterilo, pa še tovarna Sava je zrasla tik za njim. Konec septembra so delavci Gradbinca začeli z gradnjo prizidka k tej mali trgovini. Živil in do konca maja, obljuhajo, bo tu moderno urejena samopostežna trgovina. Sedanjim 30 kvadratnim metrom prodajnega prostora in 20 kvadratom skladišča se bo priključilo 212 novih kvadratnih metrov površine. Laborčani in delavci Save si bodo oddahnili, kajti konec bo brezpotrebne čakanja. (D.D.) — Foto: F. Perdan

Skupna skrb za drsališče

Kranj — V letošnjih zimskih počitnicah se je ponovno potrdila upravičenost drsališča v Savski lokti v Kranju. V treh tednih počitnic se je na ledeni ploskvi drsal prek deset tisoč mladih iz kranjske in tudi iz ostalih gorenjskih občin. Samo dober obisk pa ne zagotavlja tudi uspešnega poslovanja. Poslovno-prireditveni center Gorenjskega sejma — upravljalec drsališča je namreč izračunal, da z vstopnino dvestočetink obiskovalcev enega dne krije le desetino stroškov. K sreči je letošnji izredni obisk pripomogel, da bo upravljalec zbral dva milijona dinarjev. Petsto tisočakov podo navrtle reklame, Gorenjski sejem pa je za tovrstno rekreacijo občanov namenil tri milijone dinarjev. Svet uporabnikov drsališča (v njem so poleg upravljalca tudi predstavniki podpisnikov samoupravnega sporazuma o izgradnji drsališča, telesnokulturnih organizacij in družbenopolitične skupnosti) se zdaj ubada z vprašanjem, kje dobiti manjkajoča sredstva. Gre za približno 3,5 milijona dinarjev, kolikor bi se potreboval, za vzdrževanje ledu in drsališčno dejavnost. Svet predlaga, da bi denar zdržali podpisniki samoupravnega sporazuma; obenem si prizadeva, da bi krog podpisnikov razširil tudi na organizacije zdrženega dela s področja negospodarstva.

Drsališče mora postati skrb vsega Kranja in vseh zaposlenih v občini, saj svetovne in domače izkušnje kažejo, da samo z vstopnino ni mogoče kriti vseh stroškov. (cz)

Tudi Zelenica čaka novega snega

Močna odjuga je pred dnevi krepko načela tudi snežno odejo na zeleniških smučiščih, ki so bila mesec dni zelo dobro obiskana — Težave z vlečnico Triangel in zanimanje za prenos vlečnice iz Hrast, ki bi jo namestili za planinski dom na Zelenici, kjer so idealni tereni za manj zahtevne smučarje

Tržič — Žičnice so v tej zimski sezoni prvič popeljale smučarje na pobočja Zelenice 27. decembra lani. Snega sicer ni bilo veliko in je skoraj mesec dni dokaj dobro zdržal, potem pa sta odjuga in sonce napravila svoje. V petek je bilo snega le še za najbolj zagrete smučarje.

Zeleniške žičnice so lani pridobile nekaj na sodobnosti, in sicer nove varnostno krmilne naprave. Precej težav

pa še dela vlečnica Triangel, katere moč je v primerjavi z zahtevnim terenom prešibka. Zato bodo verjetno že letos delavci Kompasove temeljne organizacije Turistični in gostinski obrati Ljubljaj, ki upravljajo z žičnicami, poskušali najti boljše tehnične rešitve.

Zavzemajo se tudi za to, da bi dobili vlečnico iz Hrast, ki večji del smučarske sezone, sploh pa letos, ko v nižinah ni snega, miruje. Radi bi jo postavili za planinski dom na Zelenici, kjer so idealni tereni za rekreativno smučanje. S tem bi vlečnica postala koristna, obenem pa bi obogatili ponudbo manj zahtevnih ljubiteljem smuke na Zelenici.

Cena celodnevne karte za žičnice je letos ostala enaka lanski: 180 dinarjev. 22. januarja je Zelenica dosegla lanski »promet«, ki je bil eden najuspešnejših v zadnjih letih. »Zasluga« gre predvsem snegu, ki ga v večini drugih gorenjskih smučarskih središč ni dovolj. Kot že rečeno, pa odjuga preti tudi na Zelenici. Ce ne bo novega snega, bodo morali v kratkem omejiti število smučarskih prog. Te so v primerjavi z možnostmi solidno urejene, nadvse prav pa bi prisel nov ratrak. Kompassa je nakup tik pred uresničitvijo preprečil novi predpis, ker ne daje zeleni luči za uvoz opreme, ki ne rabi večjemu izvozu.

Kompašovi žičničarji, ki v koničah isčijo kadrovsko okrepitev pri delavcih tržiškega Gozdnega gospodarstva in SGP Tržič, kjer tačas nimajo toliko dela, upajo, da bo snega letos še dovolj. Le tako bodo lahko izpeljali vrsto sindikalnih prvenstev in vrhunske tekmovalnje alpskih smučarjev, ki sta napovedani za začetek marca: evropski pokal in FIS tekmo za memorial Zdravka Križaja.

H. Jelovčan

Dražoša — Enega od pohodov na letošnji spominski prireditvi »Po stezah partizanske Jelovice« so se udeležili tudi civilni invalidi vojne iz Kranja. Njim so se na poti pridružili še ljubljanski invalidi ter slepi in slabovidni. Skupaj so se poklonili 41. obletnici dražoške bitke. — J. Mravlje

GLASOVA ANKETA

Kava v paketu

Gorenjska ima dobro zimsko in tudi poletno turistično sezono, zato je razumljiva skrb gorenjskih občin, da so trgovine kar najbolje oskrbovane. Izvenpensionska potrošnja že nekaj let vpada, še posebej zdaj pa so težave zaradi splošne slabe oskrbeljenosti tržišča.

Veliko »deficitarnih« živil pošiljajo v trgovine, ki so v turističnih krajih iz občinskih rezerv, obenem pa si na vse načine prizadevajo, da bi bile trgovine kar najbolje založene. A kaj, ko je domače tržišče neenakomerno oskrbljeno, zato se vse pogoste dogaja, da si med seboj pomagamo tako, da iz trgovin, ki imajo dovolj praška ali kave ali olja pošiljamo velike pakete v druge jugoslovanske republike, kjer živil ni ali pa so celo na bone.

Vse to prav dobro vedo trgovci v naših turističnih središčih, vse to dobro vedo tudi poštarji na naših poštah. Število paketov in pošiljk v druge kraje se je občutno povečalo.

V Kranjski gori, kot pravi upravnik Živko Blenkuš, pošiljajo kavo in prašek tisti, ki delajo v Avstriji in s kranjsko-gorske pošte namenjajo kavo sorodnikom in znancem. Tudi v Mojstrani se je število paketov povečalo tedaj, ko je v hotelu v Triglavu več skupin dopustnikov.

Jozica Ambrožič je uslužbenka na blejski pošti: »Na Bledu je še posebej poleti več pošiljk, kar je razumljivo, saj prihajo domači gostje iz tistih krajev, kjer ni praška in drugih živil. Trgovine so poleti dobro založene, vsekakor pa bi bilo bolj prav, ko bi bilo povsod po Jugoslaviji dovolj praška in kave in da iz turističnih središč, ki so bolje založena, ne bi pošiljali v druge kraje.«

Ivana Vavlje je uslužbenka na radovljiški pošti: »Tudi trgovci

lahko povedo, da je tedaj, ko prihajo skupine v Grajski dvor, trgovina v hipu brez praška. Paketni promet se je nedvomno povečal, vsakogar pa opozorimo, da je bolje, da pakete pošljete »vrednostno«, kajti zgodi se da se posebno kava na poti do naslovnika rada izgubi. Sicer po vsebinu v paketu ne sprašujemo, vemo pa seveda, da se poleg ostalega največ pošilja predvsem prašek.«

Irena Jelenič je uslužbenka na jeseniški pošti: »Na jeseniški pošti se je paketni promet v zadnjem času povečal tudi zato, ker se veliko pošilja kava in prašek, tudi olje. Seveda pa je odvisno tudi od ukrepov: ko je bilo treba poležiti depozit za prehod meje, je paket s kavo manj kot prej. Tudi pri nas navadno opozorimo pošiljalja, da je bolje, da se paket opremi tako, da se ne more kar tako izgubiti. Nemalo pa je bilo prej iz so še zdaj tistih pošiljaljev kave, praška in ostalih živil, ki delajo v Avstriji in z jeseniške pošte pošiljajo avstrijsko kavo.«

D. Sedej

Preveč zakonskih brodolomov

Odnosi med spoloma, priprava na življenje v dvoje so teme, ki jih je v vzgojno izobraževalnem procesu odmerjeno malo mest, prav tako pa tudi starši ne znajo in ne zmorejo dati ne vzgledne odgovorov otrokom na ta za srečo tako pomembna vprašanja — Sedanje obvezno predzakonsko svetovanje zakoncem bi kazalo primerno razširiti tudi v šole, družinskim in zakonskim tečavam pa bi lahko pomagali s posvetovalnico

Kranj — Če se je pred časom morda kdaj zamislil nad podatkom iz mariborske občine in še katere, da se razveže vsaka tretja zakonska zveza, pa bi se kazalo prav tako zamisliti nad številom razvez v kranjski občini, kjer »dinamika« razbitih konkov ni nič manjša. Da bi zakonsko zvezo sklepali ljudje bolj pripravljeni na prevzemanje starševskih in drugih odgovornosti, ki jih prinaša skupno življenje, je predvideval s predzakonskim svetovanjem že zakon o zakonski zvezi in zakonskih razmerjih, ki se seveda v vseh občinah tudi izvaja. Vendar pa so ponokod, kot na primer v Kranju, po treh letih izkušenj prišli do spoznanja, da je samo predzakonsko svetovanje bodočima zakoncem tik pred poroko kljub dobro pripravljeni skupini strokovnjakov dokaj pozno ali pa po drugi strani celo pregodaj svetovati. Pač pa bi bilo treba mlade ljudi nevsičljivo zajeti v proces izobraževanja in seznanjanja o odnosih med spoloma, o družini in zakonski zvezi še skozi učenje vzgojno-izobraževalnega procesa na vseh stopnjah, to je od osnovne šole, do srednjih šol, razen tega pa tudi po krajevnih skupnostih in tudi v delovnih organizacijah.

Prav zato je še kako pomembno kdaj in kako mlademu človeku sprozorje o vprašanjih, ki jim mora družina s svojim vzorcem obnašati ne da vedno pravih odgovorov. Če potem zakonsko zvezo sklepajo slabo dedičino svoje otroštva, to je malo topline in vsečustvene motenosti, je krog ponovno sklenjen.

Prav zato je še kako pomembno, da bi kazalo organizator svetovanju, izobraževanje, nekakšno pripravo življenje in zakon razsiriti na nejša leta tako s predavanji kot ne s posvetovalnico za mlade, ki ne bila nujno povsem nova dejavnost ob sedanjih kadrovskih zmožnostih. Tudi za kasnejše žake zakonske teče bi kazalo organizator svetovanju, družinsko svetovanlico, kjer načrti strokovnjaki pomagali v najnajših stiskih življenja v dvoje, preden se odnosi poslabšajo do mero, da zakonske brodolome mogoče druge razrešiti kot k razrezo na sodišču.

L.M.